

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra teologických věd

Diplomová práce

**Římskokatolická farnost Jistebnice
od roku 1945 do současnosti**

Vedoucí práce: Prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th.D.

Autor práce: Bc. Marie Šittová
Studijní obor: Teologie, kombinovaná forma studia
Ročník: 2.

2016

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona číslo 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

22. března 2016

.....

Děkuji vedoucímu diplomové práce panu prof. ThLic. PaedDr. Martinu Weisovi, Th.D. za cenné rady, připomínky, metodické vedení práce a čas, který mé práci věnoval. Dále chci poděkovat všem jistebnickým farníkům, kteří mi pomohli při zpracování této práce.

Obsah

Úvod.....	6
1. Historie města a farnosti Jistebnice do roku 1945	8
1.1 Doklady nejstaršího osídlení	8
1.2 První zmínky o obci	8
1.3 Jistebnice v době husitské	9
1.4 Jistebnice v 15. a 16. století	10
1.5 Jistebnice v držení pánů z Lobkovicz (1549-1829)	11
1.6 Jistebnice v majetku pánů Nádherných.....	13
1.7 Nádherní jako patroni kostela	14
1.8 Druhá polovina 19. století v Jistebnici	15
1.9 Jistebnický kancionál	16
1.10 Jistebnice po roce 1900	17
1.11 Období 1. světové války.....	17
1.12 Jistebnice po vzniku samostatného Československa.....	18
1.13 Paní katechetka.....	19
1.14 P. Gotthard Felix	20
1.15 Nástupci P. Gottharda Felixe ve válečných letech.....	21
1.16 Rok 1945 v Jistebnici	24
2. Farní kostel a další sakrální objekty ve farnosti Jistebnice.....	26
2.1 Farní kostel svatého Michaela, archanděla	26
2.2 Kaple svaté Marie Magdaleny	29
2.3 Drobné sakrální objekty	29
2.4 Kaple Panny Marie Růžencové v Hodkově	30
3. Farnost Jistebnice po roce 1945	31
3.1 Církevně-politická situace v poválečném Československu	31
3.2 Poválečná léta ve farnosti Jistebnice	33
3.2.1 Opravy kostela po roce 1947	35
3.3 Nábožensko-politická situace po únoru 1948	38
3.4 Farnost Jistebnice po roce 1948	41
3.5 Jistebnice v 50. letech	42

3.6 P. Ondřej Rytíř	47
3.7 Pražské jaro a změna církevní politiky	51
3.8 P. ThDr. Josef Hlavnička	52
3.9 Přestavba interiéru kostela v roce 1970	54
3.10 P. Volfgang Jileček	56
3.10.1 Výuka náboženství na Základní devítileté škole v Jistebnici.....	59
3.10.2 Nové zvony a další události do roku 1978	61
3.10.3 Svátost biřmování 1978.....	63
3.10.4 Oprava kostela 1984	66
3.10.5 Statistika o úkonech duchovní správy 1971 – 1989.....	67
3.11 Rok 1989 v českobudějovické diecézi	69
3.12 Život jistebnické farnosti po sametové revoluci	71
3.12.1 Oprava „Majdalenky“.....	71
3.12.2 Farnost Jistebnice v 90. letech 20. století.....	72
3.13 Třetí tisíciletí v Jistebnici	74
3.13.1 P. Norbert Vehovský	74
3.13.2 P. Mikuláš Selvek.....	85
4. Farní prázdninové tábory pro děti.....	92
5. Historie farních plesů.....	94
6. Noc kostelů v Jistebnici	97
7. Zasvěcené osoby z jistebnické farnosti.....	99
7.1 S. Benedikta Vojtěška Bartoňová OSFGr.....	99
7.2 S. Zdeňka Maňáková de ND	100
8. Jistebnické varhany, varhaníci a chrámový sbor	102
8.1 Varhany.....	102
8.2 Varhaníci	103
8.3 Chrámový sbor HOSANA	103
9. Pan kostelník.....	104
Závěr	105
Seznam použitých zdrojů.....	107
Seznam zkratek	111
Seznam příloh	112

Úvod

Tato diplomová práce se zabývá historií Římskokatolické farnosti Jistebnice od roku 1945 do současnosti. S touto farností je spojen celý můj život – v kostele svatého Michaela jsem byla pokřtěna, svátost křtu zde pak po letech přijaly i moje děti, na jistebnickém hřbitově jsou pochováni moji rodiče i prarodiče. Cílem mojí práce bylo především zachytit tu část z dlouhé historie jistebnické farnosti, která není nikde souvisle zaznamenána. Pamětní kniha farnosti (farní kronika), která je uložena v Okresním archivu v Táboře, končí zápisem z roku 1939. Podle názoru některých pamětníků sice farní kronika musela být, alespoň v určitých časových obdobích, vedena i v dalších letech, ale objevit se mi ji nikde nepodařilo. Svoji práci jsem chtěla navázat na diplomovou práci Mgr. Jany Ryjáčkové, která se zabývala minulostí města a farnosti Jistebnice do konce druhé světové války. Z tohoto důvodu jsem se ve své práci chtěla zaměřit především na historii jistebnické farnosti po skončení války – tedy po roce 1945. Při svém pátrání v různých archivních zdrojích jsem však objevila některé materiály, hlavně z období druhé světové války, které nebyly ve výše uvedené diplomové práci ani v jiných dostupných pracích použity, a které jsem považovala za důležité zveřejnit. Moje práce je tedy rozdělena do třech základních celků. V první části se zabývám historií města a farnosti Jistebnice do roku 1945 (včetně již zmiňovaných nikde nezveřejněných dokumentů), druhá část je věnována farnímu kostelu svatého Michaela a dalším církevním stavbám, které jsou v majetku Římskokatolické farnosti Jistebnice, a ve třetí části (kapitoly 3 – 9) je zachycena historie farnosti od roku 1945 do současnosti. Mezi první kapitolu (historie farnosti do konce druhé světové války) a třetí kapitolu, která přesně splňuje zadání této práce, je proto zcela záměrně vložena kapitola druhá, která má oddělit obsah, který je nad rámec zadání, jak bylo vysvětleno výše.

Pro svoji diplomovou práci jsem měla k dispozici několik významných zdrojů informací – již výše zmíněnou diplomovou práci Mgr. Jany Ryjáčkové, dále pak knihu Olgy Čadilové *Jistebnice město husitského kancionálu*, která byla vydaná k 750. výročí vzniku Jistebnice (první písemná zmínka o Jistebnici je z roku 1262), a především velké množství archivních materiálů, které jsou uloženy ve Státním okresním archivu v Táboře (fondy Děkanický úřad Jistebnice a ONV Tábor), v digitálním archivu v Třeboni (kronika obce Jistebnice) a archivních materiálů v majetku Římskokatolické

farnosti Jistebnice. Další cenné informace se mi podařilo získat při osobních rozhovorech s pamětníky. V úvodu kapitol, které přibližují významné mezníky v moderních dějinách naší země, které měly zásadní vliv na fungování římskokatolické církve a tím i na život jistebnické farnosti, jsem použila práce renomovaných historiků (viz poznámkový aparát). Prostudovala jsem také diplomovou práci Lenky Benešové *Cura animarum v pastoračním okruhu Milevsko*, protože farnost Jistebnice od roku 1997 spadá pod správu premonstrátského kláštera Milevsko.

Jednotlivé kapitoly této práce jsou řazeny chronologicky – v návaznosti na působení jednotlivých duchovních správců farnosti Jistebnice. Kapitoly 4 – 9 jsou pak tematicky věnovány významným fenoménům ze života jistebnické farnosti od roku 1945 do současnosti.

Farnost je určité, natrvalo zřízené společenství křesťanů v místní církvi, svěřené pod vedením diecézního biskupa do pastorační péče faráři, jako jejímu vlastnímu pastýři.¹ Je to místo, kam mohou být svoláni všichni věřící, aby slavili nedělní eucharistickou oběť. Farnost uvádí křesťanský lid do správných projevů liturgického života; shromažďuje jej při liturgickém slavení, učí Kristově spásné nauce, uvádí v život lásku Pána v dobrých a bratrských skutcích. Svätý Jan Zlatoústý tato slova doplňuje: Nemůžeš se modlit doma jako v kostele, kde je Boží lid shromážděn, kde se volání vznáší k Bohu jedním srdcem. Tam je něco víc, jednota smýšlení, souzvuk duší, svazek lásky, modlitby kněží.²

NEBOŤ KDE JSOU DVA NEBO TŘI SHROMÁŽDĚNI VE JMÉNU MÉM, TAM JSEM JÁ UPROSTŘED NICH. (Mt 18,20).³

---

¹CIC, kán. 515, § 1.

²KKC, 2179.

³Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona. Český ekumenický překlad.

1. Historie města a farnosti Jistebnice do roku 1945

1.1 Doklady nejstaršího osídlení

Nejstaršími důkazy o osídlení oblasti Jistebnicka již v mladší době kamenné jsou nálezy několika kamenných sekerek, klínů a jejich zlomků. Tyto archeologické nálezy však nejsou příliš četné, protože hustota osídlení zde v této době nebyla velká, zejména z důvodu drsných klimatických podmínek, které tu panovaly. Dalšími doklady o původním osídlení jsou pozůstatky mohylových hrobů ze střední doby bronzové. Jaké byly další osudy místního lidu ve starší a mladší době železné a k jakému kmeni tento lid patřil, není jasné.

Na kopci jižně od města, kde stojí dnešní kaple svaté Marie Magdalény, stávalo zřejmě staré slovanské hradiště Vyšehrad. Otázkou zůstává, zda podobné hradiště stálo také přímo v Jistebnici, v místě, kde je dnes kostel. Někteří historici pokládají tzv. studnu novokřtěnců v sakristii kostela za důkaz existence tohoto hradiště.⁴

1.2 První zmínky o obci

První zmínka o obci se nachází v závěti pana Voka z Rožmberka z roku 1262, ve které odkazuje mimo jiné výnos ze třech lánů polí „in Stybintz“ (v Jistebnici) svému komorníkovi.⁵ Vokův syn Jindřich a po něm jeho vnuk Petr z Rožmberka se stali dalšími majiteli jistebnického panství, které dosahuje během jejich panování velkého rozkvětu. Petr z Rožmberka nechal postavit na vrchu Vyšehradě dřevěnou kapli zasvěcenou svaté Marii Magdaleně – doložena roku 1347 a zbořena roku 1860.⁶ V Jistebnici v té době také již stojí bohatě nadaný farní kostel, který byl za panování Petrových synů nově vystaven – současně a ve stejném slohu jako kostely v Sedlčanech, Miličíně a Chotovinách. Ze zdejších farářů je jako první znám Jakub, který roku 1344

---

⁴ Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 21.

⁵ Srov. CIKHART, R. *Minulost města Jistebnice*, s. 5.

⁶ Srov. POCHE, E. *Umělecké památky Čech*, s. 744.

obdržel úplné papežské rozhrěšení pro případ smrti, později faráři Petr, Jan, kaplan Hypolit (1399), Liperek.⁷

Další zápisy o Jistebnici najdeme v rožmberském urbáři z roku 1379 – zde je Jistebnice uváděna jako oppidum Stebnitz. Později je pojmenování obce uváděno také latinsky Gistebnicium, Gistebnicensis nebo Jistebnicensis nebo německy jako Jistebnitz. O původu tohoto jména existují různé teorie, z nichž nejpravděpodobnější se jeví ta, která uvádí, že osada dostala jméno podle říčky, při které byla založena. O původu tohoto jména se pak první historik obce Dr. Leopold Katz domnívá, že je příbuzné se slovem *jistebka*, které označovalo koš před výpustnou troubou na rybníce.⁸

1.3 Jistebnice v době husitské

Husitské ideje nacházejí v Jistebnici, která je v té době poměrně rozvinutou obcí s kostelem, kaplí, tvrzí a také školou, mnoho příznivců. Přispěla k tomu jistě také blízkost Kozího Hrádku, kde Jan Hus pobýval a odkud často vycházel do okolí a kázal. Oldřich II. z Rožmberka, tehdejší majitel Jistebnice, vydal v červnu 1417 příkaz, aby kněží nebránili přijímání pod obojí, nebo aby jeho panství opustili. Král Zikmund pak ale roku 1420 na hradě Žebrák Oldřicha přesvědčil, aby kališnickou víru opustil, a on zakazuje na svém panství přijímání pod obojí.⁹ Téhož roku odchází z Jistebnice zvoník Petr Hromádka, jeden ze zakladatelů husitského města Tábora a s ním i učitel jistebnické školy Petr, původem z Ústí. Právě města Ústí se Hromádka se selským davem zmocňuje v noci na Popelčnickou středu, a protože se mu toto hradiště nezdá být dost bezpečné a pevné, zapaluje ho a jeho obyvatele stěhuje do starého města Hradiště, které dostává nové biblické jméno Tábor.¹⁰

Postoj Oldřicha II. k husitským otázkám se znovu změnil. Roku 1437 opět v Jistebnici povoluje přijímání pod obojí.¹¹ Jeho následovníci musí řešit finanční potíže

---

⁷ Srov. CIKHART, R. *Minulost města Jistebnice*, s. 6.

⁸ Srov. POCHÉ, E. *Umělecké památky Čech*, s. 4.

⁹ Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 22.

¹⁰ Srov. RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*, s. 18.

¹¹ Katolický kněz byl na jistebnickou faru dosazen až roku 1432, není proto jisté, jak praxe přijímání skutečně v těchto letech v Jistebnici probíhala. Srov. ČADILOVÁ, O., *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 22.

a Jistebnici postupují rodu Kozských z Kozího.¹² Trvalou památkou na panování rodu Rožmberků v Jistebnici zůstává městský znak, který tvoří červená pětilistá růže se zelenými kališními lístky a zlatým středem, která je umístěna na bílém štítě.¹³

1.4 Jistebnice v 15. a 16. století

Rytíři z Kozího (Kozí Hrádek) byli vladyckým rodem ve službách Rožmberků, od kterých postupně celé jistebnické panství odkoupili, až se stali v roce 1480 jedinými vlastníky Jistebnice. Pro obec bylo významné to, že se rod Kozských vzdal odúmrtního práva vrchnosti na movitý a nemovitý majetek.¹⁴ Velice významným pro rozvoj řemesel v Jistebnici bylo také udělení práva výročního trhu králem Vladislavem II. Jagellonským.

V roce 1523 umírá Mikuláš Kozský z Kozího a nezanechává po sobě žádného zletilého dědice. Majiteli Jistebnice se tak stávají poručníci jeho nezletilých dětí a roku 1537 je pak Jistebnice prodána obci města Hradiště Hory Tábor.¹⁵ Toto desetileté období, kdy Jistebnice patřila městu Tábor, bylo pro její rozvoj poměrně příznivé. Výsady, udělené jí předchozími pány byly potvrzeny, byly zmírněny některé poddanské povinnosti,¹⁶ obec měla vlastní městskou radu, Jistebnice mohla soudit i hrdelní zločiny a vykonávat tresty,¹⁷ v obci byla lázeň a obyvatelé měli právo vařit a prodávat pivo.¹⁸

České stavy odmítají v roce 1547 účast nařízenou císařem Ferdinandem I. Habsburským ve válce šmalkaldské a jsou za to potrestány ztrátou majetku. Tak Tábor přichází o Jistebnici a ta se stává majetkem panovníka. Ferdinand I. potvrzuje 10. března 1549 obci veškerá jí dříve udělená práva, ale již 23. března ji prodává (včetně

---

¹² Není známo, kdy k tomu došlo.

¹³ Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 22.

¹⁴ Majitelé panství měli nárok na veškerý movitý i nemovitý majetek po zemřelém, který nezanechal závěť. Srov. CIKHART, R. *Minulost města Jistebnice*, s. 11.

¹⁵ Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 22.

¹⁶ Nikdo nebyl povinen robotou, pouze museli být placeny dvakrát ročně (na sv. Jiří a sv. Havla) tzv. úroky a některé dávky. Srov. RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*, s. 23.

¹⁷ Název *Šibenný vrch* dodnes připomíná místo, kde byla až do roku 1765 nebo 1770 vykonávána „spravedlnost“. Srov. RYJÁČKOVÁ, J., *Minulost Jistebnice*, s. 24.

¹⁸ Pivovar v té době v obci ještě nestál (byl postaven v roce 1538 nebo až 1547), pivo se vařilo v jednotlivých domech. Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 23.

jí příslušných osad) Albrechtovi z Gutštejna. V jeho držení zůstala Jistebnice pouze do 27. srpna 1549, kdy ji prodává Ladislavu Popelovi z Lobkowicz a na Chlumci.¹⁹

1.5 Jistebnice v držení pánů z Lobkowicz (1549-1829)

Zápis v Zemských deskách z 11. prosince 1549 popisuje jistebnické panství jako městečko s 21 vesnicemi a dvorci. Jeho nový majitel Ladislav Popel z Lobkowicz potvrzuje všechny městské výsady listem z roku 1576, který se sice nedochoval, ale jeho text je doslovně zachován v jiném listu z roku 1636.²⁰ Z doby jeho vlády se zachovalo vysvědčení vydané městskou radou, na kterém je nejstarší známá jistebnická pečeť.²¹ Jistebnice v té době byla velice dobře prosperující obcí – byl potvrzen řeznický cech, císař Rudolf II. povolil konání výročního trhu o svátku Marie Magdaleny, Ladislav Lobkowicz postupně rozšiřuje svoje panství o další sídla.

Nástupcem Ladislava se stává jeho syn Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkowicz na Chlumci a v Jistebnici. Ten po svém sňatku s Polyxenou z Pernštejna získává velký majetek, který je ještě rozšířen o statky konfiskované po Bílé Hoře. Oba manželé byli horliví v katolické víře a zpátky k této víře se snažili přivést i svoje poddané. Do městských knih bylo zapsáno, že do obce smí být přijímány jen osoby, které jsou katolického vyznání. K dřívějším výsadám obce přibyla ještě nová výsada solní, což bylo výhradní právo obce prodávat sůl. Po smrti svého manžela vedla jistebnické panství Polyxena ještě čtrnáct let a pak ho předala svému synovi Václavu Eusebiovi.²²

První polovina 17. století byla velmi těžkou dobou pro celou naši zemi, její následky postihly také Jistebnici. Situace se ještě zhoršila v roce 1645 po bitvě u Jankova, kdy Jistebnici přepadli Švédové. Vydrancovali a zpustošili město, polovinu ho vypálili, vykradli také kostel, ze kterého odnesli stříbrné nádoby, poškodili varhany, které teprve v roce 1636 postavil Pavel Rosol. Lid, který v té době nebyl ještě zcela pevný v katolické víře, začal ochabovat v návštěvě bohoslužeb. Proto roku 1649 kníže Václav z Lobkowicz vydává nařízení, že každý, kdo by bez vážného důvodu zameškal v neděli

---

¹⁹ Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 23.

²⁰ Srov. CIKHART, R. *Minulost města Jistebnice*, s. 25.

²¹ Srov. tamtéž, s. 27.

²² Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 24.

nebo o zasvěceném svátku bohoslužbu, je povinen dát kostelu dvě libry vosku na svíce.²³ Věrností katolické víře byla podmíněna i další výsada, kterou majitel obce vymohl od císaře Leopolda v roce 1657 – byl to další výroční trh – svatomichalský, a týdenní trh pro dobytek o svátku Třech králů.²⁴ Téhož roku přichází do duchovní správy v Jistebnici farář Václav Bernard Sartorius, který již jednou v obci působil. V kopiáři, který je uložen v Okresním archivu v Táboře, se dochoval opis oznámení primase Jana Lovčího o tom, jak poddaní na panství jistebnickém všichni společně vykonali svatou zpověď a svátost oltářní v čase velikonočním pak přijali. Sartorius však v Jistebnici (podobně jako řada předchozích farářů) ani podruhé dlouho nezůstal. Za působení dalšího faráře, kterým byl Jiří Václav Ignác Krupetius, byl jistebnický farní okres velmi rozsáhlý – patřily do něj i osady Sepekov, Opařany, Borotín, Nadějkov, Hodušín, Stádlec a Chyšky, jak dokládá farní matrika z té doby.²⁵

Po smrti knížete Václava z Lobkowicz se jistebnického panství ujal jeho syn Ferdinand August Leopold, který dbal na to, aby byly zachovány veškeré výsady v minulosti obci udělené, a aby ve svých právech správci a hejtmány nebyla omezována. V roce 1680 se v Čechách rozšířila morová epidemie, která se nevyhnula ani Jistebnici, kde si vyžádala mnoho obětí. Roku 1681 je do Jistebnice povolán nový farář Jakub Ignác Xaver Černožský, který během morové epidemie, ač sám nemocný, obětavě zaopatřoval nakažené.²⁶

Po nástupu Ferdinandova syna Filipa Hyacinta přestali hejtmáni a panští úředníci dodržovat práva a výsady, které obec v minulosti získala. Filip pak znovu tato práva potvrzuje a později jsou potvrzena i majestátem císaře Karla VI. z 29. května 1732. Nejen díky těmto opatřením, ale také díky Františku Černému, který byl primasem obce, začíná Jistebnice pomalu vzkvétat. Na neúrodných pozemcích za městem jsou vybudovány nové rybníky, ke zkrášlení města přispěla i nová kamenná kašna na náměstí, která byla ozdobena sochou Jana Nepomuckého. Dále byla obnovena městská radnice, postavena budova děkanství a špitálu, opatřeny věžní hodiny

---

²³ Srov. RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*, s. 35.

²⁴ Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 25.

²⁵ Srov. RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*, s. 36.

²⁶ Srov. tamtéž, s. 45.

a přistavěna kostelní věžička, ve které byly dva sanktusové zvonky. Velký rozmach zažívají v Jistebnici také řemesla a živnosti.²⁷

Po smrti knížete Filipa v roce 1734 převzal rodinný majetek jeho syn Václav, ale zemřel již po pěti letech, a po něm nastupuje jeho mladší bratr Ferdinand Filip, který znovu nechává potvrdit jistebnická práva císařským majestátem Marie Terezie z 19. května 1749. Text tohoto majestátu je poprvé psán německým jazykem. Kníže Filip se o své panství příliš nestaral, často pobýval v cizině a Jistebnici dokonce ani nikdy nenavštívil. Pod správou úředníků nakonec panství upadlo do dluhů a zažívá těžké roky také z dalších důvodů. V roce 1768 téměř celé město vyhořelo, v letech 1770-75 přichází morová nákaza, sucho, krupobití, neúroda, šíří se nákaza mezi dobyt看em. Po staletích je Jistebnice roku 1770 císařským patentem zbavena výkonu hrdelního práva.²⁸ Nespokojenost s vrchností roste. Administrátorem jistebnického panství se proto roku 1777 stává August z Lobkowicz, který byl po dvacet let svědomitým správcem a hospodářem, až do doby zletilosti syna Ferdinanda Filipa. Josef František se stává posledním lobkowiczským majitelem Jistebnice.

1.6 Jistebnice v majetku pánů Nádherných

1. července 1829 kupuje Jistebnici majitel sousedních Chotovin Jan Nepomuk Nádherný, čímž na něj přešlo také právo jistebnické školy a fary. Nový majitel se o své

---

²⁷ Srov. RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*, s. 48.

²⁸ Nový hrdelní řád (Constitutio criminalis Theresiana) z roku 1769 se zabývá také otázkou čarodějnictví. Jedním z posledních případů čarodějnictví v českých zemích byl případ jistebnického pastýře Jana Poláka, který byl v roce 1756 větším počtem sousedů z Jistebnice a okolí obviněn z toho, že pomocí čarodějnictví způsobil uhynutí několika volů a koní, očaroval krávy, které pak dojily místo mléka krev. Jistebnický soud po skončení vyšetřování předal případ pražskému apelačnímu soudu, který ho vrátil zpátky do Jistebnice k došetření. To mělo objasnit, zda Polák uzavřel s ďáblem formální smlouvu, kdo Poláka naučil čarovat a najít na jeho těle „pekelné znamení“. Polák byl nakonec i přes nedostatek důkazů odsouzen k trestu smrti mečem, později mu tento trest byl zmírněn na pět let nucených prací. Nejvyšší českorakouský soud ve Vídni tento trest snížil na tři roky a případ byl předán ke konečnému posouzení císařovně. Marie Terezie vyslovila nespokojenost s prací jednotlivých soudních instancí a vyslovila se, že v celém případě nevidí naprosto nic nadpřirozeného, ale že se za tím vším skrývá prostoduchost a nevědomost. Nařídila, aby pastýř Jan Polák byl zcela osvobozen a také, že žádný soud v jejích zemích nesmí zahájit proces pro čarodějnictví, v této záležitosti si vyhradila konečné rozhodnutí sama. Nejvyššímu soudu ve Vídni se však Polákovu osvobození nelíbilo a zdůrazňoval, že Polák byl odsouzen podle platných zákonů a v souladu s převládajícími názory teologů, kteří čáry a kouzla považují za realitu. Marie Terezie se k tomu vyjádřila, že Polák nebyl žádným čarodějníkem, ale obětí pověry a své vlastní nevědomosti, přesto mu ale stanovila trest – a to o jeden rok nižší, než původně navrhoval nejvyšší soud. Srov. ŠINDELÁŘ, B. *Konec „honu na čarodějnice“ v tereziánské době u nás* in *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské university*, s. 93 – 96.

panství vzorně staral až do 7. září 1848, kdy byla zrušena robota a poddanství. Tím patrimoniální úřady ztratily svou funkci a místo nich vznikaly úřady císařsko-královské a také okresní. Jistebnice se ucházela o to, stát se sídlem nového okresního úřadu, vybrána ale nebyla.²⁹

Jan Nádherný pečoval také o jistebnickou farnost. Ve farní kronice můžeme číst: *V lednu měsíci nechal Urozený pán Jan šlechtic z Nádherných na své vlastní útraty jeden zdejší kalich znova vyzlatit a pozlatit. Březen: Jan z Nádherných daroval kostelu tři mešní roucha: červené, modré a černé. Duben: Jan z Nádherných nechal u Voršulínek v Praze pro zdejší chrám vyhotovit krásný bílý, barevnými zlatoskvoucími květy protkaný pluviál.*³⁰ Pod jeho dohledem byl také rozšířen hřbitov a uprostřed hřbitova byl na jeho náklady postaven dřevěný kříž. Hřbitov byl vysvěcen 25. července při příležitosti kanonické vizitace P. Josefa Zátky. Dále Jan rozhodl, že na místě dřevěné kaple svaté Marie Magdaleny, nechá na vlastní náklady vybudovat kapli kamennou. Jeho přítel Václav Pešina, kanovník u svatého Víta v Praze, daroval kapli obraz připisovaný Petru Brandlovi, na kterém je vyobrazena kající Magdaléna.³¹ Když potom 2. ledna 1860 spadl strop v kostele, byl to opět Jan Nádherný, kdo se chtěl postarat o opravu stropu i střechy, ale v jeho plánech mu zabránila náhlá smrt. Jeho jediný syn Ludvík Karel se po otci stal patronem jistebnického kostela a dokončil jeho životní plány.³²

1.7 Nádherní jako patroni kostela

Ludvík Karel na jaře 1861 začíná se stavbou kaple Marie Magdaleny, jak přislíbil jeho otec. Nová kaple je již 29. září o svátku svatého Michaela, patrona kostela, vysvěcena českobudějovickým biskupem Janem Valeriánem Jirsíkem. Při této příležitosti se konalo slavné procesí. Ludvík Karel také velkou finanční částkou přispívá do sbírky, kterou vyhlásil kaplan P. Tomáš Ployhar. Sbírkou byla určena na opravu hlavního oltáře. Byly pořízeny nové obrazy svatého Michaela a Nejsvětější Trojice, nové sochy Panny Marie a svatého Jana Evangelisty. Vikář okresu jistebnického P. Josef Zátka je

²⁹ Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 26.

³⁰ Soka Tábor, fond Děkaný úřad Jistebnice, kniha č. 3, folio 40.

³¹ Tento obraz je dnes umístěn v zadní části lodi kostela svatého Michaela.

³² Srov. RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*, s. 54.

slavnostně dne 18. srpna 1861 vysvětil a důstojnost této slavnosti byla ještě zvýšena tím, že při novém oltáři poprvé sloužil mši svatou novokněz – místní rodák P. František Matoušek. O rok později se začalo i s opravou postranních oltářů, opět za přispění Ludvíka Karla. Postranní oltáře svatého Václava a svaté Kateřiny byly vysvěceny 24. června 1863. Ludvík Karel byl v roce 1865 povýšen do rytířského stavu a 5. května 1868 umírá.³³

1.8 Druhá polovina 19. století v Jistebnici

V letech 1863-65 byla postavena nová školní budova. Její základní kámen položil a posvětil 21. června 1864 biskup Jan Valerián Jirsík. Druhý den probíhala kostelní a školní generální vizitace, pan biskup udělil také svátost biřmování. Další vizitaci vykonal a svátost biřmování udělil 12. a 13. května 1887 biskup Martin Josef Říha.

Život ve farnosti ovlivňovalo do velké míry také chování faráře nebo kaplana. Na konci roku 1865 přichází do Jistebnice kaplan P. Jan Selibovský, který se seznámil se skupinou ateistů, do které patřil i známý padařovský sedlák Alfons Šťastný. Pod vlivem této skupiny kaplan zanedbával svoje povinnosti a věnoval se jiným zájmům, až to nakonec vedlo k jeho vystoupení z církve. Později ale uznává svoje špatné jednání a po vykonání trestu, který mu byl určen konzistoří, je přijat zpět do římskokatolické církve. Jeho kaplanské místo v Jistebnici přebírá P. František Šplanzer, který však brzy odchází a na jeho místo nastupuje P. Josef Schuller, který pak v Jistebnici jako farář působí dlouhých třicet let až do své smrti v roce 1900.

Rodina Nádherných sídlila nejprve ve starém zámku (zvaný též Vlašský dům) na náměstí, ale v letech 1878-82 vybudoval Otomar Nádherný, syn Ludvíka Karla, rytíř z Borotína, na kraji obce nový zámek v tudorském neogotickém stylu. Zámek byl postaven uprostřed rozlehlého anglického parku se dvěma rybníky, který byl ohraničen neogotickou ohradní zdí s cimbuřím.³⁴

V letech 1880 a 1883 postihly Jistebnici velké požáry, při kterých shořelo asi šedesát domů a velká část náměstí včetně budovy radnice. Poté vypukl spor, zda budovu

---

³³ Srov. RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*, s. 55.

³⁴ Srov. BRYCH, V., RENDEK, J. *Hrady, zámky a tvrze Jihočeského kraje*, s. 210.

radnice opravit nebo ji zbourat a postavit novou. Tento spor se vlekl poměrně dlouho, nakonec byla postavena nová radnice a 2. srpna 1888 slavnostně otevřena.³⁵

1.9 Jistebnický kancionál

Sedmnáctiletý student gymnázia v Táboře Leopold Katz³⁶ našel na půdě jistebnické fary roku 1872 poničenou starobyrou knihu, později nazvanou Jistebnický kancionál. Na tento nález upozornil svého profesora klasické filologie a jeho prostřednictvím se pak kniha dostala až k historikovi Františku Palackému. V současné době se rukopis nachází v Národním muzeu v Praze, kam ho věnoval jistebnický farář P. Schuller.

Jistebnický kancionál, rukopis nedožité hodnoty z doby husitské, je opředen mnoha záhadami a tajemstvími. Už samotný jeho název jakoby naznačoval, že se jedná o sbírku písní, která byla sepsána přímo v Jistebnici. Pro to, že by rukopis byl napsán přímo v Jistebnici nebo alespoň pořízen pro zdejší kostel, však nejsou žádné důkazy. A pojmenování kancionál? Rozsáhlá sbírka písní (duchovních, válečných i těch, které komentují dobové dění), která dala název celému dílu,³⁷ tvoří jen jeden oddíl – asi 60 z 246 stran. Tato unikátní sbírka písní má většinou české texty, ale najdeme mezi nimi i texty latinské a patří do ní slavné zpěvy jako *Ktož jsou boží bojovníci* nebo *Povstaň, povstaň Veliké město pražské*, ale také zhudebněné modlitby *Otčenáš*, *Zdravas Maria* nebo *Věřím v Boha*. Rukopis dále zaznamenává unikátní český překlad latinských liturgických zpěvů, textů ke mši i denní modlitby církve. Tento překladatelský počín je ojedinělý v rámci celých evropských dějin. O tom, kde a pro koho rukopis vznikl a jaký byl jeho účel, existuje řada hypotéz a spekulací. Podle posledních rozborů papíru a písma lze však s jistotou konstatovat, že rukopis je možné datovat již do doby kolem roku 1420 a myšlenka české liturgie, která by byla srozumitelná širokým vrstvám věřících, tak jistě existovala již v předhusitském reformním myšlení.³⁸

---

³⁵ Srov. RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*, s. 58.

³⁶ Leopold Katz, advokát a mecenáš umění, pocházel ze židovské rodiny Katzů, odkud vyšlo několik známých osobností. Adolf Katz byl jistebnický vlastenec a předseda okrašlovacího spolku, který dal podnět k založení městských sadů. JUDr. Viktor Katz si vybudoval věhlas v oboru numismatiky. Otto Katz, novinář a vyškolený agent Kominterny, známý pod pseudonymem Andre Simon, který byl popraven v procesu s Rudolfem Slánským. Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 130.

³⁷ Latinsky píseň = cantio.

³⁸ Srov. *Pravda o Jistebnickém kancionálu*, dostupné na www.hudebnirozhledy.cz

Písňe z Jistebnického kancionálu najdeme i v nejnovějším vydání Kancionálu, zpěvníku českých a moravských diecézí. Jsou zde zařazeny jedny z nejstarších duchovních písní Evropy: *Jezu Kriste, štědrý kněže* a *Bůh všemohoucí* nebo podle Jistebnického kancionálu v 16. století upravená píseň *Kristus, příklad pokory*.³⁹

1.10 Jistebnice po roce 1900

Roku 1900 se stal novým farářem v Jistebnici P. Julius Slivka. Za jeho působení byl opraven kostel, pořízena nová zpodobnice, varhany a obrazy křížové cesty v kostele, které namaloval P. Bedřich Kamarýt. 1. května 1906 byl farní úřad povýšen českobudějovickým biskupem Martinem Josefem Říhou na děkanství a farní kostel na děkanský. Prvním jistebnickým děkanem se stal dosavadní farář P. Slivka. Téhož roku byla také založena farní knihovna. Roku 1910 byla posvěcena nově restaurovaná křížová cesta ke kapli svaté Marie Magdaleny. O dva roky později je pak jistebnický vikář a děkan jmenován arciknězem bechyňského, jistebnického, pacovského, pelhřimovského a táboorského vikariátu. Tento významný úřad připadl poprvé v historii na jistebnickou farnost.⁴⁰

1.11 Období 1. světové války

Po atentátu na následníka trůnu Ferdinanda d'Este v Sarajevu sílil také v Jistebnici strach z války. O svátku svaté Anny přináší posel mobilizační vyhlášku a 45 jistebnických mužů musí narukovat na frontu a dalších 24 pak při druhé mobilizaci o několik dnů později. Přišla i další vlna odvodů, kdy již byly povolány i starší ročníky, lidé měli strach z budoucnosti. Společenský život v obci utichl, začaly potíže se zásobováním, do obce začali přicházet váleční uprchlíci. 12. prosince 1916 byly pro válečné účely zabaveny zvony – umíráček, dva sanktusové zvonky a zvon z kaple

---

³⁹ Srov. *Kancionál*, písně č. 307, 402 a 706.

⁴⁰ Srov. RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*, s. 59.

svaté Marie Magdaleny.⁴¹ V roce 1918 měly být zabaveny i zvony z kostela svatého Michaela, ale nakonec k tomu nedošlo.

1.12 Jistebnice po vzniku samostatného Československa

Po skončení války obnovily svoji činnost všechny společenské spolky v obci, na náměstí byla zasazena „lípa svobody“. V měsíci květnu 1926 byl na náměstí instalován pomník padlým v 1. světové válce, jehož autorem je sochař Jan Vítězslav Dušek, rodák z blízkého Makova.

Farní kronika z roku 1919 je dokladem těžké situace římskokatolické církve v této době. *V národním shromáždění počali pronásledováním církve – občanské sňatky, rozluka manželství, vyloučení náboženství ze škol – učitelé už nejsou více povinni mládež do kostela voditi a školáci zase nemusí bohoslužby obcovati!*⁴²

V únoru roku 1920 přichází do Jistebnice nekatolický duchovní, který agitoval proti římskokatolické církvi, a také proti svatému Janu Nepomuckému. Někteří občané jím byli natolik ovlivněni, že shodili sochu svatého Jana do rybníka. Socha se po třech dnech, i když poškozená, našla a viníci jejího zmizení byli odhaleni.

31. srpna 1921 odchází do výslužby po šestačtyřiceti letech kněžské služby (více než dvacet let z toho sloužil v Jistebnici) P. Julius Slivka, jeho nástupcem se stal kaplan František Stupka, který byl patronem kostela baronem Otomarem Nádherným jmenován 1. března 1922 děkanem v Jistebnici. P. Stupka začal sbírat finanční příspěvky, aby mohl do kostela pořídit nové bohoslužebné předměty, protože některé byly zničeny nebo odcizeny. Na prvním místě chtěl pořídit novou monstranci, Jistebnice ji měla

---

⁴¹ Historie tohoto zvonu je velmi zajímavá. Vznikl přelitím zvonu z původní dřevěné kaple, který byl vyroben již v roce 1585 a byl opatřen nápisy: *Tento zvon Bohu všemohoucímu ke cti a chvále svatému Michalu archanděli i všem svatým andělům k poctivosti a sv. Maří Majdaleně na Poušti nad Jistebnicí nákladem vsí osady slil slovutný Brikcí z Cymbkeru zvonář, v Novém městě Pražském příčiněním ctihodného kněze Pavla Paminondas Horského, toho čase faráře Jistebnického léta 1585. Franz Josef Kühner, übergrossmich 1808. V roce 1916 byl zvon zrekvírován a odvezen. V roce 1917 přichází dopis z farnosti Bubovice, že je tento zvon umístěn v kostele sv. Barbory v Pročevilech, protože ho dostali výměnou za jejich jediný zvon, který praskl. V roce 1927 Klub jistebnických rodáků tento zvon koupil a nechal opravit, protože byl poškozený. Zvon byl opatřen nápisem: Klub rodáků Jistebnických mne vzkřísil a vrátil rodnému kraji a vrácen na svoje původní místo do kaple sv. Maří Magdaleny. Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 55.*

⁴² Soka Tábor, fond Děkaný úřad Jistebnice, kniha č. 3, folio 52.

zatím vypůjčenou od faráře ze Sedlce. Nová monstrance, krásně umělecky vypracovaná, 65 cm vysoká, ozdobená drahokamy, byla dokončena 6. září 1922. Téhož roku byl do kostela zaveden elektrický proud, v květnu následujícího roku pak také na faru.

Ve školním roce 1923/24 chodilo do jistebnické školy 439 žáků. Z nich bylo 415 katolíků, patnáct katolíků nechodících na náboženství, šest československého vyznání a tři bez vyznání. V následujícím školním roce bylo ve druhém pololetí zahájeno také vyučování československého náboženství, do kterého chodilo deset dětí.⁴³

Ve věku 85 let zemřel dne 12. září 1925 patron jistebnického kostela baron Otomar Nádherný. Jeho pohřbu se zúčastnilo velké množství příbuzných, kněží i lidu a zesnulý byl uložen do rodinné hrobky na místním hřbitově. Protože žádný z jeho dědiců hned panství nepřevzal, stala se patronem kostela na neurčitou dobu pozůstalost.⁴⁴

Jistebnická farní osada byla dne 1. listopadu 1926 rozšířena o obec Makov. Podmínkou tohoto přifaření bylo to, že obyvatelé Makova, kteří jsou československého vyznání, budou pohřbíváni v části dětského oddílu hřbitova a nebude se jim zvonit.⁴⁵

V roce 1927 daroval Msgr. Eduard Šittler, sídelní kanovník vyšehradské kapituly, rodák jistebnický, na opravu kostela svatého Michaela obnos 2.000,- Kč.⁴⁶

1.13 Paní katechetka

Marie Brabcová se do Jistebnice přistěhovala v roce 1926 se svým manželem, který dostal místo lesního správce u barona Nádherného. Protože měla učitelskou kvalifikaci a náboženské znalosti, nastoupila po zkoušce u pana biskupa Bárty jako katechetka na měšťanské i obecné škole v Jistebnici a na obecné škole v Božejovicích od 1. února 1928. Byla to žena také hudebně nadaná, hrála dětem na housle a učila je písně, látku, kterou dětem vykládala, doplňovala obrázky. Dětem se tento způsob výuky velmi líbil, na náboženství chodily i nekatolické děti. V té době bylo neobvyklé, aby náboženství vyučovala žena. Také pan biskup Bárta přijel do Jistebnice na vizitaci, aby viděl, jak

---

⁴³ Srov. SokA Tábor, fond Děkaný úřad Jistebnice, kniha č. 3, folio 61.

⁴⁴ Srov. tamtéž, Pamětní kniha, folio 64.

⁴⁵ Srov. tamtéž, kniha č. 3, folio 69.

⁴⁶ Srov. tamtéž, folio 71.

paní katechetka s dětmi pracuje. Plný kostel lidí byl svědkem toho, jak se děti hlásí a nebojí se odpovídat, ani když je začal zkoušet sám pan biskup. Ten byl také mile překvapený zpěvem dětí. Paní katechetka dostala od pana biskupa za svoji práci pochvalné uznání. Oceněním její práce bylo také to, že dostávala učitelský plat jako členka učitelského sboru a ne jenom odměnu za hodiny, které učila jako výpomocná síla duchovní správy. Tyto finanční prostředky dovedla využít nejen k nákupu učebních pomůcek, ale také k rozšíření svých vlastních obzorů – zúčastnila se Eucharistického kongresu v chorvatském Záhřebu, poutě katolického studentstva a inteligence do Říma, Národní pouti do Lurd. O všech těchto svých cestách pak vyprávěla dětem ve škole. V Jistebnici působila Marie Brabcová do konce školního roku 1933/34. Syn katechetky Marie Brabcové Ladislav se stal knězem.⁴⁷

1.14 P. Gotthard Felix

Poutní bohoslužba o svátku svatého Michaela 30. září 1928 byla poslední bohoslužbou, kterou v Jistebnici sloužil P. František Stupka, protože i se svým kaplanem odpadl od římskokatolické církve a 1. října vstoupil do církve československé. Administrátorem v Jistebnici se stává borotínský farář⁴⁸ P. Gotthard Felix⁴⁹ a 1. února 1929 pak i děkanem jistebnickým. P. Gotthard se velmi zasloužil nejen o obnovu duchovního života v Jistebnici, ale také o celkový rozvoj obce, protože byl také starostou města. V době okupace naší země Němci veřejně (také při kázáních v kostele) vyjadřoval svůj nesouhlas s okupací. 1. září 1939 byl odvezen gestapem a po odsouzení převezen do koncentračního tábora v Oranienburgu. Snad i na přímluvu paní baronky z Jistebnice byl začátkem dubna 1940 jako nevyлéčitelně nemocný propuštěn. Také do Jistebnice se po svém návratu ještě podíval – zúčastnil se zde primiční mše svaté P. Ladislava Brabce. Zanedlouho však musel být hospitalizován v nemocnici v Praze a 24. září 1940 umírá. Jeho pohřeb byl přísně utajen – v jeho rodišti se ho zúčastnili

---

⁴⁷ Srov. RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*, s. 66.

⁴⁸ Farářem v Borotíně byl P. Felix ustanoven roku 1923, potom vystřídal několik kaplanských míst. Srov. WEIS, M. *Osudy katolické církve na jihu Čech v období Protektorátu Čechy a Morava*, s. 67.

⁴⁹ P. Felix se narodil 13. května 1880 v Kolovči, vysvěcen byl 16. července 1905. Za první světové války byl polním knězem. Srov. Soka Tábor, Fond Děkanství úřad Jistebnice, Pamětní kniha, folio 72.

pouze dva jeho nejbližší příbuzní. Pietní slavnost na památku P. Gottharda Felixe v Kolovči mohla být uspořádána teprve po skončení války.⁵⁰

*Jistebnice v době druhé světové války nezažila nálet, nikdo z jejích občanů nebojoval v zahraniční armádě, nebyl napojen na ilegální práci v odboji ani nebyl partyzánem. Přece se zde našli lidé, kteří dokázali svoji statečnost – vzpomíná rodina Maděrova v obecní kronice.*⁵¹

1.15 Nástupci P. Gottharda Felixe ve válečných letech

Biskupská konsistoř v Českých Budějovicích schválila dne 11. listopadu 1938 smlouvu, kterou uzavřel 1. září 1938 Gotthard Felix, děkan v Jistebnici s Petrem Mikešem, kaplanem tamtéž.⁵² V této smlouvě jsou stanoveny práva a povinnosti obou. Mimo jiné je dohodnuto: *Děkan ve dny nedělní a sváteční bude mít první mši svatou, kaplan druhou. Pobožnost svaté hodiny (1. čtvrtek), křížové cesty (v postě), májové pobožnosti konají střídavě. Kaplan bude vyučovati sv. náboženství na školách v Jistebnici a v Božejovicích. Stipendium za mši sv. při pohřbu nebo oddavkách patří tomu, kdo ji koná. Děkan poskytuje kaplanovi stravu: snídani, svačinu, oběd, svačinu, večeři. Pivo si bude kaplan kupovati sám.*⁵³

Pamětní kniha farnosti Jistebnice končí zápisem P. Felixe o úmrtí papeže Pia XI.⁵⁴: *Národ náš v čele s naší vládou loučí se s Jeho svatostí při zádušních službách Božích, konaných po celé, drahé a o tolik neslýchaným způsobem oloupené naší vlasti.*⁵⁵

11. září 1939 je datována žádost kaplana v Jistebnici Antonína Mikoláška, aby mu po dobu nepřítomnosti P. Felixe byla udělena binační fakulta⁵⁶, aby tak mohla být všem

---

⁵⁰ President Republiky československé udělil 12. srpna 1947 v uznání bojových zásluh, které získal v boji za osvobození Republiky československé Gotthardu Felixovi Československý válečný kříž 1939 „in memoriam“. Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Farnost nezapomíná.

⁵¹ Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 36.

⁵² K příjmením pana děkana Felixe a jeho kaplana Mikeše se váže úsměvná vzpomínka pana kostelníka Karla Nováka. Jistebničtí farníci prý se smáli tomu, že na faře bydlí dva kocouři – Felix a Mikeš. Felix byl kocour z reklamy, která propagovala francovku Alpu a Mikeš známý mluvící kocourek z pohádky od Josefa Lady.

⁵³ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Smlouva č. j. 532/38.

⁵⁴ Papež Pius XI., který opakovaně odsuzoval totalitní režimy v Německu a v Sovětském svazu a snažil se odvrátit světovou válku, zemřel 10. února 1939. Srov. POSPÍŠIL, C. V. *Pius XI. Antitotalitní encykliky*.

⁵⁵ Soka Tábor, Fond Děkaný úřad Jistebnice, Pamětní kniha, folio 95.

věřícím umožněna účast na mši svaté o nedělích a zasvěcených svátcích.⁵⁷ Další dopis P. Mikoláška je z 30. ledna 1940 a je adresován Patronátnímu úřadu na velkostatku v Jistebnici. *Děkanský úřad v Jistebnici prosí laskavě o písemné sdělení do 14 dnů, jaké opravy budov zdejšího benefícia a chrámu Páně sv. Michaela zamýšlí patronátní úřad letos provést a kdy chce s opravami začít.*⁵⁸ Z odpovědi na tento dopis se dozvídáme, že patronátní úřad může podle příslušných předpisů rozhodovat jen o naléhavých opravách a potřebách do výše nákladů 200 korun a požadované opravy střechy kostela si vyžádají náklady podstatně vyšší a je tedy potřeba zajistit si řádný rozpočet pro tuto akci a zahájit schvalovací řízení u nadřízených úřadů. Patronátní úřad se dále vyjadřuje k opravám na budovách farního úřadu a k němu příslušejících hospodářských budov.⁵⁹ Potřebná řízení byla zřejmě zahájena, protože již dopisem z 15. května 1940 ukládá Okresní úřad v Táboře Patronátnímu úřadu v Jistebnici, aby co nejrychleji předložil stavební rozpočet nejnutnějších oprav.⁶⁰ Další dopis Okresního úřadu v Táboře Patronátnímu úřadu v Jistebnici z 3. června 1940 reaguje na dopis Děkanského úřadu v Jistebnici, který sdělil, že na děkanském chrámu Páně svatého Michaela v Jistebnici je třeba co nejdříve provést opravu střechy. *Je nebezpečí, bude-li s opravou odkládáno, že vzniknou škody daleko větší, které vyžádají si velkého nákladu. Rovněž zdejší márnice a hřbitovní zeď potřebují bezpodmínečně oprav. V márnici strop spadl a márnice není způsobilá vůbec k tomu, aby v ní byly prováděny pitvy.*⁶¹ O naléhavosti provedení oprav svědčí i dopis českobudějovického kapitulního vikáře Zemskému úřadu v Praze, který se přimlouvá za provedení nejnutnějších oprav podle návrhu pana administrátora.⁶²

Ve školním roce 1940/41 navštěvovalo jistebnickou školu 109 chlapců a 92 dívek. Všechny děti byly české národnosti. 192 dětí bylo římskokatolického vyznání, českomoravského pět dětí, bez vyznání dvě, evangelického augsburského vyznání jedno a českobratrského evangelického také jedno dítě. Ve školním roce 1941/42 vyučoval římskokatolické náboženství ve všech třídách kromě IV. A (tady vyučoval pan děkan

---

⁵⁶ CIC, kán. 905 - § 2. *Jestliže je nedostatek kněží, může místní ordinář dovolit, aby kněží ze spravedlivého důvodu, sloužili mši dvakrát během téhož dne, anebo vyžaduje-li to pastorační nutnost, i třikrát, a to o nedělích a zasvěcených svátcích.*

⁵⁷ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Žádost č. j. 2096.

⁵⁸ Tamtéž, dopis Patronátnímu úřadu.

⁵⁹ Srov. tamtéž, dopis Patronátnímu úřadu v Jistebnici.

⁶⁰ Srov. tamtéž, kopie dopisu Okresního úřadu v Táboře.

⁶¹ Tamtéž, opis dopisu č. j. 33091/40.

⁶² Srov. tamtéž, dopis č. j. 4312 opis.

Pynta) Antonín Říha, od 1. března 1942 pak Antonín Králík. Vyučováno bylo dále i českomoravské náboženství. Ve školním roce 1943/44 náboženství ve škole vyučoval P. Pynta a třikrát týdně mu vypomáhala výpomocná učitelka náboženství, která dojížděla ze Stádlce, od 12. ledna 1944 pak místo ní přebíral výuku kaplan P. Josef Komínek. Vyučování římskokatolického náboženství bylo upraveno výnosem ze dne 9. září 1943.⁶³

V roce 1942 proběhly dvakrát v Jistebnici misie za vedení členů kongregace redemptoristů z Českých Budějovic. První byly 8. – 15. března a jejich výsledkem bylo 2264 penitentů a asi 5000 sv. přijímání. Druhou akcí bylo *Posvátné mariánské triduum* ve dnech 6. – 8. prosince, které bylo duchovní přípravou na Vánoce. Podobné postní a adventní duchovní obnovy probíhaly ve farnosti i v letech 1943 a 1944.⁶⁴

V knize ohlášek – rok 1942 čteme, že se 5. července konala v Makově mariánská pobožnost a obnova zasvěcení Nejsvětějšímu Srdci Páně tamní obce. Dne 9. července se všechny školní děti zúčastnily ranní mše svaté na poděkování za prokázané milosti během uplynulého školního roku. Z 16. srpna toho roku máme zprávu o zamýšlených opravách hlavního oltáře. Bude provedeno jeho mramorování, nové zlacení, konstrukce celého oltáře bude vyspravena, vše se souhlasem Památkového úřadu. Rozpočet na tyto práce činí 28 tisíc korun a bude-li vybrána dostatečná částka, bude vymalován i presbytář. Na opravený oltář byl později umístěn obraz svatého Michaela, starý nejméně 200 let, který zde visel před 80 lety. V neděli 11. října vyzývá P. Pynta farníky, aby, kdo může, daroval úlomky zlata – prsteny, zlaté zuby, náušnice, na zlacení oltáře, protože Památkový úřad a přidělovna ministerstva dává omezené množství zlata.⁶⁵

11. dubna 1944 byly Okresním úřadem v Táboře z věže kostela svatého Michaela odebrány bronzové zvony Rozalie (o váze 328 kg) a Václav (205 kg) z roku 1934 a umíráček (25 kg) z věžičky nad sakristií z roku 1644. Potom byl 27. dubna zrekvírován ještě cimbál u věžních hodin o váze 53 kg a zvon z kaple Marie Magdaleny (pouze tyto dva zvony byly v roce 1945 do Jistebnice vráceny). Na věži byl ponechán

---

⁶³ digiA Třeboň, Školní kronika Jistebnice 1940-1945.

⁶⁴ Srov. SokA Tábor, Fond Děkanský úřad Jistebnice, kniha 23.

⁶⁵ Srov. tamtéž, kniha 21.

pouze zvon Michal, který patřil do skupiny zvonů D, což byly umělecké a historicky cenné zvony.⁶⁶

V jistebnické duchovní správě krátce působili během 2. světové války kaplani P. Karel Slabeňák, P. Baldin Houska, P. František Kubát.⁶⁷ 1. září 1943 se jistebnickým děkanem stává P. Josef Pynta, když předchozí dva roky byl administrátorem farnosti.⁶⁸ Kaplanem je podle smlouvy uzavřené v Jistebnici dne 15. ledna 1944 Josef Komínek. *Oba chtějí v bratrské lásce se snášeti, svým životem dáti dobrý příklad svěřeným duším a horlivě pracovati na jejich spáse.*⁶⁹

1.16 Rok 1945 v Jistebnici

V knize ohlášek rok 1945 začíná tímto zápisem: *Na počátku nového roku opět připomínáme, abyste přicházeli v neděli včas na mši svatou. Týden má 168 hodin. Jednu hodinu a několik minut máme z toho dát své nedělní povinnosti. Je to mnoho?? Jak jsme dochvilnější v jiných povinnostech anebo ve své docházce do biografického představení!! Kdo chodí pozdě, jiné ruší, sám sobě škodí – protože je to hřích a uráží Pána Ježíše, který se za nás při mši svaté obětuje.* Od měsíce ledna nemůže již výuka náboženství probíhat ve škole, vyučuje se na faře, ve farní kanceláři.⁷⁰ Náboženství se vyučovalo v té době také v přífařených osadách – Brtci, Božejovicích a Makově.

Na neděli 29. dubna připadl osadní svátek. Po celý den byla vystavena Nejsvětější Svátost oltářní. *Úmysl adorace: aby nás Bůh chránil v těchto pohnutých dnech všeho zlého a dal světu i nám brzký a šťastný konec války.* Hod Boží svatodušní 20. května 1945 byl velice sváteční a radostný. V předvečer svátku celou hodinu vyzváněly zvony, nedělní děkonná bohoslužba byla zakončena slavným Te Deum za šťastné ukončení války. Také při prvních poválečných májových pobožnostech bylo děkováno Panně Marii za zvláštní milost, že právě v měsíci květnu skončila válka. Po pěti letech války se

---

⁶⁶ Srov. SokA Tábor, Fond Děkaný úřad Jistebnice, karton 2, folio 33, 34.

⁶⁷ Srov. Biskupský archiv - fond personalia.

⁶⁸ Srov. RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*, s. 71.

⁶⁹ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Smlouva uzavřená mezi Josefem Pyntou, děkanem v Jistebnici a Josefem Komínkem, kaplanem tamtéž.

⁷⁰ Dne 27. února 1945 byly všechny místnosti školy až na kabinety a ředitelnu zabrány pro uprchlíky. Do školy se nastěhovalo 95 žen a dětí z Pruského Slezska, od března počet uprchlíků stoupl na 492, z toho bylo 195 dětí, 255 žen a 42 mužů. Srov. digiA Třeboň, Školní kronika Jistebnice 1940-1945.

také opět znovu mohl konat průvod k oltářům na náměstí o svátku Božího Těla. Slavnostní průvod byl zakončen ve farním kostele hymnem Bože, chválíme tebe.

V prvním poválečném létě farnost vykonala několik poutí – byla to pěší pout' farníků do Klokot, na poděkování za mimořádnou ochranu Boží ve válce, vlaková pout' na poutní místo Římov, pout' jinochů na kolech do Bechyně, dvoudenní pout' vlakem na Svatou Horu, na kterou byla zvána zvlášť mládež odrostlá školet, v září slavná děkovná pout' do Sepekova, kde mši svatou celebroidal strahovský opat ThDr. Bohoslav Stanislav Jarolímek OPraem. Slavná byla poutní slavnost Marie Magdaleny 22. července. Byla to děkovná pout' za ukončení války a zároveň i pout' prosebná, za požehnání pro naši zemi. Slavnostní průvod s hudbou vyšel od farního kostela svatého Michaela ke kapli svaté Marie Magdaleny za zpěvu písně Bože, cos ráčil. U kaple bylo kázání, mše svatá, projev zástupce Svazu české mládeže. Následovalo odhalení pamětní desky na ukončení války, která byla umístěna na venkovní stěně kaple, na závěr zazněla státní hymna.

O svátku Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna byla sloužena mše svatá na jistebnickém náměstí u příležitosti Srazu sportovních, tělovýchovných a hasičských organizací. Mši svatou doprovázela vojenská hudba z Písku.

Nový školní rok 1945/46 zahájily děti bohoslužbou, ve které prosily o Boží požehnání pro celý následující školní rok. Velmi slavnostním způsobem se slavil v tomto roce svátek svatého Václava. Konaly se večerní pobožnosti se zpívanými litaniami k českým patronům, slavnostně vyzváněly zvony nejen v samotné Jistebnici, ale i v přifařených osadách, konaly se adorace, procesí do Klokot, byla připravena přednáška o životě a významu svatého Václava.

O první neděli adventní 1. prosince se konala valná schůze odbočky Svazu katolických žen a dívek, jehož činnost byla za války zastavena. Ve dnech 7. – 9. prosince proběhla první poválečná adventní duchovní obnova. Duchovní správa v Jistebnici zve na tuto obnovu mimo jiné slovy: *Milí osadníci, po těžkých letech války připravíme si opět ve svých domácnostech mírový vánoční stromek a mírový betlém. Se symboly Vánoc přijměte do našich rodin Krista Pána. V poválečné době duchovních i hmotných zmatků nehledejme nikde náhražky, které jen na čas hoví naší přirozenosti, nýbrž přimkněme se úzce ke Kristu a jeho zásadám. Je tolika zapotřebí obrody*

a reformy lidských srdcí a duší podle učení Ježíše Krista – jak nám to připomíná kající doba adventní – aby v lidské společnosti byly nastoleny spravedlnost a láska.⁷¹

2. Farní kostel a další sakrální objekty ve farnosti Jistebnice

2.1 Farní kostel svatého Michaela, archanděla

Výraznou dominantou Jistebnice je kostel svatého Michaela, který byl postaven Rožmberky v letech 1380 – 85 na místě starší románské stavby ze 13. století. První zmínku o tomto kostele nacházíme již v roce 1350 v popisu Pražské diecéze mezi farnostmi bechyňského arcijáhenství. Dokladem této původní stavby je ústupkový portál na jižní straně lodi. Věž kostela byla v 16. století zvýšena, loď a oratoř byly barokně přestavěny roku 1718, k částečné regotizaci došlo ve druhé polovině 19. století. Opravy kostela proběhly v letech 1931/34, 1942, 1950, 1966, 1970, 1984 a 2000.

Kostel je jednolodní s širokým pravoúhlým presbytářem se čtvercovými kaplemi po obou stranách. K severní kapli přiléhá sakristie, nad jižní kaplí je věž, při jihozápadní části kostela předsíň. V západním průčelí je zazděno vysoké lomené okno. Zachovalo se i úzké západní lomené okénko severní kaple, na severní straně této kaple i sakristie jsou úzká obdélná střílnovitá okénka.⁷² Kostel tedy pravděpodobně sloužil nebo měl sloužit jistebnickým jako úkryt v případě ohrožení města. Není ale jasné, zda tyto střílny byly vybudovány v době husitských válek nebo až za třicetileté války. Vnitřní prostor kostela je osvětlen osmi okny, okno u hlavního oltáře je zdobené malovanou postavou svatého Otomara. Toto okno daroval kostelu baron Otmar Nádherný v roce 1901 na památku svojí stříbrné svatby.⁷³

Nevysoký presbytář je sklenut dvěma poli křížové klenby s prostě vyžlabenými žebry, která vybíhají z drobných jehlancových konzolek a stýkají se v malých terčových svornících. Na severní straně presbytáře vede do sakristie vysoký lomený portál profilovaný drápkem. Sakristie je plochostropá, prostor nad ní má masivní valenou klenbu. Boční kaple jsou do presbytáře otevřeny vysokými lomenými oblouky se

---

⁷¹ Srov. SokA Tábor, fond Děkaný úřad Jistebnice, kniha 21.

⁷² Srov. LÍBAL, D. *Katalog gotické architektury v České republice do husitských válek*, s. 162.

⁷³ Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 55.

zkosenými hranami. Jižní kaple je zaklenuta křížovou žebrovou klenbou obdobného typu jako v presbytáři, severní má masivní valenou klenbu s hlubokou výsečí. Loď kostela je plochostropá s kruchtou, na jihozápadní straně lodi za předsíňkou je románský půlkruhový portál se dvěma hlubokými ústupky ostění, které jsou v horní části zkosené.⁷⁴

V předsíni kostela je vybudovaná „Lurdská svatyňka“, kterou postavil někdy kolem roku 1983 borotínský farář P. Ivo Kvapil svými vlastníma rukama.⁷⁵

Gotická kostelní věž je vysoká sedmatřicet metrů, má čtyři patra. Pod cibulovitou bání je ozdobná pavlač kolem bytu, který patřil hlásnému a dnes je zde uložen hodinový stroj. Věžička nad chrámovou lodí je z roku 1718. Ve věži kostela byly původně zavěšeny čtyři zvony. Největší z nich - Michal byl vyrobený již roku 1515 zvonařem Bartolomějem z Prahy, který ulil také, o sedm let později, druhý zvon – umíráček. Třetí zvon Poledník z roku 1644 byl ozdoben reliéfem svatého Václava. Čtvrtý zvon Dominikál byl v roce 1787 svržen z věže dolů, rozbit a rozprodán, část výtěžku z prodeje připadla místní škole a z části byly pořízeny nové varhany. Tři zvony ve věži přečkaly první světovou válku, za druhé světové války už se je ale uchránit nepodařilo. Zvony byly sundány 16. dubna 1942 a odvezeny. V roce 1974 byly na věž osazeny dva nové zvony – Adam a Eva.

Zařízení kostela pochází většinou z období před první polovinou 18. století. Portálový oltář je barokní, se sochami Panny Marie a svatého Jana, velkým oltářním obrazem svatého Michaela z roku 1861 a menším obrazem Nejsvětější Trojice z roku 1860 od malíře Josefa Huttaryho. Na bočních pseudobarokních oltářích svatého Václava a svaté Kateřiny jsou také Huttaryho obrazy. V zadní části lodi je obraz Maří Magdaleny připisovaný Petrovi Brandlovi, který byl do farního kostela přenesen roku 1861 z kaple Marie Magdaleny.

První zmínka o varhanách v jistebnickém kostele je v městské gruntovní knize v roce 1636. Postavil je varhanář Pavel Rosel. Při pádu švédského vojska do Jistebnice v roce 1645 byly ale tyto varhany zřejmě poškozeny, protože v gruntovní knize je záznam

---

⁷⁴ Srov. POCHE, E. *Umělecké památky Čech*, s. 627.

⁷⁵ Rozhovor s paní Marií Bartoňovou, záznam v majetku autora.

o jejich opravě.⁷⁶ Nové varhany od firmy Škopek z Tábora byly do kostela pořízeny v roce 1901 a z téhož roku je i nová zpovědnice.⁷⁷

Památkově chráněná barokní cínová křtitelnice v podobě obráceného zvonu stojícího na zvířecích nohách nese nápis s letopočty zhotovení 1677 a restaurování 1850.⁷⁸ Další chráněnou památkou v kostele jsou obrazy se čtrnácti zastaveními křížové cesty od regionálně významného malíře Bedřicha Kamarýta.⁷⁹ Tyto olejomalby na plátně vznikly na přelomu 19. a 20. století v duchu nazarénské školy.⁸⁰

V chrámové dlažbě je mnoho náhrobních kamenů, většina z nich již není čitelných. Pod kostelem je vystavěna krypta, ve které je podle svého přání pochován rytíř Bedřich z Doudleb.⁸¹

V září roku 2015 proběhl v celém kostele restaurátorský průzkum, který měl zjistit, jaké bylo původní barevné pojetí presbytáře, lodi kostela s kruchtou a plastických prvků interiéru z důvodu plánovaných oprav a výmalby kostela. Sondážní průzkum potvrdil výskyt středověké nástěnné figurální i dekorativní malby v presbytáři a bočních kaplích. Tyto nástěnné malby byly překryty neprodyšnou cementovou kletovanou omítkou, která je pro budoucnost historických omítek zcela nevhodná. Doporučuje se šetrné sejmutí této omítky, odkrytí a restaurování středověké malby, což je však velice finančně nákladné. V případě nedostatku financí je navrženo použít takovou barevnou úpravu interiéru, která vychází z barevnosti původních vrstev. Na stěny a klenbu, včetně plastických prvků, by měla být použita lomená bílá barva, na žebra s konzolemi cihlově červená barva.⁸²

---

⁷⁶ Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 57.

⁷⁷ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, NOVOTNÁ, K. *Kostel svatého Archanděla Michaela v Jistebnici*, s. 8.

⁷⁸ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Restaurátorská zpráva Cínová křtitelnice z r. 1677.

⁷⁹ Bedřich Kamarýt se narodil 8. září 1831 ve Velešíně, byl to nejen kněz, ale také malíř a spisovatel. Mnoho jeho obrazů se nachází v kostelech p celých jižních Čechách, ale dostaly se i do Rakouska, Bosny a Ameriky. Srov. *Ottův slovník naučný*, s. 831.

⁸⁰ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Restaurátorská zpráva o restaurování 14ti zastavení křížové cesty.

⁸¹ Srov. RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*, s. 75.

⁸² Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Zpráva o výsledcích restaurátorského průzkumu v interiéru farního kostela sv. Michaela Archanděla.

2.2 Kaple svaté Marie Magdaleny

Kaple svaté Marie Magdaleny stojí na kopci nad Jistebnicí v nadmořské výšce 636 metrů. Ve starých dokumentech bývá uváděna i jako *Církev*, což pravděpodobně souvisí se starobyklým pojmenováním dřevěných kaplí – cerkev. Původní dřevěný kostelík z roku 1347 byl zbourán a na jeho místě postavena roku 1861 nová, prostornější novorománská kaple, vysvěcená 29. září toho roku biskupem Janem Valeriánem Jirsíkem. V současné době je kaple veřejně přístupná, každoročně se u ní koná slavnostní poutní bohoslužba o svátku Marie Magdaleny, čas od času se zde konají koncerty duchovní hudby.⁸³

2.3 Drobné sakrální objekty

V Jistebnici i v jejím okolí je velké množství drobných sakrálních objektů – výklenkové kapličky, kaple, boží muka, kříže a křížky, které jsou nedílnou součástí zdejší krajiny a její historie. Kapličky v některých osadách (Božejovice, Hůrka, Makov, Vlásenice, Hodkov) jsou místy, kde se jejich obyvatelé v minulosti scházeli a stále se i scházejí, hlavně k májovým pobožnostem, ale i při jiných příležitostech během liturgického roku, a také při různých kulturních a společenských akcích, které se v osadách konají.

Jako Kulturní památka České republiky je chráněna kamenná křížová cesta, která vede ke kapli svaté Marie Magdaleny. Podle dochovaných letopočtů na kamenných křížích je možno dobu jejího vzniku datovat do období let 1825 – 1827. Jednotlivé kříže jsou rozmístěny v nepravidelných rozestupech podél staré úvozové cesty. Většina křížů je sestavena ze tří žulových dílů, v místě jejich křížení je mělký výklenek pro zobrazení příslušné události. Žádný z těchto obrázků se však nezachoval. Na prvním zastavení byl kamenný kříž nahrazen litinovým křížem s kamenným podstavcem, na dvanáctém zastavení byl v osmdesátých letech 20. století původní dřevěný Ježíšův kříž nahrazen velkým kamenným křížem, který stál až do roku 1976 na jistebnickém Malém náměstí a musel ustoupit stavbě kulturního domu. Před začátkem křížové cesty stojí ještě kamenná kaplička, u které se podle pamětníků shromažďovali účastníci různých procesí, a v jejím výklenku byla vystavována soška Panny Marie. Křížová cesta

---

⁸³ Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 54.

od padesátých let 20. století postupně chátrala, teprve až v 90. letech dvacátého století byla částečně stavebně zrekonstruována a byly okolo ní odstraněny bujně rostoucí dřeviny.⁸⁴ V roce 2005 byla celá křížová cesta ke kapli svaté Marie Magdaleny kompletně odborně restaurována.⁸⁵

Zastavení křížové cesty i kaple svaté Marie Magdaleny jsou registrované Kulturní památky České republiky.

2.4 Kaple Panny Marie Růžencové v Hodkově

Nápad postavit v Hodkově kapli na místě stávajícího kříže, u kterého se konají májové pobožnosti, se zrodil v hlavách hodkovských osadníků. Realizace tohoto nelehkého díla se ujal pan Jiří Souček, jehož rod v minulosti o kříž na návsi pečoval.⁸⁶ Jeho sestra paní Marie Bechyňová vypracovala ještě před koncem roku 2000 stavební plány na novou kapli. Obec Jistebnice přislíbila přispět na stavbu nové kaple částkou 50 tisíc korun. Se stavbou kaple souhlasilo i Biskupství českobudějovické s tím, že kaple nebude v jeho vlastnictví, ale ve vlastnictví Římskokatolické farnosti Jistebnice.⁸⁷

Záležitost stavby kaple byla projednávána farní radou, většina členů farní rady se stavbou nesouhlasila. Důvody byly různé – kaple by sloužila jen pro úzký okruh lidí, kteří by se tím vyčleňovali ze života farnosti, nedostatek finančních prostředků, otázka vlastnických vztahů k pozemku a ke stavbě, potřeba provádět další opravy na faře. Pokud by byla vypsána účelová sbírka, přispívali by farníci i na běžné sbírky, budou lidé ochotní pomáhat ještě při stavbě, když je třeba pomáhat při údržbě kostela a fary?⁸⁸

Při poutní mši svaté o svátku svaté Marie Magdaleny 22. července 2001 českobudějovický biskup Antonín Liška posvětil základní kámen pro novou kapli a 14. srpna bylo započato s hloubením základů.⁸⁹ Manželé Jiří a Marie Součkoví darovali Římskokatolické farnosti Jistebnice pozemek, na kterém by kaple měla být

---

⁸⁴ Srov. Jistebnický zpravodaj, ročník XVII, č. 1, 2013.

⁸⁵ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Restaurátorská zpráva o restaurování kamenných křížů křížové cesty ke kapli sv. Maří Magdaleny v Jistebnici.

⁸⁶ Srov. Fotokniha kaple Hodkov, v majetku Jiřího Součka.

⁸⁷ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Dopis Biskupství českobudějovického z 3. 5. 2001.

⁸⁸ Srov. tamtéž, Zápis farní rady 28. 2. 2001.

⁸⁹ Srov. Fotokniha kaple Hodkov, v majetku Jiřího Součka.

postavena a který k tomuto účelu zakoupili.⁹⁰ 12. září již P. Norbert informuje farní radu o tom, že proběhlo územní řízení a stavba kaple byla započata. Obec Jistebnice poukázala na účet farnosti slíbených 50 tisíc korun. Sbirka o Michaelské pouti byla určena na stavbu kaple.⁹¹ Částkou 25 tisíc korun přispělo na stavbu kaple v Hodkově také Biskupství českobudějovické.⁹² Farníci z obce, odkud pochází P. Norbert Vehovský, věnovali na stavbu kaple dvacet tisíc korun. Strahovský klášter daroval mramorovou dlažbu na podlahu kaple.⁹³

Stavba kaple Panny Marie Růžencové v Hodkově byla za jeden rok a jeden měsíc dokončena. Její délka je 7 metrů, šířka 4,5 metru, věžička je 8 metrů vysoká. Do kaple se vejde více než třicet věřících. Novou kapli vysvětil strahovský opat P. Michael Pojezdný v sobotu 12. října 2002. Světitelem nové kaple měl být původně otec biskup Antonín Liška, ten se ale tohoto slavnostního úkonu nemohl z důvodu onemocnění ujmout.⁹⁴ Kaplička se stala postupně centrem schönstattské spirituality, odkud byly do okolí rozeslány putovní svatyně⁹⁵. Věřící se zde scházejí také k májovým pobožnostem a v měsíci říjnu na pouti k Panně Marii Růžencové.⁹⁶

3. Farnost Jistebnice po roce 1945

3.1 Církevně-politická situace v poválečném Československu

Po skončení 2. světové války bylo třeba obnovit diplomatické styky Československa s Vatikánem, které byly během nacistické okupace přerušeny, ustanovit biskupy v některých diecézích a opaty některých klášterních společenství. K obnovení diplomatických styků došlo 20. září 1945 na základě dosud platného Modu vivendi z roku 1928. Saverio Ritter, který byl již před válkou nunciem v Československu, přijel

---

⁹⁰ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Darovací smlouva ze 7. 6. 2001.

⁹¹ Srov. tamtéž, Zápis farní rady 12. 9. 2001.

⁹² Srov. tamtéž, Dopis Biskupství českobudějovického z 30. 11. 2001.

⁹³ Srov. tamtéž, Zápis farní rady 24. 4. 2002.

⁹⁴ Srov. tamtéž, Žádost ŘKF Jistebnice z 6. 1. 2002.

⁹⁵ Schönstattské hnutí vzniklo v roce 1914 v Německu. Jeho zakladatel P. Josef Kentenich zde v malé kapličce spolu se svými žáky bohoslovci uzavřel úmluvu lásky s Pannou Marií. K této první skupince se brzy přidaly další a hnutí se postupně začalo šířit i za německé hranice. Osvědčeným pastoračním prvkem této spirituality jsou domácí svatyně - místa modlitby, odpočinku, sdělení radostí i starostí, místa načerpání nových sil. Srov. <http://www.schoenstatt.cz/drupal7/content/schonstatt>

⁹⁶ Srov. Fotokniha kaple Hodkov, v majetku Jiřího Součka.

do Prahy až 11. června 1946. Nastupuje však již jen jako internuncius, aby se mluvčím diplomatického sboru mohl stát velvyslanec sovětský a ne nuncius, jako velvyslanec Vatikánu, jak bylo tehdy zvykem. Činnost československého velvyslanectví ve Vatikánu byla oficiálně obnovena až 31. ledna 1946 a od 16. srpna 1946 byl novým československým velvyslancem ustanoven Dr. Artur Maixner. Když ve Vatikánu předával svoje pověřovací dokumenty, vyjádřil papež Pius XII. svoje znepokojení nad proticírkevní kampaní vedenou v Československu.⁹⁷

Českobudějovický biskupský stolec byl od smrti biskupa Šimona Barty 2. května 1940 uprázdněn. Katedrální kapitula se sice k volbě kapitulního vikáře sešla již druhý den po biskupově smrti a zvolila kapitulním vikářem Msgr. Jana Caise, ten však úřad ordináře diecéze musel vykonávat téměř po celou válku, než byl sám zatčen gestapem. Svatý stolec sice za nástupce biskupa Barty určil pražského světícího biskupa Dr. Antonína Eltschknera, ale ještě předtím, než bylo jeho jmenování zveřejněno, projevila německá vláda s jeho jmenováním nesouhlas. Žádala, aby byl do diecéze jmenován biskup německý, nebo alespoň německého původu. S tím Svatý stolec nesouhlasil, jmenování budějovického biskupa bylo odloženo, a diecézi měl nadále spravovat kapitulní vikář.⁹⁸ Nový českobudějovický biskup byl intronizován až 7. září 1947. Stal se jím profesor Teologické fakulty v Olomouci Prof. Dr. Josef Hlouch, který si brzy po svém nástupu do funkce získal srdce svých diecézanů.⁹⁹

K říjnu 1948 byl vydán po čtyřleté pauze diecézní katalog, podle kterého žilo v diecézi 982 265 katolíků a 105 116 bezvěrců či jinověrců. Ke katolické církvi se tedy hlásilo 93,3% obyvatel. V diecézi bylo 432 farností, 371 diecézních a 71 řeholních kněží, 22 bylo jinam příslušných a 66 penzionovaných. Diecéze byla rozdělena do generálního vikariátu (farnosti v Českých Budějovicích, Českém Krumlově,

---

⁹⁷ Srov. DEMEL, Z. *Pod dohledem církevních tajemníků*, s. 18.

⁹⁸ Srov. WEIS, M. *Výuka náboženství v letech 1899-1989 jako ukazatel vztahu státu a katolické církve se zřetelem na českobudějovickou diecézi*, s. 50-53.

⁹⁹ Uvítací slavnosti v katedrále svatého Mikuláše se zúčastnilo více než deset tisíc lidí. Nástupní kázání otce biskupa plně korespondovalo s jeho nástupním pastýřským listem: ... *Přicházím ve jménu Páně ujmout se milionu nesmrtelných duší, vzít si na starost blaho kněžstva i lidu této diecéze. Když jsem byl svěcen na biskupa a ležel na tváři na stupních oltáře, nabídl jsem se Pánu Bohu za Vás, nežít sobě, nýbrž Vám, býti Vám stavitelem mostů k většímu blahu, k větší cti a slávě Boží a k větší jistotě spásy Vašich nesmrtelných duší.* Srov. WEIS, M. *Minutěnky vzpomínek na pastýře lidu svého*, s. 16. V prvním pastýřském listu biskup Hlouch mimo jiné napsal: ...*Program mého biskupství je dán dějinami všeho, co nejkrásnějšího lidstvo od pádu prvních lidí má: „Skrze Marii k Ježíši!“.* Srov. VAŠKO, V. *Dům na skále: Církev bojující*, s. 312.

Domažlicích, Klatovech, Písku a Táboře) a deseti arcikněžství (Blatná, Budějovice, Krumlov, Klatovy, Nepomuk, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Třeboň, Vodňany).¹⁰⁰

3.2 Poválečná léta ve farnosti Jistebnice

V Jistebnici žilo v prvním poválečném roce 1 037 obyvatel, z toho 468 mužů a 569 žen, v následujících letech se pak počet obyvatel o něco snížil, protože se někteří občané na výzvu vlády odstěhovali do pohraničí, odkud bylo odsunováno německé obyvatelstvo. Svoji činnost obnovily všechny místní spolky, nacvičovala se divadelní představení, pořádaly průvody a plesy, rozvíjela se osvětová činnost.¹⁰¹

Nový rok 1946 začíná pan děkan Pynta napomenutím, aby se ve farnosti nezavaděly věci, které tu nikdy nebyly – taneční zábavy v sobotu, ples na Hod Boží vánoční, taneční zábavy a veselohry v postě, práce v hospodářských usedlostech v neděli. Velmi doporučuje pan děkan čtení náboženského tisku – Rozsévače a Neděle. Při březnové postní duchovní obnově toho roku se již projevil poválečný úpadek náboženského života ve farnosti také menším množstvím vykonaných zpovědí – penitentů bylo 980.

Děti z II. třídy z Jistebnice, Makova a Božejovic přistoupily o svátku Nejsvětější Trojice k prvnímu svatému přijímání. O svátku Božího Těla se pak konal prosebný průvod k oltářům na náměstí. 22. června proběhla ve farnosti vikariátní vizitace. Nejprve pan vikář sloužil bohoslužbu za zemřelé, po ní udělil požehnání, a pak následovala zkouška dětí z náboženství.

Děkovná pouť za požehnané žně na Klokoty se konala 15. srpna, většina poutníků šla pěšky, byl ale vypraven i autobus. V září farnost putovala na poutní místo Sepekov.¹⁰²

Svoji aktivitu vyvíjejí také katolické spolky v Jistebnici. Odbočka Svazu katolických žen a dívek pořádá divadelní představení, Sdružení katolické mládeže v Jistebnici zve

---

¹⁰⁰ Srov. WEIS, M. *Výuka náboženství v letech 1899-1989 jako ukazatel vztahu státu a katolické církve se zřetelem na českobudějovickou diecézi*, s. 67.

¹⁰¹ Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 36.

¹⁰² Srov. Soka Tábor, fond Děkaný úřad Jistebnice, kniha 21.

všechnu veselou mládež na Dostaveníčko mládeže a věneček do „Modré hvězdy“.¹⁰³ Velký důraz je kladen také na obnovu duchovního života farnosti. Duchovní správa v Jistebnici zve farníky na Posvátný týden a duchovní obnovu 2. – 9. března 1947 do farního chrámu Páně s mottem: *Přístup, duše, v zkroušenosti ke Golgotě památné... Všechny pobožnosti jsou podle nového slunečního času, který byl v neděli zaveden. Není práce v polích dosud, tím více využijte času pro své duše. Buďte obětavi v docházce! Dejte stranou všechny malicherné výmluvy i bázeň před lidmi! Posvěcení a spása duše – nejdůležitější naše starost a práce! Zpovídá se denně od 6 hodin ráno, odpoledne od ½ 3 hod. do večera.* Celý program začínal vzýváním Ducha svatého před první nedělní mší svatou s promluvou, následovala druhá mše s promluvou a odpoledne ve tři hodiny stavovská promluva pro ženy a křížová cesta. Během celého týdne byly odpolední stavovské promluvy – pro dívky, jinochy, muže. Pátek byl první v měsíci, celé dopoledne byla vystavena Nejsvětější svátost oltářní, v 9 hodin bylo společné smírné svaté přijímání všech, odpoledne pak křížová cesta. Sobota byla zasvěcena Panně Marii. Duchovní obnova byla zakončena nedělní mší svatou – první se svatým přijímáním za zemřelé, druhou s promluvou.¹⁰⁴

Rok 1947 byl rokem 950. výročí mučednické smrti svatého Vojtěcha. Ostatky svatého Vojtěcha putovaly po celé republice, do Jistebnice zavítaly 12. července. V sobotu byly ostatky svatého Vojtěcha přivítány na jistebnickém náměstí, kde byly uloženy na oltář. Uvítání provedl pan děkan Pynta, o významu svatého Vojtěcha pro náš národ promluvil předseda MNV v Jistebnici. Lid společně učinil slib svatému Vojtěchu, že *nezůstanou naše chrámy prázdné a vylidněné.* Pak promluvil zástupce přípravného výboru svatovojtěšských oslav, následovala modlitba za vlast a státní hymna. Slavnosti se zúčastnilo asi 800 věřících a stovka hasičů. Účast na této slavnosti odmítl Sokol. V neděli pak z Jistebnice odjely autobusy ke svatovojtěšským oslavám do Milevska. Na závěrečné svatovojtěšské oslavy v Praze zval všechny věřící také pan arcibiskup Beran při národní pouti v Klokotech 15. srpna.¹⁰⁵

---

¹⁰³ Podle informace kostelníka pana Nováka tento spolek vznikl z podnětu pana děkana Pynty, který se práci s mládeží v Jistebnici hodně věnoval.

¹⁰⁴ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, dobové plakáty.

¹⁰⁵ Svatovojtěšské oslavy se staly velkou manifestací stále ještě živého českého katolicismu a povzbuzením národa v předvečer smutných let, jejichž neodvratný příchod už nyní mnohé signalizovalo. Srov. WEIS, M. *Osudy katolické církve na jihu Čech v poválečných letech*, s. 28.

V měsíci červnu se stejně jako v letech 1945 a 1946 konala pouť ke kapli u Dobré vody v Karhanech. Děkovná mše svatá za úrodu se konala ve farním kostele v neděli 24. srpna. Při obětování byl položen před oltář dožínkový věnec jako symbol díky.

Na základě počtu dětí přihlášených na výuku náboženství (I. tř. 53, II. tř. 55, IV. 47 dětí a jednorocní učební kurz 30 dětí) získává pan děkan Pynta povolení vyučovat ve školním roce 1947/48 nepovinný předmět náboženství římskokatolické ve dvou odděleních. Toto povolení získává pak i pro následující školní rok.¹⁰⁶

Mariánská duchovní obnova s obnovou zasvěcení Panně Marii se konala 7. – 9. prosince. Plakát zval k této obnově: *Milí osadníci, pamatujete se na 8. prosinec 1942? Uprostřed hrůz války a útisku jsme tehdy vykonali zasvěcení Panně Marii. V něm jsme viděli červánky lepší budoucnosti – a přišel pak vítězný Mariin měsíc květen 1945. Nezklamali jsme se v důvěře k Panně Marii. Vykonejte si dobrou adventní svatou zpověď. To je naše nejlepší příprava na Vánoce.*

V roce 1947 bylo oddáno 21 dvojic snoubenců, 19 narozených bylo zapsáno v matrice, 43 bylo zemřelých, podáno 9455 svatých přijímání.¹⁰⁷

3.2.1 Opravy kostela po roce 1947

Duchovní správce pan děkan Josef Pynta se staral nejen o duše svých farníků, ale rovněž o farní kostel. V červnu roku 1947 žádá Státní památkový úřad v Praze o udělení subvence na opravu děkanského kostela v Jistebnici. Přednosta tohoto úřadu k rozpočtu na opravu věžní bání podotýká v dopise z 13. června, že s ohledem na obtíže spojené s opatřením plechové krytiny, by se mohl děkanský úřad pokusit o získání původního druhu krytiny, tj. ručně štípaného šindele, impregnovaného proti ohni a hnilobě. Na tento dopis odpovídá pan děkan obratem – nemá dobré a vyschlé dříví a ani dělníky, kteří by tuto práci mohli provést. Posílá také ještě dodatek k žádosti o udělení subvence – popisuje jistebnický chrám svatého Michaela, připomíná nález vzácného Jistebnického kancionálu a na závěr připomíná, že gotická věž chrámu, jež nutně potřebuje opravy, dodává kraji zvláštní ráz. *Město je nyní chudé a je vděčno, když jeho*

¹⁰⁶ Srov. SokA Tábor, fond Děkanský úřad Jistebnice, karton 3, inv. č. 71, folio 156.

¹⁰⁷ Srov. tamtéž, kniha 21.

památnosti mu přivábí turisty. Protože není při chudobě jeho a chudobě obyvatel přířařených obcí možnosti získati dostatečných finančních prostředků ze sbírek, prosíme uctivě o laskavé udělení subvence. Podle dopisu z 23. října je jasné, že opravy věže (tesařské práce) již probíhají, budou nutné i další nepředvídané opravy, ale subvence ještě udělena nebyla. Státní památkový úřad oznamuje 3. prosince, že Ministerstvo školství a osvěty udělení subvence zatím nepovolilo. Subvenční řízení bude nutno obnovit v příštím roce a doporučuje se podat žádost o provedení konkurenčního řízení u Okresního národního výboru v Táboře, při kterém by byl stanoven způsob úhrady stavebních nákladů. Dopisem ze dne 30. ledna 1948 pak Státní památkový úřad oznamuje, že není možno subvencovat opravu věže děkanského kostela v Jistebnici, při které byla původní šindelová krytina nahrazena krytinou plechovou.¹⁰⁸

Před vánočními svátky v roce 1947 oslovuje pan děkan Pynta všechny farníky nejen v Jistebnici, ale i v osadách. Rozesílá sběrací archy – v úvodu každého archu je následující text: *Milí osadníci, opravujeme, jak víte, věž našeho farního kostela. Krytina byla již sešlá, prohnílá – musí být vyměněny i shnilé trámcce v nejvyšší části věže. Památkový úřad dal pokyny k opravě. Slíbil subvenci 60.000,- Kč. Určitou částí přispěje i p. patron kostela. To všecko však nestačí ke krytí nákladu v částce 150 – 180.000,- Kč, které si oprava vyžádá. Protože se chceme vyhnouti zdoluhavému konkurenčnímu řízení, v němž přířařené obce by stejně byly povinny určitými částkami přispět – konáme proto tuto předvánoční sbírku, kterou se obracíme na obětavé farníky a dobrodince s prosbou o příspěvek na začaté již práce. Věž byla opravována důkladněji r. 1764. Dar dáváte svému farnímu kostelu. Ke cti a slávě Boží. Příštím generacím chceme uchovati tuto stavitelskou památku, která je zvláštností našeho kraje. Dary jednotlivých osad budou uveřejněny ve Farních zprávách. Sbírkou povolil ONV v Táboře. Rád bych ji vykonal osobně – ale času mi opravdu nezbývá. Proto, přijměte laskavě toho, kdo k vám za mne přichází. Betlémské Dítko svým požehnáním Vám odplat' lásku k domu Božímu.* Ke každému sběracímu archu byla také připojena fotografie již opravované věže kostela.¹⁰⁹ Pan děkan oslovuje se žádostí o finanční

---

¹⁰⁸ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, korespondence Státního památkového úřadu v Praze s Děkanským úřadem v Jistebnici.

¹⁰⁹ Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, sběrací archy.

pomoc také Klub rodáků a přátel města Jistebnice a okolí v Praze.¹¹⁰ Dochoval se také dopis Patronátního úřadu v Jistebnici ze dne 3. 11. 1947 Zemskému národnímu výboru v Praze, ve kterém žádá o uvolnění vkladu na nezbytnou opravu věže děkanského kostela v Jistebnici, která byla nařízena Státním památkovým úřadem v Praze.¹¹¹

V dopise Ministerstvu financí z 15. prosince 1948 pan děkan sděluje následující informace: *V červenci letošního roku byly dokončeny opravy a výměna krytiny věže při děkanském kostele v Jistebnici. Velmi nutnou opravou střechy věže byla zachráněna historická a kulturní památka. Věž stojí u presbytáře kostela z doby Karla IV., jež dodává kraji a městu Jistebnici zvláštní ráz. Protože duchovní správa v Jistebnici nemá dostatek finančních prostředků k úhradě účtů, jež jsou přiloženy, dovoluje si tímto podati uctivou žádost o příspěvek na opravy z prostředků ministerstva financí v Praze. Žádost odůvodňuje tím, že patronát při velkostatku Roberta Scholleho byl konfiskací zrušen, takže zákonitá patronátní tangenta na opravy nebyla vyplacena, místní obec Jistebnice, jež byla rovněž požádána o podporu jako obec nesoběstačná ji nemohla poskytnouti a Stát. památkový úřad v Praze rovněž nesubvencoval tuto nákladnou práci žádnou podporou. Výpůjčkou peněz byl zatížen zdejší hřbitovní fond, ačkoliv peněz z tohoto fondu by bylo třeba na naléhavou opravu zdi hřbitova v Jistebnici. Pouze kulturní oddělení ZNV v Praze poskytlo podporu v částce 10.000,- Kč a sbírky mezi dobrodinci vynesly 86.710 Kč. Duchovní správa v Jistebnici děkuje předem za kladné vyřízení své žádosti i za příspěvek ve výši jakékoliv.*¹¹²

V roce 1947 byly také prováděny opravy farní budovy, úpravy schodiště ke hřbitovu, řešilo se odstranění nebo přemístění polních kapliček u bývalé cesty do Makova a na svahu vrchu Vondrušky, které se po provedeném scelování pozemků ocitly uprostřed náhradních celků.

Výnosem biskupského ordinariátu v Českých Budějovicích byl na roky 1941 – 1947 redukován počet fundačních mší na dvě tiché mše za mešní fundaci P. Jana Vostrého,

---

¹¹⁰ Klub rodáků města Jistebnice a okolí se sídlem v Praze vznikl v Praze roku 1925. Měl udržovat přátelství mezi rodáky, podporovat chudé spolurodáky a chudou školní i studující mládež, rozmnožovat knihovnu a pomůcky místních škol, pracovat pro povznesení a okrášlení města, podporovat místní spolky a chránit místní památky – Srov. CIKHART, R. *Minulost města Jistebnice*, s. 61.

¹¹¹ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, dopis Patronátního úřadu v Jistebnici. Na druhé straně tohoto dopisu je tužkou dopsáno, že Zemský národní výbor v Praze zamítl žádost s tím, že nejsou předloženy patronátem v Jistebnici účty kostela, a že proto není přehled o potřebě a nutnosti uvolnění.

¹¹² Tamtéž, dopis Ministerstvu financí.

faráře v Jistebnici a čtyři tiché mše za ostatní mešní fundace, kterých bylo celkem patnáct, včetně fundace P. Slivky, děkana v Jistebnici. Na léta 1948 – 1950 pak byl dále počet všech fundačních mší svatých redukován na tři tiché mše na společný úmysl.¹¹³

Finanční záležitosti, které se týkaly oprav věže kostela, nebyly stále vyřešeny ani v roce 1949, jak o tom svědčí dopis pana děkana Pynty Ing. Menclovi, přednostovi oddělení pro ochranu památek z 20. dubna. *V naději, že roku letošního bude naše žádost příznivěji vyřízena, zvláště když sám pan přednosta Státního památkového úřadu Dr. Ing. Šebek mne vyzval, abych žádost znovu podal, obracím se na Vás o laskavé podpoření a kladné její vyřízení.*¹¹⁴

Dne 1. srpna 1949 přichází do jistebnické farnosti kaplan Zdeněk Lameš.¹¹⁵ 14. září 1949 uzavírá s panem děkanem Pyntou smlouvu o právech a povinnostech obou, kde je mimo jiné stanoveno, že ten, kdo nemá ranní mši svatou, zajde každý všední den alespoň na 10 minut do zpovědnice. Dále je určeno, že kaplan vyučuje náboženství tři třídy střední školy v Jistebnici (pět hodin za týden), na národní škole v Makově (dvě hodiny týdně) a Božejovicích (čtyři hodiny týdně) a děkan ho v případě potřeby zastupuje.¹¹⁶

V prosinci roku 1949 namontovala Továrna na piana a varhany z Krnova elektrický ventilátor s příslušenstvím ke chrámovým varhanám za částku 22.183,- Kčs.¹¹⁷

3.3 Nábožensko-politická situace po únoru 1948

Již brzy po konci války se komunistická strana stala nejvlivnější politickou stranou v naší zemi, její pozici ve státě potvrdily parlamentní volby v roce 1946. V únoru 1948 vládní krize vyústila v demisi většiny nekomunistických ministrů, kterou prezident Beneš pod nátlakem 25. února přijal a jmenoval novou vládu podle Gottwaldova návrhu. Komunistická strana založila svoji ozbrojenou složku – lidové milice a vytvořila tzv. akční výbory národní fronty. V bouřlivých únorových dnech se

¹¹³ Soka Tábor, fond Děkaný úřad Jistebnice, kniha č. 12.

¹¹⁴ Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, dopis Ing. Menclovi.

¹¹⁵ Srov. Biskupský archiv – fond personalia.

¹¹⁶ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Smlouva, uzavřená mezi Josefem Pyntou, děkanem v Jistebnici a Zdeňkem Lamešem, kaplanem tamtéž.

¹¹⁷ Srov. tamtéž, Motor k varhanám.

arcibiskup Beran obrací letákem na všechny křesťany a vyzývá je ke změně smýšlení a k modlitbám o Boží milosrdenství a světlo pro představitele národa. V Lidové demokracii a Svobodných novinách byla 25. února zveřejněna jeho výzva k dodržování právního řádu a varování před násilím. Útok státní moci proti církvi začal prakticky okamžitě. Dva dny po převzetí moci byl zastaven tisk největších katolických periodik, což bylo odůvodněno nedostatkem papíru. Hned další útok byl namířen na majetek církve, dochází k radikálnímu omezení náboženské svobody, pastorace a liturgie.¹¹⁸

Velkým zásahem do života církve se stal Zákon o jednotné škole, který likvidoval církevní školství. Poslední pokusy o jeho záchranu učinila vatikánská diplomacie několika intervencemi v Praze i ve Vatikánu u našeho velvyslanectví, ve kterých požadovala úpravy československého školského zákona. Vatikán dále požadoval úpravu paragrafu, který stanovil, že „vyučování náboženství musí být v souhlasu s výchovnou činností školy“ tak, aby nemohl být zneužit proti katolické výchově a zachování výuky náboženství i pro třetí stupeň škol (5. – 8. třída gymnázií) a odborné střední školy. Školský zákon byl schválen 21. dubna 1948 a připravil cestu nové, socialistické škole. Také Ústava 9. května, přestože neobsahovala jediné vysloveně protináboženské ustanovení, svojí zdánlivě nevinnou větou, že se nedovoluje zneužívat náboženské úkoly „k nenáboženským účelům“ brzy zabránila biskupům, aby veřejně – v kázáních, pastýřských listech nebo sdělovacích prostředcích vyjádřili svůj nesouhlas s postupem státu proti církvi. Podle této ústavy má být veškeré vyučování vedeno tak, aby bylo v souladu s výsledky vědeckého bádání a nebylo v neshodě s lidově demokratickým zřízením, přičemž za „vědecký“ byl považován jen marxisticko-leninský světový názor. Náboženství bylo považováno za idealistický světový názor, který je brzdou upevňování a rozvoje lidově demokratického zřízení.¹¹⁹

Komunistický režim se snažil také o vyvolání rozkolu v církvi. V červnu 1949 byla vyhlášena tzv. Katolická akce, která měla sdružovat „pokrokové“ katolíky. Biskupové na zřízení této organizace, která si svůj název vypůjčila od hnutí katolických laiků, které bylo založené na popud Pia XI. v roce 1922, reagovali pastýřským listem „Hlas československých biskupů a ordinářů věřícím v hodině velké zkoušky“,¹²⁰ který měl být

---

¹¹⁸ Srov. DEMEL, Z. *Pod dohledem církevních tajemníků*, s. 29.

¹¹⁹ Srov. VAŠKO, V. *Neumlčená*, s. 19-22.

¹²⁰ Biskupové v tomto pastýřském listu mimo jiné zdůrazňují, že k uskutečnění a zabezpečení náboženské svobody pro katolíky je nutným předpokladem uznání pravomoci Svatého otce jako nejvyšší viditelné

přečten ve všech kostelích v neděli 19. června, na kterou byl přeložen svátek „Boží Tělo“. Kněžím bylo vyhrožováno přísnými tresty, pokud tento pastýřský list přečtou. Dále pak byly vydány některé zákony, které citelně zasáhly do církevního života. Nejprve byl zákonem zřízen Státní úřad pro věci církevní, který měl dohlížet na to, aby církevní a náboženský život byl v souladu s ústavou, potom zákon, který zaváděl povinný občanský sňatek a zákon o matrikách, který svěřoval jejich vedení místním národním výborům. Tyto nové zákony umožnily státu přímo zasahovat do vnitřního života církve. Státní moc zasáhla důrazně také proti vyučování náboženství ve školách. Před zahájením školního roku 1952/53 bylo výnosem Ministerstva školství, věd a umění stanoveno, že náboženství bude vyučováno jako nepovinný předmět, zařazený na konec vyučování. Ti rodiče, kteří si budou náboženskou výchovu svého dítěte přát, si musí osobně přijít do školy pro přihlášku, která pak musí být (podepsaná oběma rodiči) odevzdaná do 8. září ředitelství školy. Při odevzdávání přihlášek byl na rodiče vyvíjen psychický nátlak, aby děti na náboženství nepřihlašovali.¹²¹

---

hlavy církve a uznání a respektování biskupů s ním spojených. Akce podnikané mimo nebo proti vůli biskupů, spojených s římským papežem, porušují její základní strukturu, rozbíjejí jednotu církve a směřují nutně k jejímu zničení. Biskupové píší i o dalších předpokladech, které jsou nutné k zachování svobody církve – právo rodiny na výchovu dětí, svobodnou křesťanskou výchovu mládeže ve škole i mimo ni, uznání svátostnosti rodinného svazku, právo na shromažďování ve svobodných sdruženích a organizacích, potřebný počet církevních škol, výchovných a sociálně charitativních ústavů, kulturních a dobročinných institucí, svobodný tisk, svobodný a neomezený přístup ke všem možnostem společenského a kulturního života. Dále biskupové uvádějí některé, dosud neznámé skutečnosti – učitelé náboženství jsou ideově prověřováni a dostávají směrnice, jak učit náboženství v materialistickém duchu. Dokonce i na bohoslovecké fakulty a učiliště byli dosazeni lektoři tzv. společenských nauk, kteří mají postupně dosáhnout toho, aby i bohoslovci byli vedeni v materialistické ideologii. Jsou zabírány církevní budovy, aby nemohly sloužit svému náboženskému poslání. *Vcelku možno říci, že mimo kostel je každá náboženská činnost již zneemožněna, a do kostelů se bojí leckde věřící veřejně vejít, aby nebyli obviňováni z reakce a nehrozila jim ztráta existence.* Dále se biskupové vyjadřují k odmítnutí prohlášení loajality vůči republice. *Prohlašujeme, že jsme vůči republice byli vždy loajální, zdůraznili jsme to již několikrát a vyplývá to z přísahy věrnosti republice, kterou jsme složili při nastolení našeho úřadu. Loajální postoj k republice je tedy pro nás samozřejmostí a jistě své přísaze věrni zůstaneme. Proto jsme žádali vždy i na svém duchovenstvu, aby se zdrželo každé politické akce, tedy tím spíše ilegálních a protistátních. Nemůžeme však mlčet k hrubému porušování práv církve svaté a zneužívání politické moci proti ní.* Biskupové prohlásili, že „Katolická akce“ není akcí katolickou, ale hnutím rozkolným a každá účast a spolupráce na ní musí být stíhána církevními tresty. Vyobcováním z církve pohrozili biskupové také duchovním a laikům, kteří se zúčastní zakládání krajských, okresních nebo farních „Katolických akcí“ nebo vstoupí do jejich výborů. V závěru pastýřského listu žádají biskupové o modlitby, aby byla nalezena schůdná cesta pro úpravu těchto poměrů. Kdyby však již taková dohoda nebyla možná, připomínají, že nadešla chvíle, kdy je třeba si připomenout slova svatého Petra, že každá zkouška je příležitostí osvědčit svoji věrnost Kristu. *Bděte a modlete se!* Srov. VAŠKO, V. *Neumlčená*, s. 74-78.

¹²¹ Srov. WEIS, M. *Výuka náboženství v letech 1899-1989 jako ukazatel vztahu státu a katolické církve se zřetelem na českobudějovickou diecézi*, s. 73.

Československému biskupovi Josefu Hlouchovi bylo komunistickým režimem postupně znemožněno vykonávat funkci pastýře diecéze. Nejdříve byl internován v budově biskupské rezidence, kde byl zcela izolován od okolního světa, 29. března 1952 pak byl během Akce „H“ zcela odstraněn z diecéze.¹²²

3.4 Farnost Jistebnice po roce 1948

Během měsíce května se konaly přípravy biřmovanců na přijetí daru Ducha svatého. Svátost biřmování ve farnosti Jistebnice udělil pan biskup Josef Hlouch 31. května 1948 při kanonické generální vizitaci.

Podle rozhodnutí ONV v Táboře z 11. května 1949 (na základě zákona č. 46/48 Sb.) vykupuje stát od děkanského benefícia v Jistebnici 21,5853 hektarů z celkových 22,5853 hektarů, zůstává tedy pouhý jeden hektar. O náhradě za vykoupenou půdu má být rozhodnuto samostatně.¹²³

Okresní akční výbor NF v Táboře zve 12. 7. 1949 příslušníky římskokatolické církve z okresu Tábor na schůzi, která bude mít za úkol zvolit okresní výbor Katolické akce a připravit vše potřebné pro svolání okresní konference Katolické akce. Katolická akce má podle tohoto dopisu sloužit k tomu, aby věřící byli v nejširší míře zapojeni do náboženského života, a pomáhat ve vytváření předpokladů pro zdárný a pokojný vývoj církevního života.¹²⁴

Ve zprávě pro bezpečnostní referát ONV v Táboře o církevních záležitostech v okrese Tábor je pan děkan Pynta označen jako *krajně reakční a biskupů poslušný kněz se záporným postojem k lidově-demokratické republice. Katolickou akci nepodepsal, oběžník po zákazu nečetl.*¹²⁵ V Jistebnici podepsalo souhlas s Katolickou akcí pouze pět lidí z 2000 obyvatel. *Ostřejší zákrok by měl v některých úsecích našeho okresu bouřlivé následky.*¹²⁶ Pan děkan Pynta četl v neděli 31. července pastýřský list, ve kterém pan biskup Hlouch vybízí věřící celé diecéze ke konání sobotních a nedělních modliteb

¹²² Srov. WEIS, M. *Svědectví dokumentů*, s. 47.

¹²³ Soka Tábor, fond Děkanský úřad Jistebnice, karton 2, inv. č. 65, folio 1.

¹²⁴ Srov. Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton 241, inv. č. 1314, folio 30.

¹²⁵ Jednalo se o pastýřský list biskupů, který měl být přečten o svátku Božího Těla.

¹²⁶ Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton 241, inv. č. 1309.

za věřící a za děti a dále vybízí k hmotné podpoře pro kněze a kostely. Sbírká na základě této výzvy pak byla v Jistebnici 7. srpna. *Samostatný výklad žádný, účast na bohoslužbách malá* – a ve zprávě církevního tajemníka pak následují podpisy svědků, kteří se zúčastnili bohoslužeb a kázání.

Církevní referent ONV Tábor píše 2. 11. 1949 důvěrnou zprávu KNV v Českých Budějovicích, ve které hlásí zjištěná fakta o tom, jak kněží reagují na církevní zákony a jak přijímají plat. Cituje slova pana děkana Pynty: *Vy dobře víte, jak se věci mají. Přijal jsem peníze se smíšenými pocity. Poslouchám jen svého biskupa, který říká, abych peníze přijal. Já jsem o ně nežádal a nepotřebuji je.* V další - tajné zprávě církevního referenta ONV Státnímu úřadu pro záležitosti církevní se píše, že jistebnický farář Pynta jezdí jednou až dvakrát týdně do Klokot, potom příliš často navštěvuje věřící v bytech a je podezření, že je podporuje v jejich záporném postoji. Z další zprávy se dozvídáme, že na Silvestra 1949 sloužil děkan Pynta noční mši svatou a četl poselství biskupa.¹²⁷

3.5 Jistebnice v 50. letech

Zpráva církevního tajemníka z 28. února 1950 informuje o tom, že děkan stále obchází rodiny, kde se chystají ke svatbě a přesvědčuje (přemlouvá) snoubence, aby se dali oddat také v kostele. Je rovněž podezření, že sjednává sňatek před uzavřením sňatku civilního.¹²⁸ Další, důvěrné, hlášení se mimo jiné zabývá složením slibu duchovních.¹²⁹

---

¹²⁷ Srov. Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton č. 241, inv. č. 1309.

¹²⁸ Podle nového rodinného práva, které vstoupilo v platnost 1. ledna 1950, bylo možno platně uzavřít manželství pouze před státními úřady. Kněz nesměl snoubence v kostele oddat, dokud mu nepředložili potvrzení příslušného národního výboru o uzavření civilního sňatku. Na snoubence byl činěn nátlak, aby svatbu v kostele již neuzavírali. Třeba pro učitele nebo státní zaměstnance mohlo znamenat neuposlechnutí tohoto zákona i ztrátu pracovního místa. Církevní obřad v kostele pak měl být jen církevním požehnáním již platně uzavřeného sňatku. V ohláškách se nesmělo říkat, že sňatek hodlají uzavřít snoubenci XY, kdy u ženy bylo udáváno pouze její dívčí jméno, ale výslovně, že sňatku pana X a paní Y, rozené Z, bude požehnáno. Během samotného obřadu pak kněz směl snoubence oslovovat pouze pane a paní (nikoliv ženichu a nevěsto). Východiskem z této situace se stalo oslovovat snoubence jejich křestními jmény. Srov. VAŠKO, V. *Neumlčená*, s. 114.

¹²⁹ Sbírká zákonů, č. 219/1949, § 19: *Předpokladem výkonu duchovenské činnosti je složení slibu věrnosti Československé republice. Slib zní: „Slibuji na svou čest i své svědomí, že budu věren Československé republice a jejímu lidově demokratickému zřízení a že nepodniknu nic, co by bylo proti jejím zájmům, bezpečnosti a celistvosti. Budu jako občan lidově demokratického státu plnit svědomitě povinnosti, jež vyplývají z mého postavení, a vynasnažím se podle svých sil podporovat budovatelské úsilí směřující*

Vikář Pynta po přečtení slibu snažil se připojit dodatek, načež předseda ONV odmítl slib přijmout. Vikář Pynta, rudý vztekem, po druhém přečtení slibu řekl prostě: slibuji.

Příloha číslo 3 důvěrné zprávy církevního tajemníka z 15. května 1950 se týká výuky náboženství v Jistebnici. Na katechetku Dvořákovou si stěžovali rodiče, že nabádá děti, aby nechodily na mírové oslavy, ale raději do kostela a že se k dětem chová hrubě. Podle okresního školního inspektora není katechetka ani kvalifikovaná, nedovede si udržet kázeň a její vyučovací metody jsou zastaralé. Podává se proto návrh na její odvolání. Náboženství může vyučovat vikář Pynta, který žádnou vyučovací hodinu náboženství nemá.¹³⁰

V roce 1949 a 1950 pokračují i přes nepříznivou církevně-politickou situaci opravy a úpravy jistebnického kostela. Je zhotoven nový žulový vstupní portál, nové vstupní dveře do kostela, natřena je fermežovou barvou střecha věže.

Církevní tajemník Okresního národního výboru v Táboře oznamuje svým přípisem z 9. srpna 1950 všem duchovním správám, že podle zákona č. 218/49 přechází veškerý soukromý a veřejný patronát nad kostely, obrocími a jinými církevními ústavy na stát.¹³¹ Duchovní správci se zmocňují ke správě veškerého majetku místo dosavadních patronů. Předání patronátu bude provedeno podle účetní uzávěrky k 31. prosinci 1949 odevzdáním všeho majetku i listinného materiálu dosavadním patronem duchovnímu správci.¹³² Dne 19. října 1950 přebírá duchovní správce v Jistebnici P. Václav Wohlmuth (nastoupil do duchovní správy po P. Pyntovi, který byl k 31. 7. 1950 „přeložen“¹³³)¹³⁴ správu státního patronátu nad církevním jméním

---

k blahu lidu.“Srov.<http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=1949&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=3>

¹³⁰ Srov. *Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton č. 241, inv. č. 1309.*

¹³¹ Stát podle těchto nových zákonů vykonává patronát tak, že prezentuje příslušnému ordináři vhodné uchazeče na uprázdněné obročí. Konzistoř, která vypisuje konkurz na uprázdněná obročí, předkládá státu seznam uchazečů. Řádně, v souladu s právním řádem republiky, konzistoř označí ty uchazeče, které považuje za nezpůsobilé. Z uchazečů, kteří nebyli zamítnuti, pak stát vybírá nejzpůsobilejšího uchazeče. To, že církevní úřady mohly oprávněně proti kandidátovi uvést jen ty důvody, které neodporovaly československému právnímu řádu, v praxi znamenalo to, že církev nemohla zabránit, aby stát dosadil na určité místo člověka stíhaného církevními tresty nebo dokonce exkomunikací (např. za neuposlechnutí zákazu politické činnosti kněží). Srov. VAŠKO, V. *Neumlčená* s. 105.

¹³² Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Dopis ONV v Táboře všem duchovním správám.

¹³³ P. Pynta byl v pondělí 25. července 1950 zajištěn při policejním zátahu a s dalšími asi 120 diecézními kněžími transportován do internačního tábora v Želivě. Srov. VAŠKO, V., *Neumlčená*, s. 167. V klášteře Želiv je umístěna pamětní deska internovaným duchovním – P. Pynta je zde uveden pod číslem 416.

¹³⁴ Srov. Biskupský archiv – fond personalia.

a slibuje, že bude hospodařit s péčí dobrého hospodáře nad svěřenou mu správou se vši zodpovědností a že se bude řídit dle směrnic SÚC.¹³⁵ Podle politického průzkumu z 22. srpna 1951 jistebnický děkan Wohlmuth je vzdělaný, dobrý kazatel, snaží se dělati dojem přátelského postoje k našemu režimu. Je však reakčně zaměřen a proti hierarchii se zásadně nestaví.¹³⁶ V Jistebnici je krátký čas a nelze ještě říci, zda kráčí ve šlépějích děkana Pynty. Katolíků má ve farnosti 3700. Opravdu věřících asi 30%. Vliv jeho předků na obyvatelstvo i na okolní faráře byl značný. Očekává se, že nyní naše armáda dodá pokrokovějšího ducha Jistebnici a pomůže odstraniti stopy neblahého působení děkana Pynty. P. Václav Wohlmuth v Jistebnici působil jen do 1. prosince 1951, pak je odveden ke splnění vojenské služby.¹³⁷ Ve zprávě okresního církevního tajemníka, která se týká akce „H“¹³⁸, z 29. září 1951 je zachycen názor P. Wohlmutha na pana biskupa Hloucha. P. Wohlmuth nezná případ, kdy by se biskup projevil jako zjevný kolaborant nebo nepřítel lidově-demokratického zřízení. Byl vždy blízko lidu – i na fotbal chodil, vždy byl autoritou svým zjevem i stavem. Po dvouhodinové rozmluvě s církevním tajemníkem se P. Wohlmuth projevil jako člověk hluboce až chorobně nábožensky založený, mluvící klidně, bez fanatismu, ale jako vlastenec, který trpně bere život z Boží vůle.¹³⁹

Ve školním roce 1950/51 se výuky římskokatolického náboženství v Jistebnici účastnilo 118 žáků národní a 108 žáků střední školy, vyučovala katechetka Marie Dvořáková. Vyučovalo se také ve škole v Božejovicích a v Makově, tady vyučoval P. Wohlmuth.¹⁴⁰

Ve zprávě z 2. září 1952 hlásí okresní církevní tajemník krajskému církevnímu tajemníkovi v Českých Budějovicích, jak duchovní na okrese Tábor přijali nařízení, že v neděli 31. srpna se v kostele nepřipouští žádná zmínka o výuce náboženství

---

¹³⁵ Soka Tábor, fond Děkaný úřad Jistebnice, karton č. 3, inv. č. 67.

¹³⁶ Církevní tajemník vedl kartotéku duchovních a vypracovával jejich kádrové posudky. Podle nich pak duchovní byli podle stupně nebezpečnosti pro státní zřízení roztrženi do skupiny I – IV. Do skupiny IV byli zařazeni tzv. reakční duchovní bez naděje na „převýchovu“, skupinu III tvořili duchovní, kteří byli oddaní biskupům a svojí práci, ale byli „převychovatelní“, ve II. skupině byli ti, kteří pouze vykonávali svoji povinnost. Tzv. loajální duchovní, kteří zanedbávali svoje povinnosti a podporovali státní režim, byli v I. skupině. Srov. WEIS, M. *Okres na jihu 3/2011*, s. 45.

¹³⁷ Srov. Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton č. 241, inv. č. 1309.

¹³⁸ Detailní plán na odstranění biskupa Hloucha z čela diecéze a jeho vyhoštění mimo českobudějovickou diecézi. Srov. WEIS, M. *Svědectví dokumentů*, s. 47.

¹³⁹ Srov. tamtéž, s. 212.

¹⁴⁰ Srov. Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton 244, inv. č. 1341, folio 95.

na školách. *Duchovní Pirný se tvářil smutně, ale slíbil, že o tom v kostele mluvit nebude. Zjistil jsem však a měl jsem ten dojem, že všichni jsou domluveni, jaký postup při těchto opatřeních budou zachovávat. Jak jsem již telefonicky hlásil, v neděli se v kostele o výuce náboženství nemluvílo, jen administrátor Pirný v Jistebnici prý řekl, že kdo chce, aby děti chodily na náboženství, že je musí do 8. 9. 1952 ve škole přihlásit. Apeloval, aby tak učinili.*¹⁴¹

Církevní oddělení ONV v Táboře oznamuje 2. října 1952 všem duchovním v okrese sdělení KNV České Budějovice, které stanovuje počet hodin vyučování náboženství. Přihlásí-li se dva až čtyři žáci, vyučuje se jedna hodina měsíčně, pět až osm žáků se vyučuje 1x za 14 dní, devět až patnáct žáků 1x týdně, šestnáct až padesát žáků dvě hodiny týdně v jednom oddělení. V případě potřeby je možno v jednom oddělení vyučovat i více než padesát žáků.¹⁴²

Z oběžníku č. 1 rok 1953 církevního oddělení ONV Tábor se dozvídáme, že za každé čtvrtletí roku je nutno zaslat čtvrtletní výkaz o pracovnících ve stanovených termínech, jinak hrozí penalizace za každý zmeškaný den od 100 do 1000 Kčs. Mezi pomocné zaměstnance je počítán kostelník, měchošlap, zvoník, uklízečka, hrobník, nevykazují se farské hospodyně, ministranti, výběrcí církevní daně. Dále oběžník stanovuje pravidla pro slavení Velikonoc. Veřejné slavnosti Vzkříšení je nutné hlásit nejen církevnímu oddělení ONV Tábor, ale také jeho III. referátu. Veškeré obřady na Zelený čtvrtek, Velký pátek a Bílou sobotu je nutno vykonat buď ráno před začátkem pracovní doby, nebo až večer po 18. hodině. Při zpovídání není možné využívat výpomoc z jiných okresů nebo dokonce krajů. V případě krajní nutnosti může vypomoci duchovní ze stejného okresu, po ohlášení ONV. Administrátor Tomáš Pirný¹⁴³ zasílá církevnímu oddělení ONV Tábor plán pracovních sil a mzdových fondů kostelních zaměstnanců na rok 1954. V tomto plánu je zahrnut jeden varhaník se 30 hodinami práce měsíčně, jeden kostelník s 50 hodinami práce, jedna uklízečka s 30 hodinami práce a čtyři ministranti, každý dostává 25 Kčs měsíčně. Naplánována je i spotřeba 30 litrů mešního vína nebo 25 kg svící na rok 1954. Podle faktur Charity, chrámové služby byla v průběhu roku 1954 do farního kostela pořízena nová paramenta – pluviál se štolou,

¹⁴¹ Srov. WEIS, M. *Svědectví dokumentů*, s. 75.

¹⁴² Srov. SokA Tábor, Fond ONV Tábor, karton 244, inv. č. 1341, folio 76.

¹⁴³ V duchovní správě v Jistebnici od 1. prosince 1951.

štola bílá, křestní a zpovědní, alba, rocheta, humerály, lavaba, bursa oltářní s korporálem a bursa k nemocným, kněžský biret.¹⁴⁴

19. května oznamuje P. Pirný ONV Tábor, že v neděli 7. června 1953 se bude konat obvyklý průvod „Božího Těla“ od kostela na náměstí ke čtyřem oltářům. Referent pro vnitřní věci ONV Tábor sděluje, že ze zdravotních a bezpečnostních důvodů schvaluje, aby se průvod konal pouze v užším prostoru kolem kostela.¹⁴⁵

Okresní církevní tajemník podává na základě průzkumu farností před blížícími se volbami dne 15. března 1954 zprávu o stavu farnosti: *Jistebnicko je třetím velmi religiozním místem až bigotním, na okrese Tábor. Je to samotná Jistebnice, Vlásenice, Orlov i další obce. Kněží předchůdci zde byli vesměs zaměřeni činně v Lidové straně. Věřící v knězi vidí zde výchovný orgán ve škole, útěchu a pomoc. Ovšem dnešní administrátor Tomáš Pirný, poměrně mladý člověk, udržuje sice tuto tendenci, není také přesvědčen o správnosti dnešního zřízení, ale také sám nijak dravě ani živě nevystupuje. Pokrok v Jistebnici a do okolí přináší čilá Osvětová beseda a vojsko.*¹⁴⁶

Před volbami do národních výborů, které se konaly 16. května 1954, vydal kapitulní vikář P. Antonín Titman pastýřský list, ve kterém vybízel diecézany k jednotné volbě kandidátky Národní fronty. V situační zprávě o průběhu voleb v okrese Tábor píše církevní tajemník, že v Jistebnici odmítl P. Tomáš Pirný čtení pastýřského listu a srovnával dnešek s okupací. *Jak je zjištěno, v poslední době chodil po Jistebnici a okolí v klerice a s knížkou v ruce, rozmlouval s lidmi a tvářil se mučednický. To před tím vcelku nedělal. K volbám šel.*¹⁴⁷ Další situační zpráva popisuje kázání v neděli 9. května, kdy měl být přečten pastýřský list k volbám. V Jistebnici se mše svaté zúčastnilo přes 200 lidí, třicet jich bylo u přijímání – to bylo nejvíc na okrese Tábor. Děti bylo na mši asi dvacet, mládeže nad 14 let kolem padesáti. P. Pirný kázal: *Věřící, toť armáda, kterou vede Bůh! Neuposlechnou-li vojáci velitele, je vše prohrané. Neuposlechnou-li věřící svého nejvyššího velitele Boha – co se stane?* V této zprávě se doporučuje, aby P. Pirný neměl příští neděli kázání, aby odsloužil mši, ale kázání místo

¹⁴⁴ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, faktury, Charita, chrámová služba.

¹⁴⁵ Srov. Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton 244, inv. č. 1339, folio 21.

¹⁴⁶ Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton 241, inv. č. 1309, folio 268.

¹⁴⁷ Tamtéž, folio 300.

něho měl P. Veselý z Plané, který všechno věřícím pěkně sděluje. P. Pirného je třeba ihned povolát na konzistoř a KNV a po volbách odvolat.¹⁴⁸

3.6 P. Ondřej Rytíř

1. června 1954 přebírá jistebnickou farnost od P. Tomáše Pirného¹⁴⁹ P. Ondřej Rytíř. Při předávání farnosti bylo zjištěno, že štít hospodářského traktu děkanství je ve stavu zřícení. Nově nastupující administrátor bude požadovat opravu tohoto objektu ze státních prostředků. Dále bylo zjištěno, že chybí opisy matrik oddaných a zemřelých za rok 1953 a 1954. Odstupující administrátor oznámil, že zajistil spolehlivou osobu, pana Čapka, který chybějící opisy vyhotoví. Ve farní budově v přízemí bydlí rodiče předchozího duchovního správce P. Pynty. Nastupující administrátor slíbil, že jim místnosti k bydlení ponechá a uzavře s nimi řádnou nájemní smlouvu.¹⁵⁰

Volby do Národního shromáždění se konaly 28. listopadu 1954. Ve zprávě o zhodnocení voleb oceňuje okresní církevní tajemník dobrou vůli, opravdový zájem a také poctivé smýšlení P. Ondřeje Rytíře. Mše svatá, které se zúčastnilo 370 (?) osob, trvala pouze 17 minut, ostatní čas byl věnován kázání: *Jedině v jednotě národa může být naděje na skutečně krásný a veliký život, A naše jednota se opírá o zemi opravdového míru, SSSR. Tedy, nevolíme jen osoby, jen kandidáty do Nár. shromáždění, ale volíme tím mír, volíme tím svoje touhy po klidu a míru!*¹⁵¹ Zpráva dále uvádí, že ještě po kázání hovořil P. Rytíř s lidmi a pak šel se svou hospodyní volit a to zcela otevřeně, bez plenty. *Soudruzi z Jistebnice i ostatní činitelé z Tábora potvrzují, že hlavně jeho zásluhou dosáhla Jistebnice 100% kladného volebního výsledku.*¹⁵²

Z Ordo divinorum je zřejmé, že se po celou dobu adventní v roce 1954 každý den konaly roráty. Na Štědrý den před půlnoční mší svatou, andělskou, se zpívaly koledy. Na Hod Boží vánoční byla mše svatá v 8 hodin - pastýřská a v 9 hodin ráno velká a pak ještě jedna ve tři hodiny odpoledne. Mše svaté v neděli byly v roce 1955 slouženy v 9 a v 10.30 hodin. Májové pobožnosti nebyly pouze ve farním kostele, ale také v kaplích

¹⁴⁸ Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton 241, inv. č. 1309, folio 304.

¹⁴⁹ P. Pirný byl ihned po volbách z Jistebnice odvolán, jak doporučil okresní církevní tajemník.

¹⁵⁰ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, předání správy děkanského úřadu v Jistebnici.

¹⁵¹ Za druhé světové války byl P. Ondřej Rytíř vězněn v nacistickém koncentračním táboře.

¹⁵² Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton 241, inv. č. 1309, folio 278.

na vesnicích – ve Vlášenicích, Hůrce, Makově, Božejovicích. V měsíci říjnu se každý večer ve farním kostele konala růžencová pobožnost.¹⁵³

Situační zpráva okresního církevního tajemníka z 30. listopadu 1955 uvádí, že P. Rytíř na veřejné schůzi vyzýval k rychlé sklizni a uvažování o založení JZD. V Katolických novinách měl uveřejněn článek o Měsíci československo-sovětského přátelství, *takže splnil daný slib*.¹⁵⁴

Na základě dohody Krajské správy ministerstva vnitra a Kapitulního ordinariátu v Českých Budějovicích odevzdal dne 13. května 1960 P. Rytíř archivní materiál Děkanského úřadu v Jistebnici do operativní správy Okresnímu archivu v Táboře. Byly předány jednací protokoly od roku 1893 do roku 1939, knihy prohlášek, knihy birmovanců, liber ordinis divinorum 1900-1930 a 1944-1950, knihy ohlášek, knihy o mešních nadacích, seznam mší, knihy zaopatřovací, persoluční kniha 1900-1926, inventář, kniha konceptů důležité korespondence, Kniha členů Bratrstva sv. růžence 1900-1930, pokladní deník 1938-1950, intercalar, pomocná kniha účetní, kostelní účty, různé spisy a ordinariátní listy a také Pamětní kniha 1836-1939. V Jistebnici zůstaly matriky křestní, oddaných a úmrtí od roku 1951, kniha prohlášek od roku 1945 a kniha ohlášek od roku 1944.¹⁵⁵

V roce 1960 se v Jistebnici rozšířila epidemie slintavky u dobytka. Pro zamezení šíření nákazy bylo v I. pásmu rozšíření nákazy zakázáno shromažďování, proto kostel musel být od 2. do 22. července zcela uzavřen.¹⁵⁶

Kapitulní konzistoř v Českých Budějovicích oznamuje všem děkanským – farním úřadům Oběžníkem 5/1961 z 18. května 1961, že se na základě schválení Ministerstva školství a kultury v Praze, Jihočeského, Západočeského a Středočeského krajského národního výboru zavádí dnem 1. června 1961 nové územní složení vikariátů českobudějovické diecéze, které je přizpůsobené nově ustanoveným okresům.¹⁵⁷

---

¹⁵³ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, *Ordo divinorum* 1954 – 1971.

¹⁵⁴ Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton 806, inv. č. 1862, folio 468.

¹⁵⁵ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Přejímací protokol z 13. 5. 1960.

¹⁵⁶ Srov. tamtéž, *Ordo divinorum* 1954 – 1971. Zajímavou skutečností je, že obecní kronika, i když se zemědělskou produkcí podrobně zabývá, tuto nákazu vůbec nezmiňuje. V ohláškách je zmínka o slintavce ještě v neděli 8. července 1962 – Jistebnice je zatím ve druhém pásmu nákazy, kdyby se však dostala do prvního pásma, kostel by musel být opět uzavřen.

¹⁵⁷ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Oběžník 5/1961.

Na Květnou neděli 1962 oznamuje P. Rytíř, že děti nepatří na chór. Nezpívají, jenom přihlížejí a prohlížejí si lidi dole. *Hodné děti dole, darebáci na chóře!*¹⁵⁸

Od 1. září 1962 se poprvé ve škole nevyučovalo náboženství. Byli sice přihlášení čtyři žáci, ti ale vzali své přihlášky zpět. Přitom ještě v předchozím školním roce bylo na náboženství ve škole přihlášeno 33% žáků. Tento obrovský pokles počtu dětí, které se hlásí na náboženství, zdůrazňuje také okresní církevní tajemník ve své důvěrné zprávě pro KNV České Budějovice. Ke snížení procenta přihlášených dětí došlo sice v celém okrese, ale v Jistebnici byl tento pokles největší. Důvod předchozího vyššího počtu přihlášených dětí byl podle církevního tajemníka ten, že si farář Rytíř nechával posílat opisy přihlášek na náboženství na faru, aby měl kontrolu, kteří z rodičů svoje děti přihlásili. Po náležitém pohovoru okresního a krajského církevního tajemníka s panem farářem, došlo k dramatickému úbytku přihlášených dětí.¹⁵⁹ Ale již v následujícím školním roce 1963/64 se děti na výuku náboženství znovu hlásí. V Jistebnici je to 16 žáků z druhého až pátého ročníku, v Božejovicích tři a v Makově sedm žáků. Hlavním argumentem rodičů, kteří svoje děti přihlašují, je náboženská svoboda, která je zaručená ústavou – *to říkají pod vlivem P. Rytíře. Dále je tam vliv některých fanatic. rodin, ze kterých pocházejí duchovní (farář Šácha, kanovník Jarolímek).*¹⁶⁰ Ve školním roce 1965/66 už se opět na náboženství hlásí 31 žáků, což je 9,9% žáků a v následujícím školním roce 16% žáků.¹⁶¹ Ředitelé škol museli písemně zdůvodňovat tyto narůstající počty přihlášených žáků. Popisují osobní rozhovory se všemi rodiči, kteří svoje děti na náboženství přihlašují, a ze kterých vyplývá, že děti přihlašují spíše z rodinné tradice (přání babiček) než z přesvědčení. Dalším důvodem je to, že rodiče, kteří chtějí, aby děti přistoupily k přijímání, jsou nuceni je na náboženství přihlásit. *Přes veškeré úsilí v loňském roce – přednášky lidové akademie, besedy a přednášky ve třídách ve spolupráci se SRPŠ, osobní pohovory s rodiči a zapůjčování rodičům vhodné lit. se nám nepodařilo snížit počet žáků přihlášených na náboženství. Proto v let. školním roce zvýšíme úsilí všech vyučujících v atheistické výchově na škole i mimo školu.*¹⁶² Rozbor situace na jistebnické škole v otázce náboženské podává zástupce ředitele školy 19. září 1969. Přihlášených je 45 dětí, z toho 30 přespolních a 15

¹⁵⁸ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, *Ordo divinorum* 1954 – 1971.

¹⁵⁹ Srov. SokA Tábor, Fond ONV Tábor, karton 806, inv. č. 1862, folio 453.

¹⁶⁰ Srov. tamtéž, karton 813, inv. č. 1876, folio 430.

¹⁶¹ Srov. digiA Třeboň, Školní kronika Jistebnice, snímek 102.

¹⁶² Srov. SokA Tábor, Fond ONV Tábor, karton 813, inv. č. 1876, folio 570.

přímo z Jistebnice. Většina přihlášených je ze zemědělských rodin a z rodin nábožensky založených, kde je ateisticky působit velmi obtížné. Velkou agitaci prováděl místní farář o letních prázdninách, kdy z kazatelny vybízel rodiče, aby děti přihlašovali, že jim nebudou kladeny žádné překážky.¹⁶³

Pan děkan Rytíř píše 25. března 1964 dopis Ministerstvu obrany v Praze, ve kterém upozorňuje na chování vojáků z jistebnického vojenského útvaru. Vojáci ničí vnitřek a zařízení kaple svaté Marie Magdaleny, která je nejen orientačním bodem, ale také památným objektem, který je drahý všem rodákům. Žádá, aby objekt byl vojensky střežen. Na tento dopis odpovídá velitel vojenského útvaru 6184 v Jistebnici, že objekt není ve vojenském prostoru a proto nemůže být vojáky střežen, ale že v prostoru kaple zakázal provádění jakýchkoliv cvičení všem vojenským jednotkám, všechny vojáky v posádce upozornil, že proti těm vojákům, kteří by poškozovali kapli nebo její okolí, nebo se v kapli nebo jejím okolí nepřístojně chovali, bude kázeňsky anebo i soudně, zakročeno. Také bude - po schválení nadřízenými orgány, zlikvidována podzemní pozorovatelná, pozorovací věž a skládka cementu a okolí bude uvedeno do původního stavu. K této záležitosti se vyjadřuje i Státní ústav památkové péče a ochrany přírody. Kaple je kulturní památkou zapsanou do státního seznamu nemovitých kulturních památek a je proto nutné zjistit ve spolupráci s odborem školství a kultury Okresního národního výboru v Táboře, tajemníkem pro věci církevní ONV, s Jihočeským krajským střediskem státní památkové péče a ochrany přírody v Českých Budějovicích, s orgány Veřejné bezpečnosti, velitelem místního vojenského útvaru a s příslušným vojenským prokurátorem na místě stav věci, sepsat škody, provést peněžní odhad těchto škod, učinit potřebná opatření ke zjištění a potrestání pachatelů a k vymáhání náhrady způsobené škody.¹⁶⁴

V roce 1965 byla opravena střecha kostela, opraveny dveře, na faře byla natřena okna, bylo vymalováno. Na kapli Marie Magdaleny byla opravena střecha, pořízeny nové dveře a okna ve věži, instalována nová skleněná okna, v následujícím roce byla opravena fasáda, oplechována a natřena věž.¹⁶⁵

---

¹⁶³ Srov. SokA Tábor, Fond ONV Tábor, karton 813, inv. č. 1876, folio 718.

¹⁶⁴ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, korespondence ve věci ničení kaple svaté Marie Magdaleny.

¹⁶⁵ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, dotazník o prováděných opravách 1966.

Statistika o provedených úkonech duchovní správy v letech 1960 až 1967 přináší podobné počty každý rok – počet křtů byl 23 - 29, sňatky tři až osm, pohřbů bylo 14 - 24 za každý rok. Navýšení počtu ve všech uvedených kategoriích přinesl rok 1968 – to bylo 31 dětí pokřtěno, uzavřeno bylo 16 církevních manželství a pohřbů toho roku bylo dokonce 40.¹⁶⁶

3.7 Pražské jaro a změna církevní politiky

Po změně politických poměrů v roce 1968 může dojít k naplňování závěrů II. vatikánského koncilu i v naší vlasti. Ve dnech 13. – 14. května 1968 se na Velehradě konal zakládající sjezd Díla koncilní obnovy (DKO), kterého se zúčastnilo 577 delegátů, laiků i duchovních a 16 katolických biskupů. Sjezd schválil akční program a organizační řád, ze strany státu však docházelo k průtahům v jeho schválení, až nakonec po zamítavém stanovisku Sekretariátu pro věci církevní z 16. září, Ministerstvo vnitra zamítlo udělení státního souhlasu pro Dílo koncilní obnovy. DKO, přestože nebylo povoleno, uvedlo do pohybu celou řadu aktivit, které pak pokračovaly i po jeho zákazu. Bylo zrušeno Mírové hnutí katolického duchovenstva (po rezignaci předsednictva této kolaborantské kněžské organizace dostal biskup Tomášek úkol připravit založení nové organizace, která by sdružovala nejen kněze, ale i laiky, tím byl vlastně položen základ DKO), došlo k výměně redakce Katolických novin, výměně vedení České katolické charity, v Praze, Brně a Plzni byl organizován přednáškový cyklus „Živá teologie“, který seznamoval s dílem II. vatikánského koncilu, v Praze byl zahájen katechetický kurz pro laické katechety, byly překládány koncilní dokumenty, v diecézích byly vytvořeny pastorační rady, ve farnostech farní rady. Dílo koncilní obnovy v naší zemi prakticky realizovalo to, co ve svobodných zemích organizovaly biskupské konference – seznámit veřejnost s myšlenkami II. vatikánského koncilu a také je uvádět do praxe. Postupně se podařilo uskutečnit liturgickou reformu, ale reforma pastorační byla pak již omezována nástupem normalizace.¹⁶⁷

---

¹⁶⁶ Srov. SokA Tábor, Fond ONV Tábor, karton 810, inv. č. 1874, folio 9.

¹⁶⁷ Srov. DEMEL, Z. *Pod dohledem církevních tajemníků*, s. 117-120.

Návrat do českobudějovické diecéze byl po osmnácti letech umožněn panu biskupovi Hlouchovi. Dne 9. června 1968 se opět ujal svého úřadu a jeho uvítání v katedrále svatého Mikuláše bylo velice slavnostní a radostné.¹⁶⁸

3.8 P. ThDr. Josef Hlavnička

Dne 1. září 1967 nastupuje do duchovní správy farnosti Jistebnice ThDr. Josef Hlavnička.¹⁶⁹ Hned na začátku svého působení musí řešit nepříjemnou záležitost, která se týkala jeho předchůdce, P. Rytíře. Na děkanský úřad přišla 20. září upomínka od advokátní poradny v Praze o zaplacení 13.785,- Kčs staviteli Janu Tomáškoví z Prahy. Právní zástupce tohoto stavitele upozorňuje, že pokud nedostane do 27. září odpověď, jak se chce děkanský úřad Jistebnice s touto záležitostí vyrovnat, podá žalobu. P. Hlavnička píše ve svém osobním dopise svému příteli P. Rytířovi, proč ho při předávání farnosti neupozornil na to, že existuje nějaká neuhrazená pohledávka, že by ji i sám ze svých vlastních prostředků uhradil, ale že žádné nemá, a že mu není lhostejné, *kdyby měl být kněz popotahován k soudu kvůli penězům*. P. Rytíř vzápětí odpovídá uklidňujícím dopisem, že původně domluvená částka za provedené opravy byla navýšena na 10.000,- Kčs, na tuto částku byla napsána smlouva, která sice nebyla děkanským úřadem podepsána, ale jí stanovená částka byla panu staviteli vyplacena. Další práce, které stavitel provedl, již nebyly obsaženy v této smlouvě. Některé z těchto prací byly provedeny jen z části, některé vůbec a některé velmi nekvalitně. Žaloba v této věci byla nakonec podána a řešil ji Okresní soud v Táboře i Krajský soud v Českých Budějovicích. Konečný rozsudek vynesl až 9. června 1972 Okresní soud v Táboře – Děkanský úřad Jistebnice je povinen žalobci zaplatit částku 3.000,- Kčs za provedené práce a soudní výlohy ve výši 3.858,- Kčs.¹⁷⁰

Vikariátní schůze duchovních, na které byl přítomen i P. Hlavnička, se konala 24. ledna 1968. V pozvánce na tuto schůzi píše vikář a vikariátní tajemník Mírového

---

¹⁶⁸ Srov. WEIS, M. *Osudy katolické církve na jihu Čech – diecéze v období 2. vatikánského koncilu* in *Studia theologica* 13/2003, s. 70.

¹⁶⁹ Dr. Josef Hlavnička se narodil 13. března 1909 v Zálší, ordinován byl 17. března 1934. V letech 1945 – 50 byl vicerektorem českobudějovického kněžského semináře, kde také suploval přednášky z morální teologie. V roce 1950 byla činnost diecézního semináře ukončena, byly zřízeny dva generální semináře v Praze a v Bratislavě. Srov. KADLEC, J. *Českobudějovická diecéze*, s. 74.

¹⁷⁰ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, složka P. Rytíř žaloba + soud.

hnutí, že každý duchovní otec farnosti bude mít možnost vyjádřit se k usnesení III. sjezdu Mírového hnutí katolického duchovenstva ČSSR, které se konalo ve dnech 24. a 25. listopadu 1967.¹⁷¹

V neděli 16. června 1968 se za velké účasti lidu konala slavnost Božího Těla. V ohláškách předchozí neděli pan děkan dává následující pokyny: *Průvod vyjde po mši sv. z kostela ke čtyřem oltářům cestou k náměstí a kolem náměstí. Oltáře – věc farníků – jistě pomohou zkušenější – otázka hudby rovněž je záležitostí farníků, nutná není. Sporádaný průvod – děti, mládež, muži, ženy! Nebesa – čestná funkce – v rodinách, kde bývala, jinak noví, dobrovolní. Pokud břízky v kostele, tož ve středu. U oltářů, případně alej kolem lavic! Předem všem díky za ochotu – včetně MNV! Odklizení oltářů a úklid náměstí po slavnosti. Zajištění bezpečnosti při dopravě! Družičky kolem a před NSO!* V den slavnosti pak při první mši svaté ještě doplňuje: *Věnečky duchovní správce bude světit podle potřeby u každého oltáře. Ale ty břízky nejsou svěcené – netrhejte je tedy!* O čtrnáct dnů později se v Chyškách konala primice P. Miloslava Vlka, pan děkan doporučuje účast na ní svým farníkům – vždyť je to možnost vidět po dlouhých osmnácti letech pana biskupa Hloucha!¹⁷²

V ohláškách v neděli 6. října kritizuje pan děkan snoubence, kteří chtějí mít svatbu v kostele, ale neúčastnili se výuky náboženství. *Ti, kdo nechodili na náboženství a chtějí mít svatbu v kostele, musí nejméně 2 měsíce chodit na náboženství na faru. Snoubenci musí splnit podmínky, jinak nemohou mít církevní oddávky. Je to svátost – ne pouhá parádička!*

V ohláškách v roce 1969 si pan děkan několikrát stěžuje na to, že děti, které se přihlásily na náboženství, nechodí na výuku. Od školního roku 1970/71 začíná platit nový výnos – přihlášky dětí na náboženství nepřijímá děkanský úřad, ale přímo škola. Přihlášky musí být podepsány oběma rodiči. Náboženství se nevyučuje v první, osmé a deváté třídě. V měsíci listopadu pak pan děkan připravuje svoje farníky na nový řád mše svaté. *Doufám, že příští neděli budu moci nabídnout sešitky s částmi mše sv. pro lid. Budu nový řád připravovat – dojde-li včas – s dětmi ve škole, dospělí se přidají ... zpočátku bude trochu zmatků, v krátké době si zvyknete. Mše svatá bez kázání bude*

¹⁷¹ Srov. SokA Tábor, Fond ONV Tábor, karton 806, inv. č. 1861, folio 21.

¹⁷² Biskup Hlouch se po návratu z internace znovu ujal vedení českobudějovické diecéze 9. června 1968. Srov. DEMEL, Z. *Pod dohledem církevních tajemníků*, s. 174.

*trvat asi 20 minut – nikoli 1,5 hodiny, jak šíří lidé, kteří všemu rozumí lépe než kněz. Nikoli podle ruského vzoru – nýbrž návrat k formě starokřesťanské církve – aby znovu kalvarskou obět' podával všechen věřící lid spolu s knězem!*¹⁷³

Dr. Hlavnička oznamuje 23. května 1969 církevnímu tajemníkovi (v předchozím roce ještě muselo být žádáno o povolení), že 8. června se koná slavnost Božího Těla s průvodem na náměstí ke čtyřem oltářům a zpět do kostela.

Pan děkan Hlavnička oznamuje III. oddělení ONV v Táboře dne 15. září 1970, že v osadě Hůrka bude 19. září svěcena ve tři hodiny odpoledne nová kaple. Svěcení provede pan biskup Hlouch. Kaple je malá, všichni účastníci se do ní nevejdou, ale provoz na veřejné komunikaci narušen nebude, protože kaple stojí mimo ni. Hlášení o konání akce nebylo možné podat dříve, protože nebyl dohodnut přesně termín konání svěcení. Rada MNV v Makově podává hlášení o této akci 24. září předsedovi ONV Tábor. Oznamuje, že svěcení nově přebudované kapličky (zvoničky) se konalo za účasti asi 300 občanů, byl zorganizován prodej piva a občerstvení Jednotou Jistebnice. MNV v Makově ani odboru vnitřních věcí ONV Tábor nebylo předem oznámeno, že by se v osadě Hůrka připravovala nějaká akce. Předpokládá se, že tuto oslavu organizoval děkan Hlavnička společně s některými občany Hůrky. Oslavy se zúčastnilo pět duchovních a biskup Hlouch. Rada MNV žádá o oznámení, jak v podobných případech příště postupovat.¹⁷⁴

3.9 Přestavba interiéru kostela v roce 1970

Rok 1970 je rokem velké přestavby interiéru celého jistebnického kostela, kterou zajišťoval děkan P. Hlavnička se schválením Diecézní památkové komise a Krajského střediska státní památkové péče v Českých Budějovicích. Dne 1. března pan děkan oznamuje, že při sbírkách bylo vybráno celkem 60.000,- Kčs a z toho chce duchovní správa po dohodě s farní radou upravit bohoslužebný prostor, vymalovat kostel, pořídit nový obětní stůl a křížovou cestu, provést řádnou elektrizaci kostela a venkovní fasádu. V červnu potom vyzývá farníky, aby se zapojili do prací v kostele. Co za to dostanou?

¹⁷³ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, *Ordo divinorum* 1954 – 1971.

¹⁷⁴ Srov. SokA Tábor, Fond ONV Tábor, karton 875, inv. č. 1969, folio 128,130.

Nic – Bůh ti odplatí. Možná, že to bude pro tebe jediný stupeň k nebi. Či už se necítíš farníkem? Dále se duchovní správce vyjadřuje k protestům některých farníků proti úpravám v kostele. Jedenácté přikázání – nemluv o tom, čemu nerozumíš! Ale přesto – protesty můžete adresovat v první řadě k vikáři – ale tomu ne, ten je předem odmítá, protože to je moje maličkost – a při těch starostech, shánění a ježdění za každou maličkostí mne mohou jen otrávit a znechutit – tedy protesty potom možno posílat okresnímu církevnímu tajemníkovi a biskupské konzistoři – odtud je dostanu zase já a otrava je stejná! Nic nedělám bez porady s odborníky, jak v církevním tak ve státně památkovém sektoru a bez porady s těmi farníky, kteří představují farní radu a tedy farnost – ale řídit opravy budu já, duchovní správce, s odpovědností za ně, nelze to dělat podle vkusu či spíše nevkusu jednotlivců (modrý strop a zlaté hvězdičky mezi gotickými žebry!) – to by dokončilo dílo zkázy, prováděné na tomto kostele po staletí.¹⁷⁵

Během oprav byly odkryty fragmenty barokních figurálních maleb z 18. století a na nejspodnější vrstvě omítky zbytky původní výmalby. Byla odstraněna kazatelna a patronátní oratoř – byly převezeny do Oblastního muzea v Soběslavi. Dvěře do oratoře byly předělány do tvaru původního gotického okna, a tak byl obnoven původní křížový půdorys kostela. Při odstraňování dlažby byly odhaleny tři náhrobní kameny. Dva z nich byly odvezeny do muzea v Soběslavi, tam byla odvezena i oltářní mřížka. Podlaha presbytáře byla o 30 cm zvýšena a byla vydlážděna bílým mramorem. Dále byly nově natřeny lavice, instalováno elektrické zvonění – nutné úpravy k tomu provedl gratis pan Václav Maška, kovář ve Vlášenci se svou manželkou, novou elektroinstalaci zdarma provedl pan Karel Novák.¹⁷⁶ Farníci velmi obětavě provedli montáž a demontáž lešení, JZD Makov, Božejovice, Jistebnice a Orlov projevila velkou ochotu při dovozu materiálu (písek, cement, šterk, vápno). Pan děkan při shánění materiálu najezdil 4.000 km. Hodnota brigádnické práce farníků ze všech přifařených osad je 30.000 Kčs. Celková hodnota oprav byla 200.000 Kčs. Veřejná sbírka, kterou místní národní výbor povolil a schválil, vynesla téměř 74.000 Kčs. Svépomocná akce

¹⁷⁵ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, *Ordo divinatorum* 1954 – 1971.

¹⁷⁶ Kostelník Karel Novák vzpomíná, že na nové rozvody bylo potřeba velké množství kabelů (asi jeden kilometr), které nebylo jednoduché sehnat. Nakonec se to podařilo v Pacově, kde podnik řídil pan Papež. „Přece mě nenecháte ve štychu, když jste Papež“, říkal mu pan děkan Hlavnička. Mnoho práce bylo s vysekáváním zdiva pro uložení kabelů, protože původní elektrické rozvody byly vedeny po zdích, byl však dostatek lidí, kteří byli ochotni s prací pomoci.

farností (konsistorní fond) v Českých Budějovicích darovala částku 15.000 Kčs.¹⁷⁷ Sběrací listina pro veřejnou sbírku na úpravu děkanského kostela v Jistebnici, která byla uskutečněna během zimních měsíců roku 1970, je pečlivě vedená – záznamy jsou zapsány podle jednotlivých osad – celkem 19 osad, samotná Jistebnice a JZD Božejovice a Makov. Na každém archu jsou vždy jména přispívajících a částka, kterou přispěli.¹⁷⁸

Změny v uspořádání liturgického prostoru nebylo zřejmě pro všechny věřící jednoduché přijmout. 4. dubna 1971 se píše v Ordo divinorum: *Jinak na výslovné přání a s výslovným svolením a doporučením pana biskupa bude NSO ukládána do svatostánku bývalého hlavního oltáře – i když při mši sv. bude kněz a mládež k němu obrácena zády – budeme prý pod Jeho dohledem (P. Ježíše).*¹⁷⁹

P. Josef Hlavnička umírá 21. června 1971 v nemocnici v Českých Budějovicích. Jeho pohřbu se zúčastnila více než stovka duchovních. Novým duchovním správcem v Jistebnici se stává P. Wolfgang Jileček.

3.10 P. Wolfgang Jileček

Do duchovní správy v Jistebnici nastupuje P. Wolfgang Jileček od 1. srpna 1971. Základní údaje o životě tohoto duchovního správce v Jistebnici získáváme z dopisu ze dne 18. 1. 2011, který Biskupství českobudějovické adresuje Římskokatolické farnosti Tábor. P. Wolfgang Jileček se narodil 1. dubna 1914 v Husinci. Na kněze byl vysvěcen 19. června 1938 v Českých Budějovicích. Nejprve se stává kaplanem ve Starém Rožmitálu, za rok pak kaplanem ve Strážově, zde působí pouhé čtyři měsíce a je přeložen na místo kaplana v Lažišti. Od 6. června 1940 nastupuje jako administrátor do Myšence, za tři roky se zde stává farářem. Po 2. světové válce se stává kaplanem ve Vimperku¹⁸⁰ a excurrento administrátorem ve Svaté Maří, potom ještě excurrento

¹⁷⁷ Srov. digiA Třeboň, Obecní kronika Jistebnice, snímek 235.

¹⁷⁸ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, sběrací listina pro veřejnou sbírku 1969.

¹⁷⁹ Srov. tamtéž, *Ordo divinorum* 1954 – 1971.

¹⁸⁰ P. Jileček se do Vimperka sám přihlásil na výzvu konsistoře, aby se kněží hlásili na uprázdněná místa v pohraničí, zde po jistý čas spravoval až deset farností. Projevovala se zde řevnivost Čechů vůči německým osadníkům, kteří čekali na odsun. Srov. WEIS, M. *Osudy katolické církve na jihu Čech v poválečných letech*, 3/2011, s. 28.

administrátorem v Korkusově Huti, Strážném a Českých Žlebech. Od 1. prosince 1948 působí jako administrátor v Horšovském Týně a excurrendo administrátor farností Meclov, Srby a Třebnice. Od 21. května 1949 do 30. listopadu 1952 byl ve vězení. Po návratu z vězení se stal administrátorem v Ratibořských Horách a excurrendo administrátorem farnosti Pohnání. Od 23. ledna 1954 do 31. července 1968 mu byl odebrán státní souhlas a proto musel vykonávat civilní zaměstnání. Po získání státního souhlasu působí jako administrátor v Jiníně a excurrendo administrátor v Paračově. 1. srpna 1971 se stává administrátorem v Jistebnici, kde působí až do odchodu na odpočinek 1. července 1997. Několik let působil také ještě jako administrátor excurrendo v Hodušíně a Chyškách. Umírá v nemocnici v Táboře 6. října 1999 a pohřben byl ve svém rodném Husinci.

Přílohou tohoto dopisu je také dopis P. Wolfganga Jilečka adresovaný Biskupství českobudějovickému: *Na výzvu uveřejněnou v AC 2/98 oznamuji o svém uvěznění:*

Kdy a kde: státní soud v Praze, zasedající ve Vimperku vydal rozsudek dne 19. 7. 1949

Trest: těžkého žaláře na 5 roků, ztráta čest. práva občan. na 10 let, propadnutí celého jmění, zákaz pobytu v okresech, které jsou u hranic se Západem

Místo: zatčen 21. 5. 1949 v Horšovském Týně, okres Domažlice, vyšetřovací vazba: Praha – Pankrác, vyšetřování: Praha, Bartolomějská ulice, veřejné přelíčení „na odstrašenou“ ve Vimperku 18. a 19. 7., trestní vazba: Bory, Jáchymov: zprvu lágr ve Vikmanově, důl Rovnost, Bory, lágr v Horní Bříze, kaolinové doly, Bory, Valdice u Jičína, odtud propuštěn na podmínku dne 21. 11. 1952.

Od 1. 12. 1952 v duch. správě Ratibořské Hory a Pohnání, okres Tábor, 31. 1. 1954 odebrán státní souhlas, v práci/ve výrobě – 1. 2. 1954 až do 31. 7. 1968 jako dělník u les. správy na pile, potom topič v Madetě, posléze zam. čsd. Nasazení ve výrobě bylo ze strany „skalních“ komunistů často protivnější /předhazování: kriminálník atd./ než vazba. Před odsouzením jsem byl sice odveden, odklad vojen. služby, pak protektorát, na soudu obviněn ze špionáže atd., po propuštění z vazby r. 1953 u komise vojen. správy v Táboře shledán jako nespolehlivý a propuštěn z vojen. služby /“rybářský lístek“/.

Celkem ve vazbě a ve výrobě – mimo duchovní správu: 18 let!

V závěru dopisu oznamuje P. Jileček, že od 1. července 1997 bydlí ve vlastním domku v Táboře – Čekanicích, odkud také tento dopis dne 19. února 1998 píše.¹⁸¹

Správu děkanského kostela a benefícia v Jistebnici převzal P. Wolfgang Jileček dle Zprávy o předání až 6. září 1971. V tomto předávacím protokolu je popsán i stav kostela a farních budov. Exteriér kostela potřebuje novou omítku včetně věže, která potřebuje nový nátěr. Interiér kostela je rozpracován, presbytář je hotový, ale bez osvětlovacích těles. Farní budova je celkem v pořádku. Pro duchovního správce je uvolněn byt o dvou místnostech a kuchyni, sklep a farní kancelář. Novému duchovnímu správci se ukládá uzavřít nájemní smlouvu se slečnou Barborou Matouškovou, hospodyní zemřelého předchůdce nejpozději do konce roku. V dopise, který pan děkan posílá 11. listopadu 1971 Biskupskému vikariátnímu úřadu v Chýnově a ONV – okresnímu církevnímu tajemníkovi, však sděluje, že tuto smlouvu uzavřít nehodlá, protože slečna Matoušková si při přebírání úřadu nechala zaplatit částku více než čtyři tisíce korun, které byly, jak bylo později zjištěno, zaplacený z úředních peněz, a navíc se ve všech prostorách děkanství chová, jako by zde ona byla pánem. Odpírá panu děkanovi použití hygienického zařízení s tím, aby si zařídil vlastní. Tento návrh je zcela absurdní, nehledě na to, že by se jeho realizací mohlo pohlížet na místnosti v budově jako na dvě bytové jednotky a bytový odbor MNV by pak mohl kdykoliv v budoucnu jednu z nich obsadit nájemníkem. Na základě těchto svých negativních zkušeností žádá pan děkan doporučit jmenované vyklizení jí užívaných místností, zlikvidování jejího chovu drůbeže a odstěhování slečny Matouškové. Toto její odstěhování doporučuje i z pastoračních důvodů, protože se začíná vytvářet dvojí veřejné mínění, což vůbec není ku prospěchu duchovní správy. Výsledkem jednání o urovnání tohoto sporu byla dohoda mimo jiné o finančním vyrovnání a o uspořádání bydlení do té doby, než se slečně Matouškové podaří získat vlastní byt. Na závěr zápisu je napsáno: *V oboustranném zájmu se obě strany zdrží vzájemných kritik, invektiv a budou se snažit o pokojné bydlení v dobré vůli a křesťanské lásce.*¹⁸²

V červnu 1973 bylo pořízeno do jistebnického kostela vnitřní rozhlasové zařízení, které má dvě části – dynamický mikrofon a zesilovač.

---

¹⁸¹ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, dopis Biskupství českobudějovického č. j. 202.

¹⁸² Srov. tamtéž, korespondence Děkanského úřadu v Jistebnici.

Okresní církevní tajemník povolil také roku 1973 konání děkovné pobožnosti za úrodu v kapli u Dobré vody v Karhanech a to za předpokladu, že součástí pobožnosti nebude průvod a podobné akce, protože v tom případě by akci musel povolit odbor pro vnitřní věci Okresního národního výboru Tábor.¹⁸³

3.10.1 Výuka náboženství na Základní devítileté škole v Jistebnici

V roce 1968 a 1969 přihlášky k výuce náboženství nepřijímali ředitelé škol, ale přijímali je duchovní, kteří si také sami organizovali výuku. V těchto letech byla mimo jiné povolena i menší oddělení žáků. V roce 1970 nastává návrat zpět před rok 1968. Přihlášky na vyučování náboženství přijímá pouze ředitel školy, jedno oddělení může mít až 40 žáků, vyučovat smí pouze duchovní se státním souhlasem, a to bez finanční náhrady.¹⁸⁴

Okresní národní výbor odbor kultury v Táboře udělil dne 25. září 1971 P. Jilečkovi souhlas k výuce náboženství na škole v Jistebnici a v Božejovicích. V Jistebnici se přihlásilo na náboženství 91 žáků, vyučovalo se šest hodin týdně ve třech odděleních, výuka probíhala ve druhém až sedmém ročníku školy. V Božejovicích, kde byl pouze první až pátý ročník školy, to bylo 13 žáků, v jednom oddělení se vyučovalo 1x týdně. Součástí souhlasu je povinnost věnovat náboženskou výchovu jen řádně přihlášeným žákům, kteří jsou uvedeni na jmenovitém seznamu, který byl předán ředitelstvem příslušné školy. Za výuku náboženství nepřislušela vyučujícímu žádná odměna. V následujícím školním roce 1972/73 už se přihlásilo k výuce náboženství v Jistebnici pouze 60 žáků, vyučovalo se ve dvou odděleních, v Božejovicích to bylo sedm žáků a vyučovalo se již pouze jednou za 14 dní. Ve školním roce 1973/74 počet dětí, které v Jistebnici chodily do náboženství, opět poklesl. Přihlásilo se jen 38 žáků, v Božejovicích šest dětí. V Jistebnici bylo původně přihlášeno 39 dětí, ale ředitel školy oznamuje, že jeden žák z páté třídy už nebude na náboženství docházet, protože navštěvuje školu již osmým rokem. Vyučování bylo zahájeno až 8. října a i v Jistebnici se již vyučovalo pouze v jednom oddělení.¹⁸⁵ Přístup k výuce náboženství

---

¹⁸³ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, dopis č. j. 41-83/73.

¹⁸⁴ Srov. WEIS, M. *Svědectví dokumentů*, s. 77.

¹⁸⁵ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Souhlas k výuce náboženství.

charakterizuje zápis v obecní kronice z roku 1973: *V obci a hlavně v jejím okolí je několik velmi nábožensky založených rodin, které neuznávají rozpor školní výuky s náboženstvím a stále své děti na náboženství přihlašují, takže Jistebnicko se tak na okrese řadí k málo školám s největším počtem přihlášených dětí na náboženskou výuku. V roce 1974 obecní kronika ještě přitvrzuje: Výchovným problémem ve škole nadále zůstává ateistická výchova – 26 žáků, i přes přesvědčování jejich rodičů učiteli, dochází na náboženskou výuku. Na základě anonymní ankety žáků vyšších tříd bylo konstatováno, že žáci sami jsou nevěřící a že někteří do kostela dochází jedině pod nátlakem rodičů.*¹⁸⁶ Tajemník pro věci církevní 8. listopadu 1974 oznamuje P. Jilečkovi, že rodiče odhlásili svého syna, který je žákem 7. třídy z výuky náboženství a v důsledku této odhlášky klesl počet přihlášených dětí na dvacet pět.¹⁸⁷

Novou ředitelkou Základní devítileté školy v Jistebnici se od 1. září 1975 stává paní Danuše Veřtátová, kronikářka, která píše obecní kroniku. Ve škole probíhá již čtvrtým rokem pokusné ověřování nové koncepce výuky a výchovy. Jak důležitá v této koncepci byla náboženská výchova, je zřejmé opět z obecní kroniky: *Předním úkolem všech výchovných pracovníků školy je vzhledem k vysoké religiozitě Jistebnicka ateistická výchova. Plán práce školy je zvýšenou měrou k této problematice orientován. Učitelé hovoří na třídních schůzkách SRPŠ o rozporu náboženské výuky žáků s výchovou k vědeckému světovému názoru v socialistické škole. Působení na rodiče je v tomto směru značně obtížné, proto byly pro rodiče žáků 1. stupně zajištěny dvě ateistické přednášky. Počet žáků přihlášených na náboženství je 14. Církevní obřady však navštěvuje mnohem více žáků.*¹⁸⁸ Ve školním roce 1975/76 tedy výuku náboženství navštěvuje již jen čtrnáct žáků a výuka probíhá jednou za čtrnáct dní. V seznamu všech přihlášených žáků z 26. června 1975 je dodatečně dopsáno, že sedm žákyň 2. ročníku přijalo 6. června 1976 první svaté přijímání. V předcházejícím roce poprvé eucharistii přijalo dvanáct dětí. V roce 1977 k prvnímu svatému přijímání přistoupilo osm dětí, v roce 1978 dokonce čtrnáct dětí, v dalším roce to bylo osm dětí.

Ve školním roce 1976/77 počet žáků přihlášených k vyučování náboženství klesá na deset, v následujícím školním roce se přihlásilo o jednoho žáka víc. Ve školním roce

---

¹⁸⁶ digiA Třeboň, Obecní kronika Jistebnice, snímek 289, 317.

¹⁸⁷ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, dopis ONV v Táboře.

¹⁸⁸ digiA Třeboň, Obecní kronika Jistebnice, snímek 350.

1978/79 se přihlašuje pouze šest žáků a náboženství se vyučuje již jen jedenkrát za měsíc. V dalším školním roce se přihlašuje ještě o jednoho žáka méně. Řešení, jak se vyrovnat s tím, že se stále ještě najdou rodiče, kteří svoje děti na náboženství přihlašují, nabízí obecní kronika: *V ateistické výchově občanů by velmi pomohlo vybudování smuteční síně.*¹⁸⁹ Ve školním roce 1979/80 počet žáků přihlášených k náboženské výchově klesl na pouhé dva.¹⁹⁰

Jistebnice se od 1. července 1980 stává střediskovou obcí, po sloučení s Božejovicemi a Makovem. Podle sčítání lidu z 30. října má 2445 obyvatel. Ve školním roce 1981/82 se na náboženství přihlásilo více dětí – bylo jich pět a obecní kronika konstatuje, že *náboženská problematika je stále ožehavá – i přes ateistické přednášky pro rodiče. Zato v následujícím roce ateistická výchova přinesla své dlouho očekávané plody – náboženství se v tomto školním roce již nezačalo vyučovat.*¹⁹¹ *Poprvé se nevyučovalo náboženství, žádné děti se k výuce nepřihlásily. Tento stav ale neznamená, že by se religiozita obce výrazně zmenšila. Nábožensky založené rodiny i se svými dětmi chodí nadále do kostela na církevní obřady.*¹⁹²

3.10.2 Nové zvony a další události do roku 1978

Diecézní kampanolog Jaroslav Dobrodinský uvádí ve své odborné zprávě ze 7. září 1972, že doporučuje pořídit pro jistebnický kostel svatého Michaela alespoň jeden nový zvon o váze 400 až 900 kg, případně dva zvony, všechny sladěné, protože starý *převzácný zvon Michal je už značně vytlučten a mnoho trpí a není vyloučeno po nějakém čase i puknutí celého tělesa.*

30. ledna 1974 žádá pan děkan Jileček Krajské středisko státní památkové péče a ochrany přírody v Českých Budějovicích o provedení expertizy vybavení věže

---

¹⁸⁹ Otázka církevních pohřbů byla v celém kraji vnímána jako vážný problém. Zřízení obřadních síní bylo považováno za důležitou součást boje proti církvi a náboženství. Srov. WEIS, M. *Ty ještě věříš, soudruhu?* in *Studia theologica* 35/2009, s. 65.

¹⁹⁰ digiA Třeboň, Obecní kronika Jistebnice, snímek 459.

¹⁹¹ Vyučování náboženství na školách v celém tábořském okrese mělo sestupnou tendenci. Od roku 1982 se náboženství vyučovalo již jen na pěti školách v okrese a v letech 1986 – 1989 se nevyučovalo nikde. Okres Tábor byl na prvním místě „v potírání religiozity“ v jihočeském kraji. Srov. WEIS, M. *Osudy katolické církve na jihu Čech v letech 1972 – 1989*, in *Studia theologica* 17/2004, s. 62.

¹⁹² digiA Třeboň, Obecní kronika Jistebnice, snímek 552,583.

děkanského kostela v Jistebnici. Uvádí, že ve věži jsou v současné době tři zvony – památkově chráněný zvon Michal z roku 1515, malý zvonek umíráček a malý zvonek, který sem byl přenesen z kaple Marie Magdaleny. Prakticky ale k účelům bohoslužby slouží pouze zvon Michal, který je nutno šetřit. Děkanský úřad by chtěl pořídit dva nové zvony, které by ladily spolu a současně také s Michalem. Památkáři doporučují pořízení a zavěšení dvou nových zvonů a dále při uvažované opravě fasády věže odstranění zcela nevhodných věžních hodin a pořízení nového jednoduchého moderního typu hodin, opatření okenních otvorů ve věži dřevěnými sklopnými žaluziemi.

Nové zvony Adam a Eva byly ulity zvonařem Rudolfem Manouškem, pracovníkem Díla, a prověřeny uměleckou komisí Českého fondu výtvarných umění. Jejich kolaudace byla provedena 10. července 1974 ve zvonařském ateliéru na Zbraslavi. Výtvarné řešení obou zvonů bylo navrženo a provedeno akademickou sochařkou Květou Maškovou – Manouškovou. Zvon Adam je v tónu H1, váží 375 kg, jeho průměr je 824 mm. Na korpusu zvonu je reliéf Adama ležícího pod stromem, na protilehlé straně reliéf Krista nesoucího kříž. Nápisy na zvonu: *Kostelu sv. Michala v Jistebnici L. P. 1974 a Ulili Rudolf a Květa Manouškovi, Zbraslav n. Vlt.*, znaky autorů: zvonek a květina. Menší zvon Eva má ladění D2, váží 245 kg, má průměr 695 mm. Je na něm reliéf Evy trhající jablko a na protilehlé straně reliéf Nanebevzetí Panny Marie. Nápisy jsou stejné jako na zvonu Adam. Faktura z 23. července za návrh a realizaci výtvarného řešení dvou zvonů byla na částku 63.070 Kčs. Zvony přivezlo z dílny ze Zbraslavi 10. září JZD Makov (zadarmo!). Nové zvony posvětil kapitulní vikář Josef Kavale přímo na svátek svatého Michala 29. září 1974, v den patrocinia děkanského kostela v Jistebnici. Oznámení o svěcení zvonů podává pan děkan Jileček 20. září tajemníkovi ONV pro věci církevní a současně si ho dovoluje pozvat k občerstvení na faře.¹⁹³ Tajemník ONV František Kadlec pak sepisuje svoji zprávu o svěcení zvonů v Jistebnici. *Nové zvony byly povoleny, protože dosavadní zvon, který je prasklý, je památkově chráněný a je nutné ho vyřadit z pravidelného provozu. Zvony byly vyrobeny v tuzemsku a uhrazeny z církevních prostředků a z darů věřících. Obřad svěcení zvonů byl předem projednán s administrátorem. Nebyl schválen jeho původní návrh, aby se obřad konal před kostelem pod věží kostela a ihned po vysvěcení zvony vytaženy na věž. Svěcení také nebyla dělaná nějaká zvláštní publicita, zúčastnili se ho pouze dva duchovní, věřících*

---

¹⁹³ Srov. SokA Tábor, Fond ONV Tábor, karton 1260, i. č. 2718, folio 568.

asi 300, z toho 1/3 z Jistebnice a 2/3 z okolních obcí. Překvapením bylo, že se mezi účastníky svěcení objevili i členové strany, členové představenstva místního JZD. Vážnou otázkou je účast dětí a mladých lidí do třiceti let, kterých byla asi 1/3 z přítomných. V průběhu svěcení byla přednesena báseň, družičky nebyly. Obřad proběhl důstojně a klidně, bez rušivých vlivů.¹⁹⁴ Na věž byly nové zvony zavěšeny v sobotu 5. října a v neděli 6. října 1974 poprvé zvonily.¹⁹⁵

12. května 1974 píše pan děkan Jileček církevnímu referentovi ONV Tábor ve věci oznámení poutní mše svaté v kapli svatého Jana Nepomuckého v Hůrce. Sděluje, že zde na žádost věřících hodlá dne 16. května o půl osmé večer vykonat tuto poutní slavnost v běžném a obvyklém rozsahu. Ručně je na tomto psacím strojem psaném oznámení dopsáno, že při osobním jednání P. Jileček svolil, že všichni účastníci této pouti budou shromážděni pouze uvnitř kaple.¹⁹⁶

Pan děkan Jileček oznamuje OCT 24. dubna 1978, kdy se budou konat ve farnosti přípravy k přijetí svátostí. K prvnímu svatému přijímání se budou děti připravovat o májových pobožnostech v sobotu a v neděli večer, k biřmování v neděli mezi bohoslužbami. Přípravy začnou 30. dubna.¹⁹⁷ Ve stejný den také podává pan děkan zprávu, kde se ve farnosti budou konat soukromé májové pobožnosti. V Hodkově to bude v pondělí, ve středu a v pátek – pobožnost obvykle vede paní Pincová a ve Zbelítově v úterý a v pátek, zde vede pobožnost paní Máchová. Ve své zprávě dále oznamuje, že z jiných míst hlášení o konání májových pobožností nedošlo.¹⁹⁸

3.10.3 Svátost biřmování 1978

30. prosince 1977 adresuje P. Jileček Nejdůstojnějšimu kapitulnímu ordinariátu v Českých Budějovicích žádost o udělení svátosti biřmování v Jistebnici. Prosí, aby při stanovení termínu, kdy bude svátost udělena, bylo přihlédnuto k tomu, že zdejší kout je i přes všechnu industrializaci krajem převážně zemědělským a vhodná by tedy byla

¹⁹⁴ Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton 1260, i. č. 2718, folio 570.

¹⁹⁵ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, složka nové zvony 1974.

¹⁹⁶ Srov. Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton 1260, i. č. 2718, folio 573.

¹⁹⁷ Srov. tamtéž, folio 540.

¹⁹⁸ Srov. tamtéž, folio 541.

doba od poloviny května do poloviny června. Situační zprávu o stavu farnosti Jistebnice před udělením svátosti biřmování podává pan děkan kapitulnímu ordinariátu v Českých Budějovicích 30. května 1978. Uvádí v ní, že svátost biřmování byla naposled v Jistebnici udělována před třiceti lety – 31. května 1948. Proto přibývá hlavně mladých lidí, kteří vyhledávají příležitost k udělení této svátosti v sousedních farnostech.¹⁹⁹

Na území farnosti žije asi 2400 obyvatel, z toho 2/3 je možno považovat za katolíky. V neděli jsou slouženy dvě mše svaté (v 8.45 a v 10 hodin), kterých se účastní 150 až 200 věřících. Na výuku náboženství je ve školním roce 1977/78 přihlášeno jedenáct dětí, výuka probíhá jednou za čtrnáct dní, počet přihlášených dětí rok od roku klesá. Počet křtů a pohřbů je téměř stejný – průměrně 35 ročně, počet svateb v roce 1977 čtyři, v roce 1978 šest. Počet svatých přijímání se pohybuje kolem 4 až 4500 ročně.

Dále pan děkan popisuje stav farního kostela svatého Michaela. Uvádí, že jeho předchůdce P. Dr. J. Hlavnička upravil zcela moderně v letech 1968 – 70 vnitřek kostela. Zdá se mu však, že v interiéru byl nadměrně a i nemístně použit mramor. Mramor je velmi studený a do starého románského, po přestavění gotického, interiéru se nehodí. Vnitřek kostela je stále vkusně doplňován, ale zvnějšku je kostel již omšelý, opadáva omítka, hlavně z věže. Protože se stále něco upravuje a vylepšuje, usuzuje z toho pan děkan, že si věřící svého kostela váží a upozornění svého duchovního správce jsou přístupná a většinou je tedy jejich poměr k duchovnímu kladný. Najde se však i několik přímo nenávistných jedinců.

K udělení svátosti biřmování je celkem přihlášeno 190 biřmovanců, z toho 76 dětí do 15 let (37 hochů a 39 dívek), 18 mladých do 18 let (8 chlapců, 10 dívek), 60 mladých lidí do 30 let (25 mužů, 35 žen), 32 biřmovanců ve věku do 40 let (11 mužů a 21 žen) a čtyři starší než 40 let (2 muži, 2 ženy).²⁰⁰

Tajemník pro věci církevní František Kadlec udělil dne 1. června 1978 státní souhlas k výpomoci při zpovědi u příležitosti udělování svátosti biřmování podle § 16 vládního nařízení č. 219/49 Sb. na den 9. června P. Antonínu Kašparovi z Dražic a P. Ivo

---

¹⁹⁹ Svátost biřmování udělil kapitulní vikář Josef Kavale 18. září 1976 v kostele sv. Prokopa v Chyškách a v kostele Nejsvětější Trojice v Nadějkově a 11. června 1977 v táborském chrámu Páně.

²⁰⁰ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, složka Biřmování.

Kvapilovi z Borotína a na 10. června P. Kašparovi, P. Kvapilovi a P. Odvárkovi ze Sedlce – Prčice.²⁰¹

Svátost křesťanské dospělosti, Ducha svatého, udělil vzkládáním rukou a pomazáním svatým křížem ve znamení kříže v Jistebnici 10. června 1978 kapitulní vikář Mons. Josef Kavale²⁰² 185 biřmovancům.

Z důvodu různých změn v inventáři kostela svatého Michaela, které proběhly v rámci úprav kostela v duchu 2. vatikánského koncilu za pana děkana Hlavničky, a dalších úprav, které byly provedeny před biřmováním, píše pan děkan Jileček 6. ledna 1979 doprovodný list k opisům inventáře. V presbytáři přibyly dvě jednoduché stylové lavice pro ministranty a červený koberec k oteplení mramoru. Z odstaveného kostelního mobiliáře byl jeden pseudogotický oltář umístěn do severní kaple, pod mensou byl upraven Boží hrob. *V době vánoční je možno tamtéž umístit i betlem – což se zatím neděje (lidé se zdráhají chodit před celým shromážděním kostela přes tři stupně do bočních lodí vůbec).* Na dřevě malovaný kříž je darem jistebnického rodáka akademického malíře Richarda Laudy.²⁰³ Mobiliář kaple svaté Marie Magdaleny byl po zrušení v roce 1964 doplněn jen nejnútnejším zařízením bez jakékoliv umělecké hodnoty. Na seznamu kulturních památek jsou uvedeny – křtitelnice, obraz svaté Maří Magdaleny a socha svatého Jana Nepomuckého.²⁰⁴

Z hlášení o úkonech duchovní správy za rok 1978 se dozvídáme, že v tomto roce bylo uděleno dvacet osm křtů dětí, třicet osm farníků bylo pohřbeno, podáno bylo celkem 3800 svatých přijímání, u prvního svatého přijímání bylo v tomto roce čtrnáct dětí. Průměrný počet návštěvníků kostela v neděli byl 180, byly slouženy dvě mše svaté – v 8.45 a v 10 hodin.²⁰⁵

---

²⁰¹ Srov. Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton 1251, i. č. 2202.

²⁰² Mons. Josef Kavale byl zvolen kapitulním vikářem 9. ledna 1974 a v tomto úřadě (pak již od nového CIC jako administrátor diecéze) zůstal až do 31. března 1990, kdy byl novým českobudějovickým biskupem jmenován PhDr. Miloslav Vlček. Srov. <http://tisk.cirkev.cz/z-domova/zemrel-mons-josef-kavale/>

²⁰³ Richard Lauda je významný jihočeský malíř a grafik. Narodil se v Jistebnici 3. ledna 1873 a zemřel v Táboře, 29. července 1929.

²⁰⁴ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, doprovodný list k opisům inventáře kostela svatého Michaela.

²⁰⁵ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, hlášení o úkonech duchovní správy 1978.

3.10.4 Oprava kostela 1984

Na nutnost oprav kostela upozorňoval pan děkan Jileček krajského církevního tajemníka Drozdka již v roce 1974 a nabídl, že na náklady osady by se pořídilo nové oplechování věže měděným plechem, aby v další etapě bylo možno přikročit k opravě fasády kostela a věže a také přeložení krytiny na kostele. Tento návrh však nebyl přijat a to z důvodu, že „jinde je to horší“. Z Jihočeského podniku pro údržbu památek z Tábora přišlo dne 20. ledna 1975 vyjádření, že objednávka prací bude ponechána v evidenci a to s možností výhledového vyřízení. Další objednávka prací byla tomuto podniku zaslána 23. března 1977. K této objednávce přišlo vyjádření, že do roku 1980 není s opravou kostela v Jistebnici počítáno, protože kapacita podniku je vyčerpána. V reakci na oběžník okresního církevního tajemníka zasílá pan děkan 20. září 1979 návrh plánu oprav děkanského kostela na období 1981 – 1985. Tento plán počítá s opravou fasády kostela, věže a střechy kostela. Předpokládaný finanční náklad byl odhadnut na 300 – 400 tisíc korun, státní příspěvek 250 tisíc korun. Rok zahájení oprav se bude řídit podle plánu okresu.

Přípravné práce byly zahájeny na podzim roku 1983, samotné opravy pak na jaře 1984. Pan děkan píše 14. března 1984 zprávu o stavu prací českobudějovickému biskupství – komisi Svépomocného fondu pro opravu kostelů. Záležitost generální opravy kostela v Jistebnici (výměna oplechování bání, omítky věže a kostela) vážne z důvodu nedostatku lešení. Do výšky 38 metrů bude podle odhadu potřeba 3,5 – 4 sady trubkového lešení. Lešení Svépomocného diecézního fondu, které bylo z Českých Budějovic zapůjčeno, nestačí. Vikariát Tábor vlastní pouze jednu sadu lešení a ta je v současné době v Ratibořicích, kde nejsou dosud práce dokončeny. Děkanský úřad v Jistebnici usiluje již od srpna 1983 o koupi jedné sady lešení, ale zatím bez výsledku. Nákup lešení by však velmi vyčerpал finanční prostředky, které jsou připravené na opravu, a navíc by po skončení prací nebylo kde lešení uložit. Nebude-li lešení koupeno, žádá pan děkan o půjčku nejméně 50.000 Kčs na opravy, které jsou naléhavé, jsou schválené a doporučení odborem kultury ONV Tábor, a na které již krajský církevní tajemník dal částku 44.000,- Kčs na částečný nákup materiálu – a to pod podmínkou, že práce budou dokončeny do konce roku 1984. Na základě této žádosti poskytuje biskupství souhlas k zakoupení jedné sady lešení z prostředků konzistorního fondu, toto lešení však bude nadále majetkem konzistoře, všechny jeho součásti je

potřeba označit žlutou barvou, aby nedošlo k záměně se starými a opotřebovanými součástmi odjinud. Lešení bude použito od 15. 4. do 31. 7. 1984.

19. listopadu 1984 se pan děkan obrací na Ředitelství muzea Soběslav se žádostí, aby byla do Jistebnice vrácena kazatelna, která byla z děkanského kostela odstraněna v rámci úprav kostelního interiéru podle nových liturgických směrnic v letech 1967 – 69²⁰⁶. Kazatelna byla umístěna na akusticky nejvhodnějším místě – pod vítězným obloukem, kde tvořila přechod z presbytáře do lodi kostela. Na podnět řady farníků i návštěvníků kostela by kazatelna včetně podstavce a stříšky měla být v kostele reinstalována. Kazatelna byla uložena v depozitáři ve zrušeném hřbitovním kostele v Soběslavi.²⁰⁷

Přátelské setkání členů Sdružení katolických duchovních ČSR *Pacem in Terris*²⁰⁸ s místopředsedkyní ONV Tábor se konalo 13. května 1985. Na toto setkání byl společně s dalšími čtyřmi duchovními pozván také pan děkan Jileček.²⁰⁹

3.10.5 Statistika o úkonech duchovní správy 1971 – 1989

V roce 1971 bylo uděleno šestnáct křtů, svateb bylo šest a pohřbů dvacet šest. Za rok bylo podáno cca 5000 svatých přijímání. Údaje o počtu prvních svatých přijímání a o přijímání pod obojí způsobou do 1. září nejsou, protože záznamy nebyly vedeny. V Jistebnici v té době žilo 2660 obyvatel, z toho katolíků asi 75%. Návštěvníků nedělních bohoslužeb bylo průměrně 250, ve všední dny deset věřících. V neděli byly dvě mše svaté. V roce 1972 narostl počet křtů – bylo jich 37, počty ostatních úkonů byly téměř stejné jako v předchozím roce. Patnáct dětí toho roku poprvé přijalo eucharistii. Počty úkonů duchovní správy v letech 1973 a 1974 se příliš nelišily od předchozích let. Zajímavá je poznámka o počtu účastníků bohoslužeb, kteří jsou mladší než 20 let – o nedělích je to asi 10%, ve všedních dnech je to jen ministrant.

---

²⁰⁶ Názory na to, zda by se kazatelna do kostela měla vrátit nebo ne, byly ve farnosti velice rozdílné, vzpomíná kostelník pan Karel Novák.

²⁰⁷ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Opravy kostela 1984.

²⁰⁸ Po tzv. normalizaci a upevnění státního dozoru nad církví bylo vytvořeno Sdružení katolických duchovních *Pacem in Terris* 31. srpna 1971 jako nástupce MHKD v linii spolupráce „vlasteneckých“ kněží se státem. Srov. WEIS, M. *Osudy katolické církve na jihu Čech – diecéze v období 2. vatikánského koncilu*, in *Studia theologica* 12/2003, s. 84.

²⁰⁹ Srov. SokA Tábor, Fond ONV Tábor, karta 2142, inv. č. 2188.

Statistika za rok 1975 uvádí 30 pokřtěných, 16 církevních sňatků, 25 pohřbů – všechny do země, 400 bohoslužeb (včetně filiálních kostelů a kaplí). Průměrná účast na nedělních bohoslužbách 200 věřících, v týdnu 50. U prvního svatého přijímání bylo v tomto roce 12 dětí. V následujícím roce byl počet úkonů podobný, co se týká křtů a pohřbů. Svateb bylo pouze šest, u prvního svatého přijímání bylo sedm dětí, klesl i průměrný počet návštěvníků nedělních bohoslužeb na 170. V roce 1977 byl vyrovnaný počet křtů a pohřbů – bylo jich 34, jeden pokřtěný byl starší než 18 let.

V roce 1978 přijalo 185 věřících svátost biřmování, čtrnáct dětí toho roku bylo u prvního svatého přijímání. Za roky 1979 a 1980 je uveden stejný počet odsloužených bohoslužeb – 440 ve farním kostele a dvě ve filiálních kaplích, také ostatní údaje jsou podobné v obou letech. I v roce 1981 zůstávají statistické údaje podobné, žádné dítě toho roku nebylo poprvé u svatého přijímání, ale v roce 1982 těchto dětí bylo dvacet.

V roce 1983 klesla průměrná účast na nedělních bohoslužbách na 140 lidí, žádné dítě se nepřihlásilo na výuku náboženství, sedm dětí poprvé přijalo eucharistii. V roce 1984 bylo 18 křtů dětí do jednoho roku, tři sňatky, dvacet dva pohřbů do země, pět svátostí nemocných, 2600 svatých přijímání, z toho devět prvních. V roce 1985 byl průměrný počet návštěvníků kostela v neděli 130. Od následujícího roku už byla pouze jedna nedělní mše svatá v 8.45 hodin (do té doby ještě druhá mše svatá v 10 hodin) a počet účastníků této bohoslužby byl průměrně 115, v roce 1987 jen 110, v roce 1988 přicházelo na nedělní bohoslužby sto lidí. Za rok 1989 bylo ve farnosti uděleno sedmnáct křtů, sňatky byly čtyři, pohřbů do země dvacet osm, žádná kremace. Bylo podáno 2000 svatých přijímání, z toho sedm prvních, svátost nemocných byla udělena deseti věřícím, průměrný počet návštěvníků kostela v neděli byl sto lidí.²¹⁰

Sbírky a dary ve farnosti v létech 1970 – 1987 se pohybovaly kolem 30 tisíc korun za rok, výjimkou byl pouze roky 1970 a 1984, kdy probíhaly opravy kostela a sbírky v tomto roce přesáhly 118 a 98 tisíc korun a roky 1970 a 1973, kdy to bylo pouze kolem 11 tisíc korun.²¹¹

---

²¹⁰ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Hlášení o úkonech duchovní správy 1971-89.

²¹¹ Srov. SokA Tábor, Fond ONV Tábor, karton 1250, inv. č. 2201b.

V letech 1981 – 1989 získává státní souhlas k výkonu pomocné duchovenské činnosti v Jistebnici (výpomoc při zpovídání před Velikonocemi)²¹² borotínský farář P. Ivo Kvapil, pan děkan Jileček smí zase zpovídat v jeho farnostech.²¹³

V roce 1981 podává pan děkan hlášení o konání poutí ve farnosti – pouť je 16. května v Hůrce, hlavní pouť ke svaté Marii Magdaleně v červenci, pouť ve farním kostele svatého Michaela 4. října a tento den také pouť u Dobré vody v Karhanech – tyto poutě se konaly i v letech 1982 – 1984. Májové pobožnosti se v těchto letech konaly pouze ve farním kostele a to v neděli, úterý, čtvrtek a v sobotu. Na Štědrý den byly slouženy půlnoční mše svaté.²¹⁴

3.11 Rok 1989 v českobudějovické diecézi

Po smrti biskupa Josefa Hloucha 10. června 1972 zůstal českobudějovický biskupský stolec dlouho neobsazený. Novým biskupem českobudějovickým jmenoval papež Jan Pavel II. PhDr. Miloslava Vlka.²¹⁵ Jeho biskupské svěcení a intronizace proběhla až 31. března 1990. Jedním z prvních důležitých rozhodnutí nového biskupa bylo zapojení co nejvíce schopných laiků do služeb církve, protože v diecézi byl akutní nedostatek duchovních. Byli vysvěceni ženatí jáhnové, byl zahájen dálkový kurz studia pro budoucí katechety a katechetky, jáhny a pomocníky ve farnostech, zřízeno biskupské gymnázium v Českých Budějovicích, založen diecézní časopis Setkání. Když pak byl P. Miloslav Vlk 27. března 1991 jmenován pražským arcibiskupem, nastoupil do vedení českobudějovické diecéze biskup Antonín Liška, který se podílel na zřízení Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích na podzim roku 1991. V době jeho biskupského působení dochází k obnovení a růstu řeholního života

---

²¹² Podle Zákona č. 219/1949 Sb.

²¹³ Srov. Soka Tábor, Fond ONV Tábor, karton 1251, inv. č. 2202.

²¹⁴ Srov. tamtéž, inv. č. 2203a,b.

²¹⁵ Miloslav Vlk se narodil v Líšnici u Písku 17. května 1932, na kněze byl vysvěcen 23. června 1968, vzápětí na to si ho biskup Josef Hlouch, který se vrátil z internace, vybral za svého sekretáře. Tehdejší politické moci ale vadil jeho vliv na věřící a proto byl přeložen do malých farností na Šumavu a později do Rožmitálu pod Třemšínem, kde mu byl v roce 1978 odebrán státní souhlas k výkonu kněžské služby. Pracoval proto v civilním zaměstnání jako umývač výkladních skříní, později si ze zdravotních důvodů našel práci archiváře. Státní souhlas mu byl vrácen 1. ledna 1989. 14. února 1990 byl jmenován českobudějovickým biskupem. 27. března 1991 se stal pražským arcibiskupem a českým primasem, 26. listopadu 1994 jej papež Jan Pavel II. jmenoval kardinálem.

Srov. http://www.kardinal.cz/index.php?cmd=page&language_id=1&id=2

v diecézi. Od 25. září 2002 stál v čele českobudějovické diecéze biskup Jiří Paďour, za jehož působení došlo k obnovení struktur církevního školství – vznikají mateřské i základní církevní školy, střediska pro volný čas mládeže, jejichž zřizovateli jsou řeholní kongregace, samotné Biskupství českobudějovické nebo dokonce farnost (ZŠ Orbis Pictus v Táboře, jejímž zřizovatelem je Římskokatolická farnost Tábor).²¹⁶ Světícím biskupem českobudějovické diecéze byl papežem Benediktem XVI. jmenován 26. ledna 2008 biskup Pavel Posád, intronizován byl 8. března 2008.

S ohledem na svůj zdravotní stav nabídl v říjnu roku 2013 Mons. Jiří Paďour papeži Františkovi rezignaci na svůj úřad a ten ji 1. března 2014 přijal. Řízením diecéze byl pověřen generální vikář Mons. Adolf Pintíř. Třináctým českobudějovickým biskupem byl jmenován dne 19. března 2015 Mons. ThDr. Vlastimil Kročil, Ph.D. Biskupské svěcení přijal 13. června 2015 v katedrále svatého Mikuláše. 21. listopadu 2015 zasvětil otec biskup Vlastimil českobudějovickou diecézi před obrazem Panny Marie Klasové, patronky Českých Budějovic, Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Emeritní biskup Mons. Jiří Paďour, OFM Cap. zemřel po krátké nemoci v pátek 11. prosince 2015 v hospici svatého Jana Nepomuka Neumanna v Prachaticích a 19. prosince byl pohřben do biskupské hrobky na hřbitově svaté Otýlie v Českých Budějovicích.²¹⁷

Listopadové události roku 1989 byly zahájeny kanonizací Anežky Přemyslovny v Římě, která se konala 12. listopadu. V sobotu 11. listopadu se ve všech farnostech konala večerní pobožnost jako vigilie kanonizace, v 18 hodin vyzváněly ve všech kostelích zvony, vyzvánění se opakovalo také v neděli ve 12 hodin. Na neděli 12. listopadu bylo dáno dovolení k votivní mši o svatořečené Anežce Přemyslovně, liturgická barva bílá, po mši svaté slavné Te Deum. Listopadové neděle měly být věnovány připomínce svěťice a modlitbám o její přispění k míru v našich rodinách a obcích jako předpokladu pokojné budoucnosti. Kde to bylo možné, mělo se v týdnu před kanonizací konat triduum nebo i novény.²¹⁸

---

²¹⁶ Srov. WEIS, M. *Výuka náboženství v letech 1899-1989 jako ukazatel vztahu státu a katolické církve se zřetelem na českobudějovickou diecézi*, s. 96.

²¹⁷ Srov. <http://www.bcb.cz/Dieceze/Biskupove>

²¹⁸ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Oběžník č. 10/89.

3.12 Život jistebnické farnosti po sametové revoluci

3.12.1 Oprava „Majdalenky“

3. dubna 1991 posílá pan děkan Jileček Okresnímu úřadu v Táboře – odboru kultury svoji žádost o příspěvek na opravu kaple svaté Marie Magdaleny, lidově pojmenované „Majdalenka“. Kaple je přímo v zoufalém stavu, zejména proto, že se nachází na místě odlehlem od obce a je tedy častým cílem řádění vandalů. Protože kaple tvoří neodmyslitelnou kulisu Jistebnice, je populární červencovými poutěmi a je v seznamu památek, žádá pan děkan o příspěvek na opravu co možná největší, tuto žádost podporuje také Obecní úřad v Jistebnici. V první řadě bude třeba provést zastřešení kaple a dále zasklení oken – tyto práce budou objednány u Jihočeského podniku pro údržbu památek v Táboře.²¹⁹

Podle závazného stanoviska odboru kultury OÚ v Táboře se technický stav kostela z důvodu dlouhodobě zanedbané údržby a vandalismu blíží k havarijnímu stavu, proto je třeba urychleně provést výměnu krytiny včetně klempířských prvků. Dále je třeba opravit fasádu kostela při plném respektování stávajícího omítkového členění, vyřešit vyústění svodů srážkových vod, obnovit zasklení vitráží do olova a osadit nová žaluziová okna. Podle tohoto stanoviska bude význam a životnost stavebních úprav tohoto kostela zvýšena, jestliže se kostel stane tzv. živým, to znamená, bude-li využíván pro časově omezené bohoslužby a poutě. Proto je doporučeno, ve spolupráci s obecním úřadem, upravit přístupovou cestu ke kapli a křížovou cestu, která je památkově chráněná.²²⁰ Okresní úřad v Táboře následně rozhodl o poskytnutí finančních prostředků ve výši 35.000 Kčs na výměnu střešní krytiny.²²¹

Opravy byly prováděny v měsících srpen – září 1991. Byly provedeny klempířské prvky z pozinkovaného plechu, střešní krytina z asfaltového šindele AWA, zasklení oken do olova. Opravená kaple byla předána 12. 10. 1991 a cena dodávky Jihočeského podniku pro údržbu památek Tábor byla 107.810 Kčs.²²² Celkové náklady dosáhly výše 190.000 Kčs. Tři čtvrtiny těchto nákladů byly hrazeny ze sbírek věřících.

²¹⁹ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Dopis OÚ Tábor, odboru kultury z 3. 4. 1991.

²²⁰ Srov. tamtéž, Závazné stanovisko OÚ v Táboře č. j. 137/91/Šp z 26. 3. 1991.

²²¹ Srov. tamtéž, Rozhodnutí č. j. 148/91/Šp z 6. 5. 1991.

²²² Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Zápis o předání a převzetí prací z 12. 10. 1991.

Již začátkem března následujícího roku byla opravená kaple znovu poškozena. Byly odcizeny měděné tabule z krytiny kostela a hrozilo další poškození, které by způsobilo zatékání. Bylo proto nutné urychleně provést opravu střechy. Finanční prostředky farnosti však byly zcela vyčerpány a byla proto vyhlášena veřejná sbírka, kterou doporučil i starosta obce. Sběrka probíhala nejen v samotné Jistebnici, ale i v okolních osadách a vynesla celkem více než 56 tisíc korun. Oprava byla svěřena firmě Památky Tábor, původní rozpočet byl na 32 tisíc korun, některé práce však byly provedeny brigádnicky, proto tato částka byla snížena. Ještě s dalšími náklady, zejména na zapůjčení pracovní plošiny, vyšla oprava na 28 tisíc Kčs. Přebytek ze sbírky byl uložen na účet farnosti s tím, že bude použit na další opravy.²²³

3.12.2 Farnost Jistebnice v 90. letech 20. století

Hlášení o úkonech duchovní správy za rok 1990 udává ve farnosti Jistebnice třináct křtů dětí do jednoho roku, dvanáct křtů od jednoho do sedmi let a jeden nad sedm let, čtyři sňatky a dvacet šest pohřbů do země. Ve školním roce 1990/91 se znovu začíná vyučovat náboženství ve škole²²⁴ – přihlásilo se třicet dva žáků. V tomto roce nebyla možnost přípravy dětí k prvnímu svatému přijímání z důvodu onemocnění (infarkt) duchovního správce.²²⁵ Následující rok tuto svátost přijalo šestnáct dětí z farnosti. Počet dětí, které navštěvovaly výuku náboženství ve škole, byl třicet pět, v roce 1992 bylo o jedno dítě méně v obou těchto kategoriích.²²⁶

Významnou událostí pro celou jistebnickou farnost, ale hlavně pro občany osady Padařov, bylo svěcení zvonu pro zdejší kapličku. Slavnost uspořádal Sbor dobrovolných hasičů Padařov ve spolupráci s místním osadním výborem v neděli 27. září 1992 odpoledne. Zvon posvětil biskup českobudějovický ThDr. Antonín Liška.²²⁷

Ve školním roce 1993/94 se výrazně zvýšil počet dětí, které chodily na výuku náboženství ve škole – na 72 dětí! Údaje o farnosti za rok 1994 udávají 47 dětí

---

²²³ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Zápis o provedené opravě, nedatováno.

²²⁴ Náboženství se ve škole nevyučovalo od školního roku 1982/83.

²²⁵ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Hlášení o úkonech duchovní správy za rok 1990.

²²⁶ Srov. tamtéž, Hlášení o úkonech duchovní správy za rok 1991, 1992.

²²⁷ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Dopis Biskupství českobudějovického z 11. 9. 1992.

v náboženství ve třech skupinách a také společenství mládeže – schází se cca dvacet mladých z farností Jistebnice, Chyšky a Nadějkov.²²⁸

Kompletní opravy se dočkaly v roce 1995 varhany. Celý hrací stůl byl demontován a dopraven do dílny varhanáře Antonína Eberleho v Táboře. Po celkové opravě pak byl osazen zpátky na místo, nástroj byl seřízen, byly opraveny nehrající píšťaly, provedeno intonování a ladění celého nástroje. Náklady na opravu byly 17.115 Kč.²²⁹

Po dobu nemoci pana děkana Jilečka vypomáhal v duchovní správě v Jistebnici borotínský farář P. Martin Weis, Th.D.²³⁰ Vyučoval také náboženství ve škole a to ve školním roce 1995/96 na náboženství chodilo 75 dětí ve třech skupinách.²³¹ Výuku náboženství pak ve školním roce 1996/97 převzala studentka Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích Jana Nováková (budoucí pastorační asistentka farnosti, provdaná Ryjáčková).²³²

Pan děkan Jileček odchází k 30. červnu 1997 na odpočinek a od 1. září 1997 nastupuje do Jistebnice jako administrátor farnosti jáhen Augustin Jarolímek (pracuje také jako katecheta, do náboženství chodí padesát dětí)²³³, administrátorem in spiritualibus²³⁴ se stává P. Tomáš Gereon Biňovec OPraem. z milevského kláštera.²³⁵ Jednou z prvních aktivit P. Gereona ve farnosti byly volby do farní rady a obsazení funkce kostelníka. Kostelníkem se stal pan Karel Novák. Dalšími členy farní rady Jana Maděrová, Marie Bechyňová, Anežka Vávrovská, Václav Maška, Ing. Stanislav Mácha, Ing. Václav Mácha, Miloslav Vavřík.²³⁶

---

²²⁸ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Hlášení o úkonech duchovní správy za rok 1993, 1994.

²²⁹ Srov. tamtéž, Vyúčtování a rozpis prací opravy varhan.

²³⁰ Srov. tamtéž, Údaje o farnosti za rok 1995.

²³¹ Prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th.D. je od roku 2013 vedoucím katedry teologických věd na TF JU.

²³² Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Korespondence s Diecézním katechetickým střediskem.

²³³ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Údaje o farnosti za rok 1997.

²³⁴ *Jestliže pro nedostatek kněží se diecézní biskup rozhodl, že svěří účast na pastorační péči o farnost jáhnovi nebo jiné osobě, která není knězem, nebo společenství osob, ustanoví některého kněze, který mocí a zmocněním faráře bude řídit pastorační péči.* CIC, kán. 517, § 2.

²³⁵ Do kláštera v Milevsku se premonstráti vracejí brzy po sametové revoluci, obnovuje se duchovní správa a je otevřen noviciát. 1. října 2001 zde vzniká Řeholní dům. Nová komunita má svého superiora a každý z bratří má na starosti několik farností z okolí. Milevský klášter se znovu stává duchovním a kulturním centrem. Srov. BENEŠOVÁ, L. *Cura animarum v pastoračním okruhu Milevsko*, s. 95.

²³⁶ Srov. Rozhovor s kostelníkem panem Karlem Novákem, záznam v majetku autora.

Velkou událostí pro farnost bylo udělení svátosti biřmování šestnácti biřmovancům. Svátost Ducha svatého udělil v neděli 27. září 1998 otec biskup ThDr. Antonín Liška.²³⁷

V září roku 1999 proběhla oprava varhan, která stála 74 tisíc korun. Více jak polovinu této částky se podařilo získat při sbírkách v kostele a od oslovených občanů. 23. října se konal slavnostní koncert k ukončení opravy. Na varhany hrál katedrální varhaník českobudějovický Martin Kubát. V roce 2000 dokončili restaurátoři opravu interiéru kostela nátěrem zábradlí kůru a skříně varhan stejným způsobem, jako byly natřeny oltáře. Při slavnostním koncertu k 100. výročí posvěcení varhan 27. května 2001 zahrál opět Martin Kubát.²³⁸

Dalším správcem jistebnické farnosti po stránce administrativní a ekonomické se stává od 1. února 1999 René Neufuss, který funkci pastoračního asistenta vykonával do 31. 5. 2000. Ke změně dochází také ve vedení farnosti po stránce duchovní – 1. listopadu 1999 se stává jistebnickým administrátorem in spiritualibus P. František Norbert Vehovský OPraem.²³⁹

3.13 Třetí tisíciletí v Jistebnici

3.13.1 P. Norbert Vehovský

ThLic. Norbert František Vehovský OPraem. se narodil v Opavě a vyrůstal v Kobeřicích u Opavy. Vyučil se opravářem zemědělských strojů, po maturitě nastoupil dvouletou základní vojenskou službu, během ní se přihlásil na Cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu v Litoměřicích. V tomto období tajně vstoupil do řádu premonstrátů. Po sametové revoluci pokračoval ve studiu na Teologické fakultě Univerzity Karlovy. Po vysvěcení na kněze v roce 1992 nastoupil jako kaplan v jihlavské farnosti. Dále absolvoval postgraduální studium na Papežské teologické akademii v Krakově, kde získal titul ThLic. Následně byl jmenován novicmistrem Strahovského kláštera a po pěti letech byl ustanoven v klášteře v Milevsku jako administrátor farností Jistebnice a Sepekov. Během svého působení v těchto farnostech

---

²³⁷ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Korespondence s Biskupstvím českobudějovickým.

²³⁸ Srov. Michael, časopis jistebnické farnosti, Vánoce 2004, 8. číslo.

²³⁹ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Předání farnosti.

přednášel ještě na Teologické fakultě Univerzity Karlovy spirituální teologii a na jihočeské Teologické fakultě sacramentologii a eschatologii.²⁴⁰

Na jednání farní rady 31. května 2000 P. Norbert poděkoval pastoračnímu asistentovi René Neufussovi za práci, kterou pro farnost vykonal a představil novou pastorační asistentku Janu Ryjáčkovou. Pan Karel Novák byl požádán, jestli by znovu mohl vykonávat funkci kostelníka (pastorační asistent René Neufuss v době svého působení v Jistebnici službu kostelníka vykonával sám), což slíbil. Další záležitostí byla květinová výzdoba kostela. Paní Bohumila Turnovcová dala dohromady deset skupinek žen a zpracovala týdenní rozpis služeb, podle kterého bude květinová výzdoba během roku prováděna. Marie Bechyňová s Jaroslavou Klejmovou připravily přímo v kostele malé školení pro ženy, které se na květinové výzdobě kostela budou podílet. Důležitou službou, i když možná trochu opomíjenou, je také úklid kostela. Po skupině žen, která tuto službu dlouhá léta vykonávala (paní Máchová, Nováková, Loužecká, Maňáková) úklid kostela převzaly mladší ženy – zejména Hana Máchová, Ludmila Máchová a Lenka Maňáková (ta si později zakoupila vysokotlaký parní čistič a úklid kostela byl pak několikrát do roka prováděn opravdu důkladně), příležitostně pomáhaly také další ženy z farnosti.²⁴¹

Mgr. Jana Ryjáčková se od 1. června 2000 stává novou pastorační asistentkou farnosti Jistebnice. Od školního roku 2000/2001 také znovu začíná vyučovat náboženství na Základní devítileté škole v Jistebnici. Náboženství navštěvovalo ve čtyřech skupinách 65 dětí. Každý čtvrtek po skončení výuky mohly děti přicházet na faru, společně se bavit a zahrát si různé hry. Na faře se od listopadu začaly scházet také mladší manželské páry. Liturgický rok 2000 byl na faře zakončen „církevním silvestrem“. K této oslavě se sešlo velké množství lidí – mladých, kterým se věnoval převážně P. Konstantin z Milevska, i těch o něco starších, se kterými svůj čas trávil P. Norbert. O půlnoci všichni společně v kostele poděkovali za uplynulý rok a každý si domů odnesl obrázek s myšlenkou (citátem z Písma) na příští rok. V závěrečném zhodnocení roku 2000 se uvádí, že bylo uděleno devět křtů, tři svátosti manželství, konalo se osmnáct posledních rozloučení s farníky, průměrná návštěva kostela při nedělních bohoslužbách byla 150 lidí. Byl restaurován oltář za 132 tisíc korun, další

²⁴⁰ Srov. <http://farnost-rudna-tachlovice.webnode.cz/>

²⁴¹ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Zápis z jednání farní rady 31. 5. 2000.

drobné opravy a úpravy v kostele a na faře si vyžádaly částku více než 170 tisíc korun. Po dokončení restaurátorských prací na kůru bylo provedeno také nové osvětlení kůru – tyto práce provedli pánové Karel Novák a Filip Ryjáček. V tomto roce byla také (již před magdalénskou poutí) zvenku osvětlena kaple svaté Marie Magdaleny. Náklady na osvětlení byly 35 tisíc korun. Deset tisíc korun zaplatila farnost, druhých deset tisíc obec Jistebnice a zbývající částku slíbil obstarat pan Miloslav Vavřík formou sponzorských darů od místních občanů a podnikatelů. Pan Štěpán Novák opravil figurky z betléma a také obraz, který tvoří jeho pozadí. Rodina Máchova ze Zbelítova slíbila zajistit a přivést stromky na vánoční výzdobu kostela.²⁴² Zcela dořešena není záležitost ústředního topení na faře, které bylo instalováno na podzim roku 1999. P. Norbert žádá biskupství o příspěvek na topení ve výši 100 tisíc korun (tento příspěvek byl již předtím přislíben René Neufussovi, ale pouze ústně), dále bylo dohodnuto, že bude na faru pořízen nový kotel s větším výkonem. Projednávat se začíná také možnost stavby nové kaple v Hodkově.²⁴³

Rok 2001 přinesl změnu v pořadu bohoslužeb. V uplynulém roce se farníci scházeli k pravidelné středeční adoraci v tak hojném počtu, že P. Norbert rozhodl, že jednou za 14 dnů bude ve středu večerní mše svatá, druhý týden zůstane adorace. V postní době bude pak každý druhý týden pobožnost křížové cesty. Postní duchovní obnovu vedl v sobotu 31. března dominikán P. Metoděj Kočí. Připravil postní katecheze pro děti, mládež i dospělé, následovala pobožnost křížové cesty a mše svatá se společným udělováním svátosti nemocných. Křížovou cestou ke kapli svaté Marie Magdaleny se pak šlo o Květné neděli. Členové divadelního spolku Fikar z Nadějkova pak v kapli zahráli loutkové pašije. Ve Svatém týdnu byl nejen uklizen kostel, ale byla také deponována kazatelna a do presbytáře umístěny nové lavičky pro děti, které zhotovil pan Klecanda s pomocí farníků. Dřevo na tyto lavičky bylo ze smrků, které byly pokáceny v minulosti na farní zahradě. Lavičky natřela Marie Bechyňová a potahy na ně ušila Hana Máchová. Na Zelený čtvrtek si farnost připomněla poslední večeři Pána Ježíše obřadem mytí nohou dvanácti mužům. Velkopáteční obřady vedl pan jáhen Jarolímek. Májové pobožnosti byly v Hodkově a v kaplích ve Vlásenici, Božejovicích

²⁴² Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Zápis farní rady z 20. 9. 2000. Rodina Máchova ze Zbelítova se podílí na zajištění stromků pro vánoční výzdobu již od 80. let (spolupráce s panem děkanem Jilečkem) a pokračuje nepřetržitě v této tradici až do současnosti. Máchovi se starají rovněž o dodání a instalování bříz v kostele při slavnosti Božího Těla.

²⁴³ Srov. tamtéž, Zápis farní rady z 15. 12. 2000.

a Hůrce, ve farním kostele každou neděli. V květnu se také děti z farnosti zúčastnily Dětské vikariátní pouti v Mladé Vožici. Farnost také připravila jedno ze stanovišť, na kterém si děti přibližovaly situaci Panny Marie pod křížem. 1. června se na faře konal Dětský den. Pro děti byla připravena spousta her a soutěží, opékání buřtů, bobřík odvahy a také možnost přespaní na faře. V neděli 3. června zazpívali malí i velcí členové chrámového sboru v kapli svaté Marie Magdaleny při koncertu Jistebnických pištců. Od 12. června 2001 má pastorační asistentka Mgr. Jana Ryjáčková pověření k podávání a donášení svatého přijímání. K prvnímu svatému přijímání v neděli 17. června přistoupilo šestnáct dětí. Tyto děti se pak společně s otcem Norbertem vypravily na výlet do Českých Budějovic, kde se setkaly s panem biskupem Antonínem. Otec biskup brzy na to zavítal také do Jistebnice – v neděli 22. července sloužil poutní mši svatou v kapli Marie Magdaleny. Započato bylo se stavbou nové kaple v Hodkově a s opravou stropu v bočním vchodu do kostela, v plánu je také oprava jedné místnosti na faře, kde by v případě potřeby mohl přespat kněz.²⁴⁴ V sobotu 1. září se skupina odvážlivců z farnosti vydala na výlet do Alp – „pokořit“ 1691 metrů vysoký Traunstein. Na podzimní prázdniny byla pro děti připravena tajná výprava Po stopách Sofresových. 1. prosince se v kostele uskutečnil koncert nových křesťanských písní, výtěžek tohoto koncertu byl věnován na charitativní účely. Adventní duchovní obnova farnosti se konala v sobotu 15. prosince pod vedením P. Jakuba Berky. Na svatého Štěpána odpoledne byla v kostele jesličková pobožnost. Za rok 2001 bylo ve farnosti uděleno pět křtů, dva sňatky, dvacet pět osob přijalo společně svátost pomazání nemocných. Výuku náboženství ve škole navštěvovalo padesát osm dětí v pěti skupinách.²⁴⁵

Jarní prázdniny v roce 2002 byly v okrese Tábor již v prvním únorovém týdnu a děti měly možnost, stejně jako v minulém roce, pár dní prožít na faře v Bernarticích. Po celou postní dobu se konaly v kostele pobožnosti křížové cesty – v neděli před a v pátek po mši svaté. Vyvrcholením postní doby bylo v sobotu 23. března svatopostní ztišení s katechezí pro děti, mládež i dospělé a velikonoční svátostí smíření, které vedl P. Daniel Janáček OPraem. V sobotu 11. května se na Křemešníku konala diecézní ministrantská pouť s otcem biskupem Jiřím Paďourem, zúčastnili se také jistebničtí ministranti. V soutěžní části této pouti se deset družstev utkalo v jedenácti disciplínách

---

²⁴⁴ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Zápis farní rady z 12. 9. 2001.

²⁴⁵ Srov. tamtéž, Hlášení o úkonech duchovní správy za rok 2001.

o putovní pohár českobudějovické diecéze, ministranti z Jistebnice skončili na druhém místě. Třináct dětí z 3. a 4. třídy se během jara připravovalo k prvnímu svatému přijímání – eucharistii poprvé přijaly v neděli 16. června. Farnost pořádala 20. září v kulturním domě přednášku MUDr. Maxe Kašparů *Záhada a tajemno z pohledu psychiatra*. Významnou událostí tohoto roku bylo svěcení nově postavené kaple v Hodkově v sobotu 12. října. Také liturgický rok 2002 byl zakončen na faře oslavou „církevního silvestra“ 30. listopadu. Vánoční dílna pro děti na faře byla v sobotu 7. prosince, odpoledne se zde konala také mikulášská besídka. Adventní rekolekci farnosti toho roku vedl P. František z Milevska. Koledování u jesliček bylo již tradičně na druhý svátek vánoční odpoledne.²⁴⁶

Na základě rozhodnutí biskupa českobudějovického Mons. Jiřího Paďoura dochází ke dni 18. října 2002 ke sloučení církevních právnických osob Římsko-katolická fara v Jistebnici, Římsko-katolický kostel sv. Michala v Jistebnici, Mešní a modlitební nadace P. Aloise Zachariáše při děkanském kostele v Jistebnici a Záduší Jistebnické s církevní právnickou osobou Římskokatolická farnost Jistebnice, která se stala nástupnickou církevní právnickou osobou.²⁴⁷

Na jaře 2003 se celá farnost připravovala na Dětskou vikariátní pouť, která se konala v pondělí 12. května. Do Jistebnice přijelo na 350 dětí z celého tábořského vikariátu. Název této pouti byl *Oko do duše okno* a děti se zde mimo jiné učily rozlišovat rozdíl mezi tím, co vidíme pouhým okem a co můžeme vidět zrakem duchovním. Mši svatou na úvod pouti sloužil ve farním kostele svatého Michaela opat kláštera v Teplé Jan Baptista Franze, děti potom vycházely na okružní pouť kolem Jistebnice, kde je čekalo pět zábavně-vzdělávacích stanovišť. Děti měly jedinečnou možnost navštívit jistebnický zámek, který byl vrácen v restitucích původním majitelům, na kopci u kaple svaté Marie Magdaleny pak na ně čekaly krabice s napečenými dobrotami od jistebnických farníků a také mini koncert zpěvačky Evy Henychové. Do organizace této dětské pouti se zapojilo mnoho jistebnických farníků všech věkových kategorií.²⁴⁸ 29. května Jistebnici navštívilo zastupitelstvo partnerské obce Erlach ze Švýcarska – byli přivítáni také

---

²⁴⁶ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Záznam z let 2001, 2002.

²⁴⁷ Srov. tamtéž, Rozhodnutí o sloučení církevních právnických osob.

²⁴⁸ Srov. diecézní časopis Setkání – aktuality č. 9/2003.

ve farním kostele svatého Michaela a Jistebnici si mohli prohlédnout také z věže kostela. V roce 2003 oslavil Sbor dobrovolných hasičů v Jistebnici 125 let od založení sboru. Při této příležitosti sloužil P. Norbert mši svatou za zemřelé členy sboru, při které také požehnal hasičský spolkový prapor. Slavnostní průvod s tímto praporem se po skončení mše svaté odebral na náměstí k pomníku padlých v 1. světové válce, kde byl za doprovodu státní hymny položen věnec. Průvod pak pokračoval městem k nové hasičské zbrojnici, kterou také P. Norbert slavnostně požehnal.²⁴⁹ Jáhen pan Jarolímek požádal farnost na podzim roku 2003 o umístění nepoužívané kazatelny z jistebnického kostela v kapli svaté Rosalie u Bernartic. Kazatelna byla zrestaurována a na základě smlouvy na požadované místo zapůjčena. Protože se do budoucna uvažuje o využití fary pro letní pobyty, bude nutné vybudovat sociální zařízení nejen v horních prostorách fary, ale také v suterénu budovy.²⁵⁰ Církevní rok 2003 byl opět zakončen zábavným večerem na faře a poděkováním za uplynulý rok o půlnoci v kostele. O první neděli adventní 30. listopadu byly při mši svaté požehnány adventní věnce. Vychází také první číslo farního listu – zatím bez názvu, graficky zpracované panem Štěpánem Novákem. Farníci jsou vyzváni, aby přinášeli svoje návrhy na to, jak by tento farní občasník mohl jmenovat. Ve druhém, vánočním, čísle jsou uveřejněny navržené názvy (Farníček, Michael, Svatomichalský zpravodaj, Majmich, Michalské zvonění a další) a farníci mají hlasovat pro některý z těchto návrhů. Zvítězil název Michael, časopis jistebnické farnosti. Adventní rekolekci vedl P. Martin Sedloň z Klokot 20. prosince, již tradičně se konala také vánoční dílna pro děti. Půlnoční mše svatá, při které zpíval chrámový sbor Českou mši vánoční od Jakuba Jana Ryby, byla v tomto roce opravdu ve 24 hodin. Jubilejní desátý vánoční koncert Hosany, Jistebnických pištců a dětského kostelního sboru se konal u jesliček na svátek svatého Štěpána. Poslední akce ve farnosti v roce 2003 se konaly 30. prosince – na faře proběhl turnaj ve stolním tenise a 31. prosince ve 24 hodin se v kapli svaté Marie Magdaleny konala adorace při svíčkách na závěr starého a začátek nového roku.²⁵¹

Rok 2004 začal Sněhovým odpolednem pro děti na faře v sobotu 10. ledna. O svátku Křtu Páně odpoledne se konal v kostele koncert k ukončení doby vánoční. V neděli

---

²⁴⁹ Srov. <http://sdh-jistebnice.cz/historie-sboru.html>

²⁵⁰ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Zápis farní rady z 5. 11. 2003.

²⁵¹ Srov. Časopis jistebnické farnosti č. 1 a 2 z roku 2003.

28. března se uskutečnila ekumenická bohoslužba za účasti věřících z partnerského města Erlachu. Farář Matthias Zeindler při této příležitosti představil erlašskou náboženskou obec a její aktivity. Hosté ze Švýcarska si také prohlédli budovu školy a byli pozváni na společné posezení u kávy na faře. Jistebnická farnost obdržela z Erlachu finanční dar. V postní době se konaly každou neděli pobožnosti křížové cesty ke kapli Marie Magdaleny, na Květnou neděli byla tato pobožnost zakončena v kapli Pašijemi podle Lukáše v loutkovém provedení divadelního spolku Fikar z Nadějkova. Rodiny z farnosti byly P. Norbertem požádány, zda by si mohly ujmout jednotlivých zastavení křížové cesty, upravit okolí křížů, i když nejsou všechny úplné a v pořádku.²⁵² V sobotu 20. března se uskutečnila na faře brigáda – byl vyklizen a připraven prostor pro vybudování nového sociálního zařízení. Pravidelnou postní obnovu farnosti vedl tentokrát P. Nepomuk z Milevska. V týž den dopoledne se také konala již tradiční velikonoční dílna pro děti. Od dubna začala příprava dětí na první svaté přijímání. Jedenáct dětí pak poprvé k této svátosti přistoupilo 13. června. Poutní slavnost svatého Michaela byla v tomto roce spojena s udílením svátosti biřmování. Mons. Jiří Paďour vtiskl nezrušitelné znamení Ducha svatého šestnácti mladým lidem z farnosti. Během měsíce října se věřící modlili růženec před každou mší svatou. Advent roku 2004 byl v Jistebnici velice pestrý. 4. prosince se konala dopoledne vánoční dílna pro děti, odpoledne turnaj ve stolním tenise. Následující den při mši svaté pro děti zazpíval Svatomichalský dětský sbor a mezi děti přišel i Mikuláš. 10. prosince se na faře konala beseda při svíčkách s panem Bořivojem Laudou.²⁵³ Při mši svaté při 3. neděli adventní zazpíval chrámový sbor Hosana staročeské roráty. Adventní rekolekci farnosti vedl v tomto roce opět P. Martin Sedloň z Klokot, tentokrát to ale byla duchovní obnova dvoudenní – 18. a 19. prosince. U jesliček 26. prosince zahráli a zazpívali lidové koledy a vánoční písně Hosana, Svatomichalský dětský sbor a Pištci. Výroční zpráva za rok 2004 udává sedm křtů, jeden sňatek a jedenadvacet pohřbů. Výuku náboženství ve škole navštěvovalo 45 dětí v pěti skupinách.²⁵⁴

---

²⁵² Srov. Michael, časopis jistebnické farnosti č. 4, postní doba 2004.

²⁵³ Bořivoj Lauda je známý jihočeský malíř a grafik, syn Richarda Laudy. Richard Lauda se narodil 3. ledna 1783 v Jistebnici a stal se malířem rodného kraje. Maloval své rodné městečko a jeho okolí, místní společnost, lidi při jejich práci během celého roku. Zemřel 24. července 1929 v Táboře. Srov. CIKHART, R. *Malíř Tábořska*, s. 13.

²⁵⁴ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Výroční zhodnocení života farnosti, rok 2004.

Během celé postní doby v roce 2005 se konaly křížové cesty v neděli před mší svatou a v pátek ráno po mši svaté. V sobotu 5. března byla postní dílna nejen pro děti a postní turnaj ve stolním tenise. Postní duchovní obnova farnosti proběhla v sobotu 12. března pod vedením P. Michala Pulce. O Květné neděli byla na konci mše svaté vyhlášena největší a nejhezčí ratolest. Kvůli nepřízní počasí se v tomto roce nekonala odpolední pobožnost křížové cesty na Majdalenu. Při druhé neděli velikonoční P. Norbert vysvětlil obraz Božího milosrdenství, který byl následně umístěn v kostele. 23. dubna se na faře konalo odpoledne pro děti, večer pak posezení u táboráku a již čtvrtý slet čarodějnic. V tomto roce farnost žádá o finanční pomoc při obnově křížové cesty ke kapli svaté Marie Magdaleny. Celý areál kapličky na začátku cesty a jednotlivých křížů je zapsán v Ústředním seznamu státem chráněných kulturních památek. Jihočeský kraj poskytl na opravu dotaci z grantu obnovy nemovitých kulturních památek ve výši 85.000 Kč, celkový rozpočet ale byl 122 tisíc korun. Nově postavená kaple v Hodkově byla zapsána do katastru nemovitostí jako majetek Římskokatolické farnosti Jistebnice, náklady na její výstavbu byly 254.177 Kč.²⁵⁵ V sobotu 29. října zazpíval v kostele svatého Michaela soubor Filosofické fakulty Univerzity Karlovy Gontrassek písně z Jistebnického kancionálu.²⁵⁶ V adventní době proběhla volba do pastorační rady farnosti,²⁵⁷ protože po pěti letech působení P. Norberta v Jistebnici pracovala pastorační (dříve farní) rada stále ve stejném složení. Novými členy pastorační rady farnosti byli zvoleni: Štěpán Novák, Ing. Pavel Turnovec, Ing. Václav Mácha, Ing. Stanislav Mácha, Lenka Maňáková, Ing. Jiří Maňák. Další členové byli jmenováni: Marie Šittová, Mgr. Zdenka Maňáková. Členové z titulu funkce jsou: Mgr. Jana Ryjáčková (pastorační asistentka), Karel Novák (kostelník), Jana Maděrová (varhanice). Předsedou pastorační rady farnosti je vždy farář.²⁵⁸ V průběhu celé adventní doby zkrášlovaly děti svou modlitbou a dobrými skutky stromeček, který pak stál o Vánocích u jesliček. Pro děti byla také připravena tradiční adventní dílna na faře 17. prosince. Stejný den odpoledne prožila farnost adventní duchovní obnovu s P. Brunem z Milevska, která byla zakončena promítáním filmu o setkání mládeže s papežem Benediktem XVI. v létě

---

²⁵⁵ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Zápis farní rada 15. 6. 2005.

²⁵⁶ Srov. tamtéž, dobový plakát.

²⁵⁷ § 1: *Jestliže podle uvážení diecézního biskupa, po projednání s kněžskou radou, je to vhodné, ustanoví se v každé farnosti pastorační rada, které předsedá farář a v níž věřící spolu s těmi, kdo se ze svého úřadu podílejí na pastorační péči ve farnosti, napomáhají rozvoji pastorační činnosti.* § 2: *Pastorační rada má pouze poradní hlas a řídí se normami stanovenými diecézním biskupem.* CIC, kán. 536.

²⁵⁸ Srov. Michael, časopis jistebnické farnosti č. 14, Vánoce 2005.

v Kolíně nad Rýnem a vyprávěním účastníků tohoto setkání. Koncert Slávka Klecandra se ve farním kostele konal 22. prosince. Také v tomto roce se 26. prosince zpívalo u jesliček – za účasti souboru Hosana, Svatomichalského dětského sboru a Pištců. V roce 2005 navštěvovalo výuku náboženství čtyřicet dětí ve čtyřech skupinách. Ve farnosti se pravidelně scházela společenství ministrantů, seniorů a manželů.²⁵⁹

Postní rekolekci 18. března 2006 vedl P. Konstantin z Milevska. Stejně jako v předchozích letech se konaly pobožnosti křížové cesty v kostele během celé postní doby v pátek a v neděli, na Květnou neděli také křížová cesta ke kapli Marie Magdaleny. 10. června se v Jistebnici uskutečnilo setkání ministrantů a ministrantek českobudějovické diecéze – soutěž o Putovní pohár. Program začal mší svatou ve farním kostele a po ní ministranti prověřili svoje ministrantské znalosti na stanovištích. Jednotlivé skupiny ministrantů si také připravili biblické scénky. Společný den byl zakončen vyhodnocením a slavnostním předáním putovního poháru.²⁶⁰ Od měsíce října se na faře začaly pravidelně scházet maminky s malými dětmi. Na programu měly vždy společnou modlitbu, duchovní zamyšlení, společnou hru s dětmi, ale také popovídání a výměnu zkušeností. Pastorační rada farnosti měla 17. listopadu svoje „výjezdní zasedání“, při kterém navštívila několik kostelů v okolí, kde jsou nové kostelní lavice, aby zodpovědně vybrala, jaké by měly být nové lavice v Jistebnici. Pastorační rada rozhodla, že nové lavice budou zhotoveny podle vzoru lavic v klášteře v Milevsku a v kostele v Chyškách. Boční čela budou zhotovena podle stávajících lavic v Jistebnici. Z finančních i estetických důvodů budou nové lavice vyrobeny v kombinaci dubového (boční čela, klekátka, poličky horní i dolní, rám pódia, přední čela) a smrkového dřeva (opěradla, sedačky, vnitřky pódia).²⁶¹ Adventní duchovní obnova farnosti se konala 9. prosince a vedl ji P. Řehoř z Milevska, ve stejný den byla také na faře připravena tradiční adventní dílna pro děti. P. Norbert navštívil v tomto roce Ugandu a o svoje zážitky z této cesty se podělil nejen s farníky 17. prosince v jídelně kulturního domu. Další přednášku měl také pro žáky základní školy. Chrámový sbor Hosana zazpíval 17. prosince při mši svaté staročeské roráty a o svátku svatého Štěpána ještě společně s dětským sborem a Pištcí také u jesliček. V roce 2006 bylo ve farnosti pokřtěno devět dětí, uzavřeny čtyři sňatky, pohřbeno

---

²⁵⁹ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Výroční zhodnocení života farnosti, rok 2005.

²⁶⁰ Srov. tamtéž, dobový plakát.

²⁶¹ Srov. tamtéž, Zápis z jednání pastorační rady 29. 11. 2006.

šestnáct farníků, patnáct osob společně přijalo pomazání nemocných, patnáct dětí poprvé přijalo eucharistii. Do náboženství chodilo 48 dětí ve třech skupinách, obvyklá návštěva kostela v neděli byla 180 lidí.²⁶²

Již od začátku roku 2007 byla ve farnosti intenzivně řešena otázka pořízení nových lavic do kostela. Pastorační rada vybírala firmu, které bude tato zakázka zadána. Na základě hlasování bylo vybráno Truhlářství Václava Mašky. Dále se v průběhu roku řešilo polstrování nových lavic a instalace topení do nich. Topení do lavic dodala firma KRES a o Vánocích 2007 byly nové lavice také již vytápěné.²⁶³ 6. června 2007 farnost putovala na pouť k hrobu svatého Norberta v Praze na Strahově. Součástí pouti byla mše svatá na Strahově, prohlídka baziliky, strahovské knihovny a klášterních zahrad. Pro účastníky pouti byl také na Strahově připraven oběd a po něm ještě následovala prohlídka benediktinského kláštera v Břevnově.²⁶⁴ V roce 2007 bylo ve farnosti uděleno deset křtů, patnáct farníků bylo pohřbeno. Náboženství se vyučovalo ve třech skupinách – celkem dvacet pět dětí.²⁶⁵

Pastorační asistentka Jana Ryjáčková odešla 2. února 2008 na mateřskou dovolenou. Výuku náboženství ve škole místo ní převzala Janka Pecherová z Klokot. Po šesti měsících Jana Ryjáčková opět nastoupila do zaměstnání na částečný pracovní úvazek, do výuky náboženství se v rámci tohoto úvazku nezapojila.²⁶⁶ Na rok 2008 pastorační rada farnosti naplánovala restaurování obrazů křížové cesty, rozšíření zázemí fary pro účely ubytování, zhotovení nové skříně z masivu do sakristie, opravu ochozu na věži a opravu věžních oken, instalaci háčků do lavic a řešila otázku správcovství budovy fary a vybudování WC na hřbitově. Řešila se také otázka převodu vlastnictví hřbitova na obec Jistebnici.²⁶⁷ Vzácným hostem svatomichalské pouti 5. října 2008 byl pomocný biskup českobudějovický Mons. Pavel Posád. Výroční zpráva farnosti za rok 2008 uvádí osm křtů, čtyři sňatky, osm pohřbů, 150 lidí obvyklou návštěvu kostela v neděli. Výuku náboženství navštěvovalo ve dvou skupinách šestnáct dětí. Na opravy

---

²⁶² Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Výroční zhodnocení života farnosti, rok 2006.

²⁶³ Srov. tamtéž, Zápis z jednání pastorační rady 17. 10. 2007.

²⁶⁴ Srov. tamtéž, dobový plakát.

²⁶⁵ Srov. tamtéž, Výroční zhodnocení života farnosti, rok 2007.

²⁶⁶ Srov. tamtéž, dopis Mons. Paďourovi z 18. 8. 2008.

²⁶⁷ Srov. tamtéž, Zápis z jednání pastorační rady 19. 11. 2008.

památek bylo vynaloženo 65 tisíc korun, na další opravy (okna, lino na faře, navýšení elektrojistice, střecha fara) 21 tisíc, na faru byl pořízen nový křovinořez.²⁶⁸

V roce 2009 byla farnost nucena řešit s obcí Jistebnice otázku komunikace vedoucí přes farní dvůr – po mnoha náročných jednáních došlo k vyřešení této situace. Farnost označila tento pozemek informační tabulí „soukromý pozemek“. P. Norbert získal dotaci na přestavbu kotle na faře – bude vybudován zásobník na uhlí.²⁶⁹ Ve školním roce 2009/2010 navštěvovalo výuku náboženství na základní škole ve dvou skupinách šestnáct dětí.²⁷⁰

V roce 2010 bylo zahájeno restaurování obrazů čtrnácti zastavení křížové cesty. Tyto olejomalby na plátně od Bedřicha Kamarýta z přelomu 19. a 20. století nikdy v minulosti nebyly restaurovány.²⁷¹ Jihočeský kraj uvolnil částku 20 tisíc korun na obnovu této památky. Stavební technik táboorského vikariátu Miloslav Vavřík informoval o špatném stavu krovu na kostele, který ještě není úplně havarijní, ale do budoucna je nutno počítat s jeho kompletní opravou.²⁷² V roce 2010 bylo ve farnosti uděleno dvanáct křtů, devatenáct farníků bylo pohřbeno, náboženství navštěvovalo dvacet dětí ve dvou skupinách.²⁷³

Zpráva stavebního technika o stavu krovu z předchozího roku byla v roce 2011 upřesněna odborným posudkem, který popisuje nepřehlednou situaci krovu jako změtí trámů, v nejhorším stavu je krov nad presbytářem, kde jsou jasné konstrukční závady. Bude nutné vypracovat projekt, který by posloužil jako podklad pro žádosti o granty. Dva obrazy křížové cesty byly již zrekonstruovány, v roce 2011 budou opraveny další čtyři – o finanční pomoc bude požádána také obec Jistebnice. O slavnosti Soslání Ducha svatého 12. června udělil českobudějovický světicí biskup Mons. Pavel Posád svátost biřmování sedmadvaceti biřmovancům. Od měsíce července je na faře ubytován P. Jan Böhm, vojenský kaplan, který je v případě potřeby ochoten vypomáhat v duchovní správě farnosti. K 31. červenci 2011 odchází z farnosti po téměř dvanácti letech služby

---

²⁶⁸ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Výroční zhodnocení života farnosti, rok 2008.

²⁶⁹ Srov. tamtéž, Zápis z jednání pastorační rady 23. 9. 2009.

²⁷⁰ Srov. tamtéž, Výroční zhodnocení života farnosti, rok 2009.

²⁷¹ Srov. tamtéž, Restaurátorská zpráva z 28. 8. 2012.

²⁷² Srov. tamtéž, Zápis z jednání pastorační rady 15. 9. 2010.

²⁷³ Srov. tamtéž, Výroční zhodnocení života farnosti, rok 2010.

P. Norbert. Jeho nástupcem se stal P. Mikuláš Selvek. Na rozloučenou s otcem Norbertem farníci uspořádali společenský večírek na faře.²⁷⁴

3.13.2 P. Mikuláš Selvek

P. Mgr. Mikuláš Selvek OPraem. byl ustanoven 1. srpna 2011 administrátorem farnosti Jistebnice in spiritualibus. P. Mikuláš se narodil na svátek svatého Mikuláše v roce 1976 v Kežmarku na Slovensku. Do svých 15 let žil v podtatranské vesnici Lendak. Když mu bylo 6 let, zemřela mu maminka a o několik let později také bratr. V roce 1991 se rodina přestěhovala do Staré Paky v Podkrkonoší. Na Středním odborném učilišti stavebním v Hradci Králové se vyučil malířem – natěračem. V roce 1994 vstoupil do premonstrátského kláštera na Strahově. Dva roky pak navštěvoval Biskupské gymnázium v Českých Budějovicích a po maturitě byl přijat do noviciátu, po jehož skončení studoval pět let teologii na KTF UK v Praze. 28. června 2002 přijal kněžské svěcení. Poté působil dva roky v Jihlavě jako kaplan a od roku 2004 jako administrátor farnosti Zhoř.²⁷⁵

V neděli 4. září 2011 se v kostele svatého Michaela uskutečnil benefiční koncert Slávka Klecandra *Pozvedám své oči k horám*. Výtěžek tohoto koncertu byl věnován na restaurování dalšího obrazu křížové cesty. Po mši svaté v neděli 23. října skupina mladých z farnosti promítla fotografie a zavzpomínala na svoji účast na Světových dnech mládeže v Madridu. Tyto mladé lidi jistebnická farnost podpořila finanční částkou 4.300 korun na každého účastníka. Adventní rekolekci farnosti vedl 17. prosince P. Jan Böhm. Při půlnoční mši svaté, která byla ve 22 hodin, zpíval chrámový sbor pod vedením Františka Klejmy. Zpívalo se také u jesliček 26. prosince. Výroční zpráva o životě farnosti Jistebnice uvádí za rok 2011 pět křtů, tři sňatky, patnáct pohřbů a devatenáct dětí, které se zúčastňují školní katecheze.²⁷⁶

Rok 2012 nezačal pro farnost zrovna příznivě. Hned 14. ledna došlo k odcizení měděných okapových svodů na kostele. Vzniklá škoda byla téměř 21 tisíc korun. 17. března byl uspořádán farní zájezd do Prahy na výstavu Svatá Anežka česká –

²⁷⁴ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Zápis z jednání pastorační rady 21. 6. 2011.

²⁷⁵ Srov. <http://www.farnost-zhor.cz/obcasnik/2004-srpen.pdf>

²⁷⁶ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Výroční zhodnocení života farnosti, rok 2011.

princezna a řeholnice a poté následovala návštěva premonstrátského kláštera na Strahově. V sobotu 28. dubna požehnal P. Mikuláš novou požární stříkačku Sboru dobrovolných hasičů v Makově.²⁷⁷ Jistebnice také již podruhé přivítala děti z celého tábořského vikariátu při Dětské vikariátní pouti. 21. května se do Jistebnice sjelo na 260 účastníků pouti s názvem *Kdo má naději, žije jinak*. Ve farním kostele všechny účastníky postupně přivítal P. Mikuláš. Cílem této pouti bylo zamyslet se, co je to naděje, co pro nás znamená a co je nadějí pro dnešní svět. Téma naděje děti provázelo po celé trase pouti, která je zavedla až k židovskému hřbitovu na Pohoří a nakonec ke kapli svaté Marie Magdaleny. Zde na děti čekalo nejen tradiční sladké občerstvení od jistebnických farníků, ale také opékání špekáčků a koncert Saši Benešové. Závěrečnou bohoslužbu slova vedl P. Vlastimil Kadlec OMI a po ní všichni přítomní kněží udělovali účastníkům pouti individuální požehnání.²⁷⁸ Při poutní slavnosti 22. července se konala dopolední slavná mše svatá v kostele svatého Michaela a v 15 hodin poutní mše svatá u kaple svaté Marie Magdaleny se strahovským opatem P. Michaelem Pojezdným. Historicky první Farní den se konal v neděli 14. října a byl velkou příležitostí sejít se jako farní rodina při příležitosti 750. výročí první písemné zmínky o Jistebnici. Farní den byl zahájen mší svatou ve farním kostele, po ní se farníci přesunuli do kulturního domu, kde byl pro všechny připraven oběd. Po společném obědě následovala beseda s vojenským kaplanem P. Janem Böhmem o jeho náročné misi v Afganistanu. Poutní zájezd farnosti do Hlubokých Mašůvek a Znojma se uskutečnil v sobotu 13. října. MUDr. Max Kašparů přednášel pro jistebnickou farnost 9. listopadu na téma *Ježíš a nemocní*. V sobotu 17. listopadu se konala pěší pouť do Klokot. Smyslem této pouti bylo poděkování za svobodu a prosba za naši zemi. Olga Švecová, pracovnice Diecézního katechetického střediska v Českých Budějovicích, během prosince uspořádala přednášky pro celou základní školu i pro farnost. Vyprávěla o svých zkušenostech a zážitcích z ročního dobrovolnického působení ve škole v Jihoafrické republice. Adventní duchovní obnovu 15. prosince vedl P. Robert Bergman. Půlnoční mše svatá byla v tomto roce o půl dvanácté a chrámový sbor při ní zazpíval II. českou vánoční mši od Jana Jakuba Ryby, kterou zopakoval také na Nový rok o Slavnosti Matky Boží, Panny Marie. Hlášení o úkonech duchovní správy za rok 2012 udává devět křtů, jeden sňatek, 23 pohřbů, společné udělení svátosti pomazání

---

²⁷⁷ Srov. Kronika obce Makov, nestránkováno.

²⁷⁸ Srov. <http://kc.bcb.cz/clanky/Detska-vikariatni-pout.html>

nemocných 22 osobám. Na náboženství ve škole bylo přihlášeno 13 dětí. Bohoslužby v neděli navštěvovalo 170 věřících.²⁷⁹

Postní duchovní rekolekci farnosti vedl v roce 2013 P. Řehoř Žáček z Milevska. Osada Makov slavila 27. července výročí 660 let od založení obce. P. Mikuláš sloužil při této příležitosti mši svatou u kapličky.²⁸⁰ O letních prázdninách 2. – 6. srpna uspořádal P. Mikuláš pro farníky zájezd na svoje rodné Slovensko. Ukázal jim nejen Lendak, kde prožil svoje dětství, ale i Turzovku, Levoču, Litmanovú a Kežmarok a vzal je také na túru do Vysokých Tater nebo na plavbu na vorech po Dunajci. Na začátku nového školního roku 2013/2014 dostali všichni žáci, studenti i pedagogové od P. Mikuláše požehnání. 7. září se konalo na faře odpoledne pro děti s vyráběním pro misijní jarmark, opékáním špekáčků a přespáním na faře. Ráno pak účastníky čekala pěší pouť do Sepekova. Druhý Farní den se konal o poutní slavnosti svatého Michaela. Hostem byl národní ředitel Papežských misijních děl v České republice P. Jiří Šlégr, který po mši svaté a společném obědě v kulturním domě představil práci PMD. 20. listopadu se sešly na faře maminky s dětmi nejen z jistebnické farnosti. P. Mikuláš pro ně připravil přednášku *Křest je začátek ... a co dál?*, během které bylo zajištěno hlídání dětí, aby si ji maminky mohly v klidu poslechnout. V listopadu a v prosinci se na faře konaly biblické hodiny na téma Boží slovo a eucharistie. Pro děti bylo v prosinci připraveno mikulášské odpoledne a tradiční vánoční dílna na faře. Adventní duchovní obnovu farnosti vedl P. Cyril Havel. V roce 2013 byly uděleny ve farnosti čtyři křty, čtyři děti přistoupily poprvé k svatému přijímání, bylo šest sňatků a šestnáct pohřbů, svátost pomazání nemocných společně přijalo dvacet sedm farníků, náboženství se vyučovalo ve třech skupinách, celkem dvacet tři dětí. V roce 2013 byla provedena oprava věže kaple svaté Marie Magdaleny. Na závěr prací byly do makovice věže vloženy různé dobové dokumenty, CD disk s fotografiemi a zajímavostmi o Jistebnici, mince a bankovky, Katolické noviny.²⁸¹

V březnu 2014 se dvě družstva jistebnických ministrantů zúčastnila prvního diecézního Ministrantského turnaje ve florbalu v Českých Budějovicích. Farní rada na svém jarním zasedání rozhodla, že farnost podá žádost o grant na opravu kostela

---

²⁷⁹ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Hlášení o úkonech duchovní správy za rok 2012.

²⁸⁰ Srov. Kronika obce Makov.

²⁸¹ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Výroční zhodnocení života farnosti, rok 2013.

do tzv. Norských fondů. Z tohoto důvodu bylo nutno zařídit elektronický podpis a datovou schránku.²⁸² Během měsíce května se konaly májové pobožnosti nejen ve farním kostele, ale také v kaplích v osadách Makov, Vlášence, Hůrka, Hodkov a Božejovice. 4. května P. Mikuláš na jistebnickém náměstí požehnal automobily i jejich řidiče, kterým popřál Boží ochranu, hodně šťastně ujetých kilometrů a požádal je, aby se na silnicích chovali ohleduplně. V neděli 1. června prožila farnost slavnost prvního svatého přijímání čtyř dětí. 14. června se farnost vypravila na zájezd do Plzně a kláštera v Teplé. Farníci společně slavili mši svatou v plzeňské katedrále svatého Bartoloměje, pak následovala návštěva meditační zahrady pana Hrušky – Památníku obětem zla. Plánovaná návštěva kláštera v Teplé se neuskutečnila z důvodu poruchy autobusu. V červnu prožila farnost také další Farní den – tentokrát byl hostem P. Vojtěch Kodet. 26. července se u kaple v Makově konala mše svatá při příležitosti slavnostního otevření zrekonstruované budovy bývalé školy.²⁸³ Před „majdalenskou“ poutí byla dokončena oprava fasády kaple Marie Magdaleny, na podzim předchozího roku již byla opravena věž kaple. Na obě etapy opravy farnost získala dotaci z programu Podpory obnovy kulturních památek.²⁸⁴ O letních prázdninách vzal P. Mikuláš na návštěvu do „svého“ Lendaku a do Tater mládež z farností. Na konci srpna se pak také farníci vydali na poutní zájezd Po stopách Jana Pavla II. – Czestochowa, Krakow, Kalwaria Zebrzydowska, chrám Božího milosrdenství v Lagiewnikách, rodné město Jana Pavla II. Wadowice – každý den sloužil P. Mikuláš mši svatou na těchto významných poutních místech. Poslední týden prázdnin měly děti možnost prožít na faře na příměstském táboře. Měsíc říjen byl ve farnosti věnován misiím. 7. října bylo na faře setkání dětí s přípravou výrobků pro Misijní neděli. Při mši svaté o Misijní neděli 19. října děti přinášely v obětním průvodu symboly jednotlivých kontinentů, po mši svaté byl připraven Misijní jarmark, kde bylo možné si zakoupit různé dárkové předměty, které děti vytvořily a podpořit tak činnost Papežských misijních děl. O měsíc později pak do Jistebnice zavítal při krátké a intenzivní návštěvě českobudějovické diecéze národní ředitel Papežských misijních děl v Zambii P. Bernard Makadani Zulu v doprovodu národního ředitele PMD v České republice P. Jiřího Šlégra a diecézní ředitelky PMD v českobudějovické diecézi Mgr. Hany Koukalové. Po mši svaté

---

²⁸² Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Zápis farní rady z 2. 4. 2014. V listopadu 2014 byla tato žádost zamítnuta, důvodem bylo nižší bodové ohodnocení projektu farnosti.

²⁸³ Srov. Kronika obce Makov.

²⁸⁴ Srov. Jistebnický zpravodaj, čtvrtletník městského úřadu, ročník XVIII, č. 4, 2004.

následovala beseda v kostele, při které otec Bernard přiblížil situaci církve v Zambii, která je požehnaná množstvím nových povolání, ale nemá dostatek prostředků na studium seminaristů.²⁸⁵ V neděli 9. listopadu při mši svaté byla udělena společně svátost nemocným 28 farníkům. Farnost získala od Pozemkového fondu vrácené pozemky a bylo nutno vyřešit otázku nových pachtovních smluv na pronájem těchto pozemků²⁸⁶. 19. prosince se poprvé uskutečnil adventní Večer chval, který hudebně doprovodila dívčí skupina Hláska. Na závěr večera P. Mikuláš udělil všem přítomným individuální požehnání. Večer chval byl přípravou na adventní duchovní obnovu, kterou následující den vedl P. Pavel Zahradníček OMI z Klokot. Sobotní odpoledne začalo promluvou pro děti, které se pak přesunuly na faru, kde pro ně byla připravena vánoční dílna, následovala promluva pro dospělé, modlitba růžence a mše svatá s další promluvou. Během celého odpoledne byla možnost přistoupit k svátosti smíření. Na Štědrý den se poprvé konala odpolední mše svatá pro děti v kapli ve Vlásenici, kterou sloužil P. Jan Böhm. Půlnoční bohoslužba ve farním kostele s Českou koledovou mší začínala v tomto roce ve 23.30, ale ještě před jejím začátkem chrámový sbor zazpíval koledy. Na svátek svatého Štěpána sloužil P. Mikuláš mši svatou za padlé v 1. světové válce. Po mši svaté následovala vzpomínková slavnost u památníku Tvůrcům svobody²⁸⁷ na náměstí za účasti P. Mikuláše, pana starosty Vladimíra Maška a představitelů jistebnických spolků. Po projevech k uctění památky padlých následovalo položení květin k pomníku a společná modlitba.²⁸⁸ O svátku Svaté rodiny mohli manželé při mši svaté obnovit svoje manželské sliby. 30. prosince se mládež z jistebnické farnosti spolu s dalšími mladými z tábořského a píseckého vikariátu zúčastnila evropského setkání komunity Taizé na „pouti důvěry“ v Praze. V roce 2014 bylo uděleno pět křtů, nebyl uzavřen žádný sňatek, pohřbeno bylo 15 farníků. 23 dětí se zúčastňovalo výuky náboženství.²⁸⁹

---

²⁸⁵ Srov. Setkání, diecézní časopis pro křesťanské společenství č. 12/2014, roč. XXIV.

²⁸⁶ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Zápis z farní rady 8. 12. 2014.

²⁸⁷ Motivem tohoto pomníku je postava mladého muže, který oběma rukama svírá okovaný cep zapřený do lipového stromu. Jde zřejmě o vyjádření husitských tradic, ale také odhodlání bránit svobodu. Na podstavci tohoto pomníku je umístěna deska se jmény 117 padlých občanů Jistebnice a okolí. Autorem pomníku je sochař Jan Vítězslav Dušek. Pomník byl slavnostně odhalen 27. června 1926. Srov. ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*, s. 33.

²⁸⁸ Srov. Jistebnický zpravodaj, čtvrtletník městského úřadu, ročník XIX, číslo 1, 2015.

²⁸⁹ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Hlášení o úkonech duchovní správy za rok 2014.

Rok 2015 jistebnická farnost prožívala jako Rok Eucharistie a také Rok zasvěceného života. Na Národní eucharistický kongres se věřící všech věkových kategorií připravovali podle témat, která byla na jednotlivé měsíce stanovena. Dospělí se s jednotlivými tématy seznamovali při homiliích P. Mikuláše, pravidelných adorací a také setkáních jedenkrát za měsíc na faře. Pro děti byla ke každému tématu na faře připravena katecheze, po ní následovala mše svatá, která byla opravdu určená dětem a pro děti – i ty nejmenší. Na Národní eucharistický kongres 2015 se připravovala také mládež z českobudějovické diecéze. Z každého vikariátu se přihlásily čtyři děti z 2. stupně základní školy, které se pak po určité přípravě staly „vyslanci eucharistie“, zvaly ostatní děti (především při dětských vikariátních poutích) na Národní eucharistický kongres 17. října 2015 do Brna, kterého se pak také společně zúčastnily, a podílely se rovněž na doprovodném programu kongresu.²⁹⁰ Z jistebnické farnosti se tímto „vyslancem eucharistie“ stal Filip Souček z Hodkova. Ve farnosti se také dvakrát uskutečnila eucharistická adorace vedená těmito „vyslanci eucharistie“ z tábořského vikariátu. Májové pobožnosti se v tomto roce konaly již tradičně nejen ve farním kostele, ale také v osadních kaplích – v Makově, Hůrce, Božejovicích, Hodkově a ve Vlášenicích. Vyvrcholením všech příprav na NEK 2015 ve farnosti byla Slavnost Nejsvětějšího Těla a Krve Páně – Boží Tělo. V neděli 7. června se poprvé po dlouhých letech konal eucharistický průvod po jistebnickém náměstí. V neděli 28. června byl vzácným hostem Farního dne v Roce zasvěceného života Mons. Jiří Paďour OFMCap., emeritní biskup českobudějovický. Po mši svaté a obědě v kulturním domě se pak diskutovalo s otcem biskupem nejen o kapucínech a františkánské spiritualitě.²⁹¹ Část letních prázdnin mohly děti z farnosti prožít opět nejen na klasickém letním farním táboře, ale také na příměstském táboře, který byl v tomto roce první tři dny na začátku prázdnin a poslední týden na konci prázdnin. Na závěr prázdnin se sešli všichni táboroví vedoucí i jejich pomocníci, aby zhodnotili průběh letního tábora a zamysleli se nad jeho organizací v příštích letech. V srpnu 2015 dostali pánové Miloslav Vavřík a Jiří Maňák od pana biskupa Vlastimila pověření pro službu Mimořádný rozdatel eucharistie na dobu tří let. K 31. srpnu 2015 byla Mgr. Jana Ryjáčková odvolána z úřadu

---

²⁹⁰ Srov. <http://nek2015.cz/>

²⁹¹ Na závěr Farního dne zazpíval dětský sbor základní školy. Děti některé písně zazpívaly také latinsky a pan biskup byl jejich zpěvem velice potěšen. Řekl, že by byl rád, kdyby mu mohly zazpívat na pohřbu. V tu chvíli nikdo z přítomných nemohl tušit, že již brzy jeho pohřeb skutečně bude. Děti z jistebnické školy na pohřbu biskupa Jiřího 19. prosince sice nezazpívaly, ale při adventním koncertu v jistebnickém kostele 17. prosince památce otce biskupa věnovaly svoji píseň.

administrátora in materialibus Římskokatolické farnosti Jistebnice a od 1. září ustanovena pastorační asistentkou ve farnostech Tábor – Klokoty a Jistebnice. Ke stejnému datu byl Mgr. Mikuláš Selvek odvolán z úřadu administrátora in spiritualibus a jmenován administrátorem excurrando Římskokatolické farnosti Jistebnice.²⁹² Se změnou ve vedení farnosti skončila také platnost stávající pastorační rady farnosti. P. Mikuláš navrhl, aby pastorační rada pracovala i nadále ve stejném složení. Podle nových stanov Biskupství českobudějovického byla rovněž ustanovena ekonomická rada farnosti, která má být pomocným a poradním orgánem faráře při hospodaření s majetkem farnosti. Předsedou ekonomické rady farnosti je P. Mgr. Mikuláš Selvek, jejími členy Mgr. Jana Ryjáčková, Miloslav Vavřík, Ing. Stanislav Mácha, Ing. Pavel Turnovec. Členové ekonomické rady složili před svým prvním zasedáním slib do rukou faráře.²⁹³ Poutní slavnost svatého Michaela byla v roce 2015 spojena s oslavou pětistých narozenin zvonu Michael. Slavnostní mši svatou sloužil strahovský opat Mons. Michael Pojezdny, zúčastnili se jí také jistebničtí dobrovolní hasiči ve slavnostních uniformách a se spolkovým praporem. Po mši svaté bylo možné navštívit oslavence přímo ve věži kostela, napsat mu přání do pamětní knihy²⁹⁴ nebo si koupit pamětní zvonečky, které na hrnčířském kruhu vyrobila a ručně ozdobila paní Vanda Pincová. Za všechny vyslovil své přání zvonu Michael pan Karel Novák mladší (syn pana kostelníka Karla Nováka), iniciátor oslav: *...aby zvonil vždy v míru a v pokoji a aby příští generace mohli psát do jeho pamětní knihy jenom samé hezké věci.*²⁹⁵

Po celou dobu adventní byla ve farním kostele umístěna pokladnička, do které bylo možno přispět na činnost Domácího hospice Jordán, neziskové organizace, která poskytuje paliativní péči na Tábořsku. Při této sbírce bylo vybráno více než deset tisíc korun. O třetí neděli adventní zazpíval chrámový sbor Staročeské roráty. Druhý adventní Večer chval v pátek 18. prosince zval ke ztišení se a naslouchání. P. Mikuláš při něm mimo jiné citoval slova papeže Františka k mimořádnému Roku milosrdenství, hudebně opět doprovodila skupina Hláska. Adventní duchovní obnovu potom v sobotu vedl P. Daniel Janáček OPraem., děti si mohly po skončení promluvy, která byla určená pro ně, na faře vyrábět vánoční dekorace. Do stavění jesliček v kostele den před

---

²⁹² Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Jmenovací dekrety.

²⁹³ Srov. tamtéž, Zápis farní rady z 29. 9. 2015.

²⁹⁴ Svá přání do Pamětní knihy – Zvon svatý Michael napsali nejen farníci, jistebničtí obyvatelé, ale také hosté ze zahraničí, dokonce i ze zámoří.

²⁹⁵ Srov. Jistebnický zpravodaj, čtvrtletník městského úřadu, ročník XIX, číslo 2, 2015.

Štědrým dnem se zapojilo velké množství farníků včetně dětí. Vánoční mše svatá pro děti se opět konala na Štědrý den odpoledne v kapli ve Vlásenici. Půlnoční mši svatou sloužil ve farním kostele ve 22 hodin P. Jan Böhm. Chrámový sbor pod vedením Olgy Kosové při ní zazpíval Českou koledovou mši od Eduarda Marhuly. Na svatého Štěpána se konal tradiční vánoční koncert Hosany u jesliček. V neděli 27. prosince, o svátku Svaté Rodiny, byla mše svatá s obnovou manželských slibů, po mši svaté P. Mikuláš požehnal víno. V roce 2015 bylo ve farnosti uděleno sedm svátostí křtu, pět manželství, farnost se rozloučila s třinácti farníky. Náboženství navštěvuje ve dvou skupinách ve škole osmnáct dětí. V tomto roce byly vyšší bohoslužebné výdaje – byl mimo jiné zakoupen nový pluviál, ornát a alby. V roce 2015 bylo na faře zrekonstruováno sociální zařízení, byla opravena opěrná zeď u kostela a kněžský hrob na hřbitově, v sakristii bylo vybudováno nové schodiště.²⁹⁶

4. Farní prázdninové tábory pro děti

Na více než dvacetiletou historii letních farních táborů pro děti vzpomíná pastorační asistentka Mgr. Jana Ryjáčková:

Do organizování letních táborů farnosti Jistebnice jsem se zapojila v roce 1994 společně se dvěma kamarády ze sousední farnosti Nadějkov, kteří již za sebou měli první malou táborovou zkušenost – vlastně takovou rodinnou dovolenou asi pro osm dětí. V létě 1994 již to ale byl opravdový tábor pro patnáct dětí ve Starcově Lhotě, problémem však byl nízký věk nás – vedoucích – mně bylo 17 a klukům 16 let. Tento problém nakonec vyřešil jeden z tatínků, který jel s námi a postaral se i o vaření. V témže roce jsem se také zúčastnila jako kuchařka salesiánské chaloupky a velmi se mi líbil jejich program, který jsme pak mohli využít v příštím roce jako celotáborovou hru Ohnivá země. Tábor se konal opět ve Starcově Lhotě. O prázdninách 1996 byl hlavním tématem tábora v Červeném Hrádku život svatého Františka. Tato táborová hra byla převzata od mladých z farnosti od Panny Marie Sněžné v Praze, kde je františkánský klášter. Tento tábor byl posledním společným s nadějkovskou farností. Do Nadějkova přišel nový pan farář, který se zabýval skautingem a tak se i jejich letní tábory začaly ubírat

---

²⁹⁶ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Výroční zhodnocení života farnosti, rok 2015.

„skautskou cestou,“ zatímco Jistebnice zůstala u farních táborů. Od září 1996 jsem jako studentka druhého ročníku Teologické fakulty v Českých Budějovicích začala v Jistebnici vyučovat náboženství a tak dostatečný počet dětí na letní tábor 1997 byl zajištěn. Tábořili jsme v Myslkově ve stanech s podsadou, na obědy jsme chodili do restaurace a o další stravování se postarali vedoucí. To již příští rok ve Starcově Lhotě nám poprvé vařily maminky, které se také zapojily do táborové hry *Misionáři*. Na konci tohoto tábora jsem dostala květiny, protože jsem se po prázdninách vdávala a všichni se obávali, že letní tábory skončí. V příštím roce do naší farnosti nastoupil pastorační asistent, letní tábor pro děti se konal v Jistebnici, a já jsem se ho neúčastnila. V roce 2000 jsem ukončila studium a od června začala pracovat ve farnosti jako pastorační asistentka. Tábor jsme toho roku připravovali sice na poslední chvíli, ale přece jen se uskutečnil. Bylo to ve Zvěstoníně - s celotáborovou hrou *Pán prstenů*. Dalším místem našeho letního pobytu bylo v roce 2001 Milevsko, kde jsme se Sofresem objevovali historii premonstrátského kláštera. V roce 2002 jsme jako *Námořníci* objevovali Nehonín a jeho okolí a v roce následujícím jsme se vrátili do historie a strávili *Rok na vsi* – ve starobylé vsi Svatomíšovice nedaleko Drahnětic, kde jsme prožili i skoro opravdovou svatbu a také „letní Vánoce“ - s cukrovím, stromečkem, rybou a bramborovým salátem, dárky a koledami.

V roce 2004 jsme slavili výročí deseti let farních táborů a tak jsme tábor uspořádali zcela netradičně na zámku ve Štěkni. 36 dětí, 8 vedoucích a P. Norbert zde prožilo krásných dvanáct dnů jako hosté krále Jana Cypriána III. ze Štěkně. Celým táborem nás rovněž provázely životní příběhy sv. Františka z Assisi. Příští léto roku 2005 jsme se ale zase vrátili pod stany a rozložili jsme farní indiánský tábor na louce u rybníka Kaplice. Tohoto tábora se zúčastnilo 37 dětí a 13 vedoucích, děti celým táborem provázel velký indiánský náčelník Hiawatha. Jednotlivé kmeny se měly stát opravdovými indiány – naučily se vyrobit luky, prozkoumávat okolí, rýžovat zlato nebo získat mapu k indiánskému pokladu. Letní tábor 2006 prožilo 39 dětí v chatovém táboře v Čechtích. Následující rok jsme se zase vrátili pod stany na tábořiště ke Kaplici s *Cestou kolem světa*, kterou pořádala cestovní kancelář Michaeltour. Od roku 2008 pak tábory pořádáme na farech – poprvé to bylo na faře v Sepekově. *Lovci mamutů* obývali sepekovskou faru od 28. července do 8. srpna. *Staré pověsti české* nás doprovázely v roce 2009 na faře v Putimi. Léto roku 2010 jsme výjimečně netrávili na faře, ale

na chalupě Březina u Heřmaniček, kde jsme znovu prožili *Rok na vsi* – od Nového roku až po Silvestra. V následujícím roce jsme se vrátili na faru do Sepekova – putovali jsme po stopách svatého Jan Nepomuka Neumanna z Čech do Filadelfie. V roce 2012 prožívala celá naše farnost svátost biřmování, kterou otec biskup udělil 27 mladým lidem, proto i letní tábor byl zaměřen na prohloubení znalostí dětí o této svátosti. S dary Ducha svatého jsme se seznamovali na faře v Bernarticích 5. – 12. srpna. Tohoto tábora se zúčastnilo 15 dětí. Rok 2013 byl věnován oslavám 1150. výročí příchodu svatého Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu, tak i náš letní tábor na faře v Borotíně vedl *Po stopách sv. Cyrila a Metoděje*. Následující rok 2014 jsme prožili znovu na faře v Sepekově, i když ne tak docela. Tématem tohoto tábora totiž byla *Cesta kolem světa s misionáři* a tak jsme během tábora procestovali celý svět, navštívili jsme všechny kontinenty a také jsme stavěli misijní MOST, který měl čtyři pilíře – Modlitba, Oběť, Služba, Tvořivost. Tento most byl ozdoben sochami světců, kteří jsou považováni za patrony misí, seznamovali jsme se s jejich životy. Každý den měl svoji misijní barvu, děti byly ráno probouzeny obyvateli jednotlivých světadílů. Při závěrečném táboráku, kterého se vždy zúčastňují také rodiče dětí, byli nejstarší děti „pasováni“ na pomocné vedoucí tábora. Na konci tohoto tábora nám všem bylo jasné, že abychom se stali misionáři, nemusíme jezdit do Afriky nebo jiných vzdálených míst, ale můžeme a máme jimi být doma – ve škole, doma, v práci, v místě, kde bydlíme. Během tohoto tábora jsme také oslavili již dvacáté výročí pořádání letních táborů pro děti. V roce 2015 jsme se vrátili na faru do Borotína s tématem *Starých pověstí českých*, jak jsou známy ze zpracování Aloise Jiráska. Družiny dětí představovaly jednotlivé rody, které přišly s praotcem Čechem na naše území. Tábora se zúčastnilo 15 dětí.

Na přípravě všech těchto letních táborů pro děti se, kromě roků 1998 – 2000, podílela jako vedoucí slečna Alena Maňáková.²⁹⁷

5. Historie farních plesů

První farní ples se konal v sobotu 9. února 2002 v kulturním domě v Jistebnici a jeho motto bylo: Radujte se stále v Pánu, opakují, radujte se! Vaše ušlechtilost ať je známa

---

²⁹⁷ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Presentace Farní tábory.

všem lidem (Fil 4,4-5). Všechny účastníky plesu přivítal ve slavnostně modro-žlutě vyzdobeném sále P. Norbert Vehovský, ples byl zahájen předtančením mladých tanečníků skupiny Atak. K tanci a poslechu hrála skupina Kovačka z Milevska. Bylo prodáno 223 vstupenek a z výtěžku tohoto plesu byly odborně restaurovány oba boční oltáře v kostele.

Druhý farní ples se konal 8. února 2003 – tentokrát ve žluto-zelené barevné kombinaci. Svoje taneční umění opět předvedli při předtančení tanečnici skupiny Atak. I podruhé hrála skupina Kovačka, která pak již provázela i všechny další ročníky jistebnických farních plesů. Počet prodaných vstupenek se zvýšil na 249 a zisk z tohoto plesu byl použit na položení dlažby na faře.

Třetí – modro-bílý ples farnosti Jistebnice navštívilo 7. února 2004 dokonce 306 účastníků. Prodalo se 288 vstupenek na sezení a další byly na stání. Za peníze získané z tohoto plesu bylo zrekonstruováno sociální zařízení na faře. Jistebnické farní plesy ráda navštěvuje nejen mladší generace, ale také senioři: *A tak my, kteří jsme se také na tento ples vypravili – většina z nás starších už je posedět a popovídat si, se chceme s Vámi podělit o veliký zážitek a radost, které jistě tento ples všem přítomným dal. Stačilo je vstoupit do haly kulturního domu a uvidět tu spoustu věcí, dárků, které také jistě i mnozí z Vás, kteří jste se plesu nezúčastnili, věnovali do tomboly. A tak i Vy jste se podíleli na dobrém jménu naší farnosti. Krásně vyzdobený sál i stoly, to všechno působilo velice slavnostně a také to všichni ocenili a byli tím nadšeni. Byla to vlastně vizitka celé naší farnosti a dnes my starší a staří můžeme jen litovat, že jsme nežili v takovém radostném farním společenství, jaké je dnes.*²⁹⁸

Každý z farních plesů byl celkově laděn do určité barevné kombinace – počínaje barvou plakátu a vstupenek na ples, dále barevně odpovídající květinovou výzdobou sálu a barvou ubrousků a svíček na stolech, někteří z účastníků těmto barvám přizpůsobili i svoje taneční róby nebo oděvní doplňky. Pro čtvrtý farní ples, který se konal 5. února 2005, byly zvoleny barvy zelená a oranžová. Výtěžek tohoto plesu byl použit na vitráž v kostele.

Pátý farní ples 4. února 2006 uvádělo motto: „Radost srdce je život člověka, veselí prodlužuje věk“ (Sir 30,22). Barevně byl tento ples sladěn do žluté a červené

---

²⁹⁸ Srov. Michael, časopis jistebnické farnosti č. 4, postní doba 2004.

a o předtančení se tentokrát postaraly Mažoretky Města Sezimovo Ústí. Součástí každého plesu byla rovněž bohatá tombola (více než 600 lístků bylo přímo výherních a z dalších 150 se losovaly hlavní ceny), ve které byl mezi hlavními cenami i vyhlídkový let letadlem nebo třeba živá zvířata.

Trochu netradiční předtančení měl šestý ples 3. února 2007. Taneční skupina GR 8 všem přiblížila *Naše kruté dějiny*. Rovněž barevné ladění tohoto plesu bylo neobvyklé – kombinace oranžové a červené barvy. Na programu každého plesu byla také taneční soutěž pro účastníky – soutěžní páry tančily s balonky nebo s pomeranči, o volné místo k sezení usilovaly v populární „židlované“.

Každý z plesů začínal vlastně už v sobotu dopoledne přípravou tanečního sálu. Někteří z farníků připravovali tombolu, další se věnovali květinové výzdobě stolů a sálu, jiní zase chystali na stoly koláčky, které farnice napekly, ostatní zdobili sál girlandami z krepového papíru a nafukovacími balonky v aktuálních plesových barvách. Těmito přípravami začínal také sedmý (2. února 2008), osmý (7. února 2009) i devátý (6. února 2010) ples jistebnické farnosti.

Jubilejní desátý jistebnický farní ples se konal 5. února 2011 ve slavnostní zlaté a červené barvě, výtěžek z tohoto plesu byl použit na pořízení nové skříně do sakristie.

Jedenáctý farní ples 4. února 2012 poprvé zahajoval P. Mikuláš Selvek, vstupné bylo poprvé 100,- Kč (postupně zvyšováno ze 70 na 75, 80 a 90,- Kč), modro-bílá barevná kombinace, 265 prodaných vstupenek a výtěžek z plesu použitý na pořízení nových okapů na kostel (byly odcizeny). Předtančení 12. farního plesu v sobotu 2. února 2013 zajistil Sportovní taneční klub 6dance z Tábora, barevně byl tento ples laděn do kombinace červené a tmavočervené barvy. Na účastníky tohoto plesu čekalo půlnoční překvapení – čtyři strahovští premonstráti (P. Mikuláš, P. Norbert, P. Zdík, P. Jakub), ke kterým se připojil i P. Jan Böhm, zazpívali píseň Strahováček od Karla Hašlera.

Také 13. farní ples se konal již tradičně první únorovou sobotu – 1. února 2014. Předtančení opět připravil taneční klub 6dance. Během tohoto plesového večera proběhla také zábavná soutěž, ve které muži museli prokázat, jak dobře umí oškrábat brambory a ženy předvést své umění s kladívkem, při zatloukání hřebíků do dřeva.

Při půlnočním překvapení zahrál P. František z Milevska na pilu, což si poté vyzkoušeli i někteří z účastníků plesu, ale příliš úspěšní nebyli.

Čtrnáctý farní ples byl laděn do žluto-bílé barevné kombinace, konal se 7. února 2015 a pro účastníky plesu tentokrát připravily předtančení jistebnické tanečnice zumbly. Půlnoční překvapení mělo v tomto roce mezinárodní úroveň. P. Mikuláš pozval svoji sestřenicí a jejího manžela ze slovenského Lendaku a ti v goralských krojích zazpívali Goralskou hymnu. Výtěžek tohoto plesu byl použit na rekonstrukci sociálního zařízení na faře. Patnáctý farní ples se bude konat v sobotu 6. února 2016.²⁹⁹

6. Noc kostelů v Jistebnici

V pátek 27. května 2011 se kostel svatého Michaela archanděla v Jistebnici poprvé zapojil do Noci kostelů. Pětiminutové vyzvánění zvonů zvalo návštěvníky k nočnímu programu do kostela. P. Norbert přivítal všechny přítomné – kostelní lavice byly zcela zaplněny. Varhanní dostaveníčko v podání varhanice Jany Maděrové celý program zahájilo, po něm následovaly mariánské písně, které zazpíval soubor Hosana. Dále bylo možné dozvědět se něco o historii kostela (připravil Pavel Turnovec) a také varhan (v podání Jany Maděrové) a obojí si s průvodcem prohlédnout. Další program připravil dětský pěvecký sbor ZŠ Jistebnice pod vedením paní učitelky Julie Peškové. *Afgánistán očima vojenského kaplana* – to byla přednáška P. Zdíka Miroslava Jordánka spojená s promítáním fotografií a jeho osobní vzpomínky na misi v této zemi. Během večera byl také čas zakusit ztišení nočního chrámu, vystoupat na věž kostela nebo si prohlédnout výstavu fotografií z farních táborů a plesů. Noční program zakončilo kytarové duo Vladimír Švestka a Miloslav Vavřík a modlitba za živé i zemřelé občany a farníky Jistebnice. Po celý večer bylo také možno zajít se občerstvit na faru.

Protože historicky první Noc kostelů v Jistebnici oslovila velké množství návštěvníků, zapojila se farnost do tohoto projektu i v roce 2012. Hudbu opět zajistila paní Jana Maděrová, tentokrát posílená o svoji žákyni Marušku Turnovcovou, soubor Hosana a sbor základní školy. Historii, obsah a význam křížové cesty přiblížil P. Mikuláš. V tomto roce byl vyhrazen také čas pro děti v programu *Pust'me děti do*

---

²⁹⁹ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Farní ples.

kostela, ve kterém děti zábavnou formou poznávaly liturgický prostor. O svých zážitcích z putování po Izraeli pak vyprávěl jáhen Karel Sádlo a Saša Tesaříková seznámila přítomné se staršími dějinami Jistebnice. Program zakončily svým krásným zpěvem Chyšecké vokalistky a závěrečná modlitba za živé i zemřelé osadníky. Během večera byla opět možnost podívat se na Jistebnici z věže kostela a občerstvit se na faře.

V roce 2013 se už Noc kostelů v Jistebnici mohla řídit zavedeným programem – nechyběla varhanní hudba, soubor Hosana a školní sbor, trocha poučení od pana faráře – tentokrát P. Mikuláš přiblížil historii a význam liturgických oděvů, osobní zážitky z cizí země – Olga Švecová, která jako dobrovolnice učila ve škole v Jihoafrické republice, vyprávěla o svých afrických zkušenostech. Novinkou tohoto roku bylo *Dostaveníčko pod věží* – na heligonku zahrál Karel Novák II. Kytarový koncert Vojtěcha Vrtišky a společná modlitba na hřbitově pak celý večer zakončily. Jako občerstvení se na faře podávaly speciální svatomichalské topinky. Snad se podařilo naplnit slova estonského biskupa Jourdana, kterými zahájil Noc kostelů 2013: *Přál bych si, abychom nevnášeli do kostela světského ducha, ale naopak, abychom z kostela – z Božího domu vnášeli do světa pokoj, odpuštění, lásku a naději. Kéž se tak stane!*

Vyzváněním zvonů pět minut před šestou hodinou večerní začala v Jistebnici 23. května 2014 čtvrtá Noc kostelů. Již tradičně zazněly varhany v podání Jany Maděrové a Marušky Turnovcové, zpěv souboru Hosana a školního sboru, Karlova heligonka pod věží a Chyšecké vokalistky. P. Mikuláš seznámil přítomné s liturgickými předměty a táborský vikář P. Petr Plášil nás svojí přednáškou zavedl do starobylých klášterů Arménie a Náhorního Karabachu. Svatomichalské topinky a další občerstvení na faře také v tomto roce nechybělo.

Pátý ročník Noci kostelů v Jistebnici měl na programu, kromě svých, již tradičních, záležitostí, také přednášku P. Mikuláše o textiliích používaných při liturgii, a Mgr. Martin Klapetek, Ph.D. z Teologické fakulty Jihočeské univerzity zprostředkoval pohled svými očima nejen na Turky a islám v současném Německu. Závěrečné slovo Noci kostelů 2015 měla opět hudba – Jan Krupa z Teplické

konzervatoře v programu Klavír v kostele a jako každý rok také modlitba za živé i zemřelé občany a farníky jistebnické.³⁰⁰

7. Zasvěcené osoby z jistebnické farnosti

7.1 S. Benedikta Vojtěška Bartoňová OSFGr.

členka kongregace Šedých sester svatého Františka, Lomec u Vodňan.

Vojtěška Bartoňová se narodila v roce 1969 jako sedmé dítě v katolické rodině ve vesničce Ostrý u Jistebnice. Rodiče pracovali v zemědělství. Základní školu navštěvovala v Jistebnici. Vzpomíná, že často brečela, protože se jí děti posmívaly – za to, že chodí do kostela, za její jméno, také za rozštěp, se kterým se narodila. Její tatínek ji povzbuzoval, aby neskládala zbraně a bojovala. Tak bojovala. Děti se časem posmívat přestaly, také prý proto, že jim dávala opisovat úkoly. Po ukončení základní školy se hlásila na Střední zdravotnickou školu do Tábora, kam byla na odvolání přijata. Jako důvod toho, že se chtěla stát zdravotní sestrou, vidí právě svůj hendikep. Kvůli rozštěpu často od dětství pobývala v nemocnicích, absolvovala spoustu operací, první již ve třech měsících svého života, poslední až v jednadvaceti letech. Během studia na zdravotní škole si prošla krizí víry. *Když jsem tím obdobím prošla, v mém nitru se rozhostil klid a jistota – jo, má to smysl. Má smysl žít podle přikázání, má smysl svůj život nasměrovat i jinam než na život pozemský.*

V roce 1991 začala studovat roční katechetický kurz v Českých Budějovicích, kde se setkala se šedými sestrami františkánkami. O prázdninách po ukončení kurzu jí od jedné ze sester přišel dopis, že na poutní místo Lomec, kde byl tehdy charitní domov, ve kterém bylo padesát sedm starších sester, hledají zdravotnici. Okamžitě se rozhodla pro toto místo, i když říká, že se svým životem byla vlastně spokojená. Pracovala v nemocnici v Táboře na interně, učila náboženství v Milevsku, hrála na varhany ve třech kostelích, zapojovala se do politického života. Když pak na Lomec 3. ledna 1993 nastoupila, přiznala jí představená, že by aktuálně více než zdravotnici potřebovala pomoc do kuchyně. Tak se Vojtěška začala učit vařit pro šedesát lidí. Asi

---

³⁰⁰ Srov. Archivní materiály v majetku ŘKF Jistebnice, Noc kostelů.

po týdnu práce v kuchyni se náhle, při krájení rohlíků na knedlíky, rozhodla požádat o přijetí do kláštera. Na Lomci strávila necelé tři roky. Roční noviciát, pak po tři roky obnovované dočasné sliby, nakonec věčné sliby. V té době byla většina sester již v důchodovém věku, protože za totality se nesměl do řeholních řádů přijímat dorost.

V září 1994 byla s. Benedikta přeložena do Prahy, aby pomáhala mateřské komunitě. Tady prožila celkem čtrnáct let. Byla to roky naplněné přestavbami, opravami, rekonstrukcemi a zařizováním kostela a kláštera v Bartolomějské ulici. V roce 2008 se vrací na Lomec, kde žije v současné době čtrnáct sester. *Ani dnes, po víc než dvaceti letech od vstupu do kláštera moje radost nevytizela. Přitom se po tu dobu stále všechno proměňovalo, přicházely různé úkoly, těžkosti, mnohdy to bylo doslova na hraně... Nikdy mě ale nenapadlo: nech toho a jdi pryč. Je to pravé místo, kde mám být.*³⁰¹

7.2 S. Zdeňka Maňáková de ND

členka kongregace Školských sester de Notre Dame, České Budějovice.

Zdeňka Maňáková se narodila v roce 1982 jako nejstarší ze čtyř sourozenců v katolické rodině. Pochází z Nehonína, což je malá vesnička u Jistebnice. Od dětství chodila do kostela a na náboženství, ale víře, jak sama říká, nepřikládala nějaký zvláštní význam. Zlom nastal až v roce 1994, kdy se zúčastnila letního tábora pro děti z nadějkovské a jistebnické farnosti. *Tenkrát jsem netušila, do čeho jdu a jaký to bude mít význam pro můj další život. Na táboře mě čekalo mnoho malých překvapení. Společná modlitba třeba před jídlem, nebo to, že se skupina dětí a mladých v neděli vydá pěšky několik kilometrů do kostela a podřídí tomu celý další program. Mše svatá s kytarou a venku, na stole podloženém kastroly... No a jinak spousta bezva lidí, her a zábavy a vše, co k takovému táboru patří. Mnozí z těchto lidí se stali mými kamarády a naši „vedoucí“ vlastně i vzory toho, jak bych snad i já chtěla žít. Kvůli setkání s nimi jsem začala chodit pravidelněji do kostela, účastnila jsem se různých akcí pro mládež, oslav a silvestrů, jezdila na tábory...*

Po ukončení základní školy v Jistebnici studovala na gymnáziu v Táboře, po něm, protože se ráda starala o mladší sourozence a ve farnosti se aktivně zapojovala do práce

³⁰¹ Srov. JEŽKOVÁ, A. *Tichá srdce. Kláštery a jejich lidé*, s. 345.

s dětmi, pokračovala v oboru učitelství pro 1. stupeň na pedagogické fakultě v Plzni. *Během svých středoškolských studií jsem sice měla mnoho věřících kamarádů, ale život z víry mi moc neříkal. Většinou jsem se potřebovala přizpůsobit svým spolužákům a přišlo mi to normální. Jen pomaloučku jsem začínala objevovat význam „chození do kostela“. Když se ve farnosti vyměnili kněží, byla jsem ve svém svědomí postavena před otázkou: „Má zpověď nějaký větší smysl? Teď se na to buď vykašlu úplně, anebo to budu muset vzít vážně a začnu chodit pravidelně... co by si o mně pomyslel?“ Tahle úsměvná úvaha vedla k zásadní změně v mém prožívání víry – začala jsem s Pánem Bohem ve svém životě počítat a brát ho vážně.*

Během studia na vysoké škole se aktivně zapojovala do aktivit pro děti a mládež ve farnosti – jezdili na kole, připravovali letní tábory pro děti, víkendy pro ministranty, jezdili na různé akce a setkání. *V roce 2002 jsem se zúčastnila setkání mládeže ve Žďáru nad Sázavou. V té době jsem věděla, že chci prožívat svůj život jako křesťan, ale vždy mi přišlo jasné, že v manželství. A fajn kluků kolem bylo dost, i když jsem třeba zrovna s nikým nechodila. To se během několika týdnů, možná dní, změnilo. Nevím jak. Prostě jsem najednou hledala něco víc a cítila, že Pán má nějaký plán. Plán, který se mi, upřímně řečeno, vůbec nelíbil. Já a klášter? To přece nejde dohromady. Co bych tam dělala? A vždyť žádné sestry neznám...*

V letech 2003 – 2006 absolvovala animátorský kurz, který pořádalo diecézní centrum pro mládež. *Ten mi v mnoha oblastech pomohl. Kromě praktických aktivit a informací jsem si uvědomila, kdo doopravdy jsem, co chci, kým je pro mě Bůh a byl zde prostor i na ujasnění si otázek ohledně případného řeholního povolání. V té době jsem poznala také českobudějovickou komunitu školských sester de Notre Dame. V srpnu 2006 jsem vstoupila do noviciátu této kongregace a po dvou letech jsem složila své první sliby. Řeholní jméno Zdeňka přijala podle blahoslavené Zdeňky Schelingové, která zemřela v 50. letech 20. století na následky komunistického týrání.*

Od roku 2008 s. Zdeňka působí v komunitě v Českých Budějovicích, pracuje v církevní mateřské školce. Několikrát do roka připravuje víkendová setkání pro dívky, pomáhá s přípravou středoškolského společenství a ráda spolupracuje s DCŽM na Ktiši. *Práce s dětmi a mladými mě baví a naplňuje, protože vnímám její smysl.*

První roky ve společenství nebyly vůbec jednoduché, protože jsem si stále nedokázala představit, že právě já bych měla být sestrou. Pevná důvěra v Boha, čas strávený v Jeho blízkosti, některé životní okolnosti a mnozí moudří lidé mi pomohli rozlišit, že právě tady je mé místo, že zasvěcený život je to, čím chci žít. V srpnu 2014 jsem složila věčné sliby. Na vlastní kůži jsem zakusila a vlastně denně zakouším Jeho velikost a dobrotu, to, že Mu na každém člověku záleží. A tuto svoji zkušenost chci předávat dál. Není to život snadný a každodenních výzev a překážek je dost a dost. Přesto jsem šťastná a tak nějak vnitřně přesvědčená, že život je krásný. Nikdy nebude snadný a bez překážek – to ani nejde. Ale s vědomím, že Bůh o tom ví a je v tom se mnou, ho lze prožívat ve světle a v radosti. Té pravé vnitřní radosti.³⁰²

8. Jistebnické varhany, varhaníci a chrámový sbor

8.1 Varhany

Varhany v jistebnickém kostele svatého Michaela byly posvěceny a poprvé se na ně hrálo 6. června 1901 o svátku Božího Těla. Pořízení nových varhan bylo v té době starostí městské rady, která však na ně neměla dostatek finančních prostředků, až paní baronka Vilemína Nádherná přispěla na ně značnou částkou. Varhany stály 1330 zlatých a jsou z dílny Čeňka Skopka, rodáka z Košic u Tábora, který se vyučil ve firmě Václava Mölzera a potom získával zkušenosti v zahraničí. Po návratu do Čech se stal společníkem svého tchána Mölzera a po jeho smrti převzal firmu, kterou rozšířil také o prodej pian a harmonií. Varhany nejen vyráběl, ale také doladřoval a udržoval. V roce 1930 byl Skopek Obchodní komorou v Českých Budějovicích oceněn stříbrnou medailí za svoji odbornou práci, zemřel v roce 1935. Rodinnou firmu převzal syn Vladimír.

Varhany mají 9 rejstříků, 700 píšťal a jsou vybaveny oktávovou a pedálovou spojkou. Zajímavé je na nich to, že v době jejich vzniku se stavěly varhany převážně pneumatické, tyto však mají trakturu mechanickou.

Při příležitosti 100. výročí posvěcení prošly varhany větší opravou, kterou provedlo varhanářství CHORUS. Celý nástroj byl vyčištěný, poškozené píšťaly opravené nebo

---

³⁰² Srov. MAŇÁKOVÁ, Z. *Malé ohlédnutí zpět*, elektronická pošta, osobní komunikace z 1. 1. 2016. Od 1. srpna 2015 je s. Zdeňka ředitelkou církevní mateřské školy U sv. Josefa. v Českých Budějovicích.

vyměněné, opraven byl také měch a mechanika nástroje. Na to, že se jednalo o stoletý nástroj, byly varhany ještě v celkem dobrém stavu. To bylo jednak způsobeno tím, že se na varhany stále hrálo, od roku 1950 tato činnost nikdy nebyla přerušena, a také zásluhou dlouholetého varhaníka pana Františka Klejmy. Varhany dobře fungovaly i v extrémně suchém létě roku 2015, kdy mnohé nástroje měly s hraním potíže.

8.2 Varhaníci

O varhanících v Jistebnici není mnoho zpráv. Prvním známým varhaníkem je pan Bohumil Síbrt, který byl kapelníkem jistebnické kapely. Po něm práci varhaníka převzal v roce 1964 pan František Klejma, který také hrál v místní kapele. Panu Klejmovi pomáhaly slečny Vlasta a Anna Maděrový do té doby, dokud jim zdravotní stav dovozoval varhanickou službu zastávat. Od 70. let začala vypomáhat paní Jana Maděrová, která přišla z Kladna. František Klejma vedl také sbor, který zpíval o vánočních svátcích – půlnoční mše svatá byla každý rok, i v dobách nejhlubší totality, o Velikonocích a některých významných svátcích. Svoje bohaté zkušenosti s hrou na varhany i se řízením chrámového sboru předal pan Klejma paní Janě Maděrové. Pan Klejma působil jako zasloužilý varhaník až do roku 2005, i když už na varhany sám nehrál. Paní Jana Maděrová pravidelně hraje v jistebnickém kostele na varhany od Vánoc 1993. Na začátku svého působení se především musela seznámit s liturgií. V tom jí hodně pomohl českobudějovický katedrální varhaník Martin Kubát, který pořádal pro varhaníky sobotní a také letní týdenní kurzy, jejichž hlavní náplní bylo především seznámení se s liturgií. Při každé bohoslužbě v kostele svatého Michaela se začalo zpívat ordinárium, žalm a v poslední době také Aleluja před evangeliem.

8.3 Chrámový sbor HOSANA

Počátky vzniku jistebnického ženského chrámového sboru spadají do druhé poloviny 80. let 20. století. Soubor prošel vývojem od křesťanského folku za doprovodu kytary přes jednodušší písně určené k liturgii až k vícehlasým skladbám z různých období. V roce 1992 se počet zpěvaček ustálil na devíti a vzniká soubor HOSANA, který v téměř stejné sestavě působí dodnes. Zpěvačky se přidaly ke stávajícímu chrámovému

sboru vedenému Františkem Klejmom a o Vánocích společně zpívali Rybovu II. Českou vánoční mši a Marhulovu Koledovou mši. HOSANA se začala pravidelně scházet a nacvičovala skladby pro nejrůznější příležitosti, zpívala v kostele o svátcích a při různých slavnostních příležitostech. Přidali se k ní také Jistebničtí pištci, dětský soubor zobcových fléten, které na kytaru doprovázel Marian Vostřák a Svatomichalský dětský pěvecký sbor. Od roku 1994 pořádá pravidelně každý rok Zpívání u jesliček, vánoční koncert z lidových koled a písní včetně Jistebnického kancionálu. V roce 1998 HOSANA navštívila partnerský Erlach ve Švýcarsku, v roce 2001 odjeli do Erlachu také Jistebničtí pištci a dětský chrámový sbor, aby zde slavnostně zahájili advent. Od roku 2006 se HOSANA zúčastňuje Setkání chrámových sborů, při kterém se setkávají malé i velké sbory s nejrůznějším repertoárem z farností, které spravují strahovští premonstráti. Vedoucím souboru HOSANA je varhanice Jana Maděrová.³⁰³

9. Pan kostelník

Pan Karel Novák přijal funkci kostelníka, když o to byl požádán v roce 1997 novým jistebnickým administrátorem P. Gereonem Biňovcem. Všechny práce, které se službou kostelníka souvisejí, se musel naučit, jak sám říká, „za pochodu“. A co má kostelník vlastně na starosti? V první řadě je to otevírání a zavírání kostela a příprava liturgických knih a všeho ostatního, co je potřebné pro bohoslužbu. Dále se stará o osvětlení kostela - nejen o to elektrické, ale také o svíčky. S tím souvisí i čištění svícňů, což je zdlouhavá a pracná činnost. A právě pro tuto práci si pan Novák vymyslel zlepšovák, který mu čištění svícňů usnadňuje, a svícny v kostele svatého Michaela pak mají bezchybný lesk. Kostelník se také stará o správné vyzvánění zvonů. Pan Karel Novák stále svoji kostelnickou službu svědomitě vykonává i přesto, že již oslavil devadesáté narozeniny.³⁰⁴

---

³⁰³ Srov. Archivní materiály v majetku varhanice Jany Maděrové.

³⁰⁴ Srov. rozhovor s kostelníkem panem Karlem Novákem, záznam rozhovoru v majetku autora.

Závěr

Tato práce se pokusila zmapovat historii Římskokatolické farnosti Jistebnice od roku 1945 do současnosti - s přihlédnutím k dobovému kontextu, který život ve farnosti nutně ovlivňoval. Podle Katalogu diecéze českobudějovické patří do Římskokatolické farnosti Jistebnice tyto osady: Jistebnice, Alenina Lhota, Božejovice, Brtec, Drahnětice, Hodkov, Hůrka, Chlum, Křivošín, Makov, Nehonín, Orlov, Ostrý, Padařov, Plechov, Podol, Pohoří, Stružinec, Svoříž, Vlásenice, Zbelítov a Zvěstonín.³⁰⁵

První část práce se zabývá historií města a farnosti Jistebnice do roku 1945. Nejstarší historie Jistebnice je poměrně podrobně zachycena hned v několika zdrojích – především v knize *Minulost města Jistebnice* od Romana Cikharta, *Jistebnice město husitského kancionálu* od Olgy Čadilové, v obecní kronice Jistebnice, která je dostupná v digitálním archivu v Třeboni, a také v diplomové práci Mgr. Jany Ryjáčkové *Minulost Jistebnice*. Období druhé světové války pak již krátce zmiňují jen některá jmenovaná díla. Z tohoto důvodu jsem do této práce zařadila i dosud nepublikované materiály z tohoto období, které jsem získala ve Státním okresním archivu v Táboře a v archivních materiálech, které jsou v majetku Římskokatolické farnosti Jistebnice (některé z nich byly nalezeny při úpravách půdních prostor budovy fary v roce 2012), takže tato část práce je poněkud rozsáhlejší, než bylo původně v zadání práce plánováno.

Ve druhé kapitole, která je v práci zcela záměrně vložena na toto místo, jak je blíže vysvětleno v úvodu, představuji farní kostel svatého Michaela archanděla a další sakrální objekty v majetku ŘKF Jistebnice, včetně kaple Panny Marie Růžencové, která byla ve vesničce Hodkov postavena v roce 2002.

Stěžejní částí této práce je třetí kapitola, která mapuje nejprve poválečný život ve farnosti Jistebnice, potom dlouhé období, kdy kříž stál ve stínu rudé hvězdy, jak období komunistické totality výstižně pojmenovali historici Martin Weis a Rudolf Svoboda,³⁰⁶ a na závěr změny poměrů ve státě, v římskokatolické církvi i v jistebnické farnosti po sametové revoluci. V chronologickém řazení této práce jsem se snažila dát důraz na působení jednotlivých duchovních správců farnosti, protože nejen vnější

---

³⁰⁵ Katalog diecéze českobudějovické L. P. 1996 – Neměnná část, s. 61.

³⁰⁶ Srov. WEIS, M., SVOBODA, R. a kol. *Kříž pod rudou hvězdou*, s. 7.

podmínky a okolnosti, ale právě osoba faráře nebo děkana hluboce ovlivňuje nejen životy jednotlivých farníků, ale i celý život farnosti jako celku. Velkou část materiálů pro tuto část práce jsem získala ve Státním okresním archivu v Táboře – ve fondu Okresního národního výboru Tábor, kde zvláště zprávy, které zpracovával tajemník pro věci církevní, dokládají to, jak státní moc zcela ovládala duchovní správce i život farnosti. Toto dlouhé období komunistické totality by bylo potřeba ještě samostatně zpracovat – a tady se otevírá prostor pro další bádání, a to s větším důrazem na osobní svědectví a různé archivní materiály v osobním majetku pamětníků, které dokreslují atmosféru „skrytého“ života farnosti v tomto období. Já jsem se v této práci vzhledem k velkému množství archivních materiálů, které jsou k dispozici zejména ve Státním okresním archivu v Táboře, a materiálů, které byly nalezeny při vyklízení půdních prostor farního úřadu v Jistebnici, a které bylo nutno zpracovat, soustředila hlavně na využití těchto zdrojů.

Kapitoly 4 – 9 jsou pak tematicky věnovány těm významným aktivitám jistebnické farnosti, které mají dlouhodobou tradici a dále zde představují osoby z farnosti zasvěcené řeholnímu povolání, a práci varhaníka a kostelníka, která je důležitým posláním v životě každé farnosti.

Cílem této práce bylo zmapovat historii jistebnické farnosti od poválečného období až do současnosti, postihnout projevy života této farnosti, která byla i v letech komunistické totality považována za součást oblasti s vyšší religiozitou. Protože v období, kterým se tato práce zabývá, nebyla ve farnosti Jistebnice vedena pamětní kniha, měla by tato práce příštím generacím připomínat to, jak svůj život a svoji víru prožívali ve společenství farnosti jejich předchůdci.

Seznam použitých zdrojů

Archivní zdroje

Archivní materiály v majetku Římskokatolické farnosti Jistebnice.

Fotokniha, v majetku Jiřího Součka.

Kronika osady Makov.

Pamětní kniha – Zvon svatý Michael.

Státní oblastní archiv Třeboň, digitální archiv, kronika obce Jistebnice.

Státní okresní archiv Tábor, fond Děkanství Jistebnice.

Státní okresní archiv Tábor, fond Okresní národní výbor Tábor.

Monografie

BRYCH, V., RENDEK, J. *Hrady, zámky a tvrze Jihočeského kraje*. Praha: Academia, 2011. ISBN 978-80-200-1985-1.

CIKHART, R. *Malíř Tábořska*, Tábor: Městský osvětový sbor, 1939. ISBN neuvedeno.

CIKHART, R. *Minulost města Jistebnice*. Tábor, 1925. ISBN neuvedeno.

ČADILOVÁ, O. *Jistebnice město husitského kancionálu*. Praha: Maroli, 2012. ISBN 978-80-86453-34-7.

DEMEL, Z. *Pod dohledem církevních tajemníků: Omezování činnosti katolické církve v Československu 1945 – 1989 na příkladu jihočeského regionu*. Brno: CDK, 2008. ISBN 978-80-7325-170-3.

JEŽKOVÁ, A. *Tichá srdce: kláštery a jejich lidé*. Praha: Práh, 2013. ISBN 978-80-7252-436-5.

KADLEC, J. *Českobudějovická diecéze*. České Budějovice: Sdružení sv. Jana Neumanna, 1995. ISBN 80-901602-3-9.

LÍBAL, D. *Katalog gotické architektury v České republice do husitských válek*. Praha: Unicornis, 2001. ISBN 80-901587-8-1.

POCHE, E. *Umělecké památky Čech*. Praha: Academia, 1977. ISBN 403-22-858.

POSPÍŠIL, C. V. *Pius XI. Antitotalitní encykliky*. Praha: Krystal OP, 2015. ISBN 978-80-87183-74-8.

VAŠKO, V. *Dům na skále: Církev bojující*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2007. ISBN 978-80-7192-892-8.

VAŠKO, V. *Neumlčená: Kronika katolické církve v Československu po druhé světové válce II*. Praha: Zvon, 1990. ISBN 80-7113-035-4.

WEIS, M., SVOBODA, R. a kol. *Kříž pod rudou hvězdou*. České Budějovice: Nakladatelství JIH, 2009. ISBN 978-80-86266-30-5.

WEIS, M. *Minutěnky vzpomínek na pastýře lidu svého*. Praha: Panevropa, 1999. ISBN 80-85846-12-8.

WEIS, M. *Svědectví dokumentů: Katolická církev v archivních materiálech jihočeských archivů let 1949 – 1976*. České Budějovice: JIH, 2009. ISBN 978-80-86266-33-6.

WEIS, M. *Výuka náboženství v letech 1899 – 1989 jako ukazatel vztahu státu a katolické církve se zřetelem na českobudějovickou diecézi*. Košice: Seminár sv. Karola Boromejského, 2007. ISBN 978-80-89138-81-4.

Periodicky vydávané sborníky

Katalog diecéze českobudějovické L. P. 1996 – Neměnná část.

Studia theologica. WEIS, M. Osudy katolické církve na jihu Čech v období protektorátu Čechy a Morava, 1999, roč. I, č. 1.

Studia theologica. WEIS, M. Osudy katolické církve na jihu Čech – diecéze v období 2. vatikánského koncilu, 2003, roč. V, č. 3.

Studia theologica. WEIS, M. Osudy katolické církve na jihu Čech v letech 1972 – 1989, 2004, roč. VI, č. 3.

Studia theologica. WEIS, M. Ty ještě věříš soudruhu?, 2009, roč. XI, č. 1.

Studia theologica. WEIS, M. Okres na jihu, 2011, roč. XIII, č. 3.

Studia theologica. WEIS, M. Osudy katolické církve na jihu Čech v poválečných letech, 2011, roč. XIII, č. 3.

Tištěné sborníky

Ottův slovník naučný, díl 13. Praha: Argo, 1998. ISBN 80-7203-182-1.

Kancionál, společný zpěvník českých a moravských diecézí. Praha: Katolický týdeník, 2004. ISBN 978-80-866-15-03-0.

Sborník prací Filosofické fakulty brněnské university. ŠINDELÁŘ, B. Brno, 1970.

Tištěná periodika

Jistebnický zpravodaj. Čtvrtletník městského úřadu Jistebnice.

Michael. Časopis jistebnické farnosti.

Setkání. Měsíčník českobudějovické diecéze.

Nepublikované dokumenty

RYJÁČKOVÁ, J. *Minulost Jistebnice*. České Budějovice, 2000. Magisterská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Vedoucí práce M. Weis.

BENEŠOVÁ, L. *Cura animiarum v pastoračním okruhu Milevsko*. České Budějovice, 2008. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Vedoucí práce M. Weis.

Internetové zdroje

BISKUPSTVÍ ČESKOBUDĚJOVICKÉ. *Biskupové* [online]. Poslední úpravy 18. 2. 2016 [cit. 18. 2. 2016]. Dostupné na: <http://www.bcb.cz/Dieceze/Biskupove>.

BISKUPSTVÍ ČESKOBUDĚJOVICKÉ. *Dětská vikariátní pout'* [online]. Poslední úpravy 18. 2. 2016 [cit. 18. 2. 2016]. Dostupné na: <http://kc.bcb.cz/clanky/Detska-vikariatni-pout.html>.

FARNOSTI RUDNÁ A TACHLOVICE. *ThLic. Norbert František Vehovský OPraem*. [online]. Poslední úpravy 13. 10. 2015 [cit. 11. 12. 2015]. Dostupné na: <http://farnost-rudna-tachlovice.webnode.cz/>.

MAŇÁKOVÁ, Z. Re: *Malé ohlédnutí zpět* [elektronická pošta]. Message to: Marie Šittová 1. 1. 2016 [cit. 10. 1. 2016]. Osobní komunikace, citováno se svolením autora.

MILOSLAV KARDINÁL VLK. *Aby všichni byli jedno* [online]. Poslední úpravy 17. 2. 2016 [cit. 18. 2. 2016]. Dostupné na: http://www.kardinal.cz/index.php?cmd=page&language_id=1&id=2.

MINISTERSTVO VNITRA. *Sbírka zákonů* [online]. Poslední úpravy 5. 2. 2009 [cit. 10. 1. 2016]. Dostupné na: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1949&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=3>.

NÁRODNÍ EUCHARISTICKÝ KONGRES 2015. *Eucharistie – smlouva nová a věčná* [online]. Poslední aktualizace 10. 10.2015 [cit. 13. 10. 2015]. Dostupné na: <http://nek2015.cz/>.

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST ZHOŘ. *Změna je život* [online]. Poslední úpravy 15. 2. 2016 [cit. 18. 2. 2016]. Dostupné na: <http://www.farnost-zhor.cz/obcasnik/2004-srpen.pdf>.

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ JISTEBNICE. *Historie sboru* [online]. Poslední úpravy 23. 1 2016 [cit. 1. 2. 2016]. Dostupné na: <http://sdh-jistebnice.cz/historie-sboru.html>.

SCHÖNSTATTSKÉ HNUTÍ. *Schönstatt* [online]. Poslední úpravy 16. 2. 2016 [cit. 18. 2. 2016]. Dostupné na: <http://www.schoenstatt.cz/drupal7/content/schonstatt>.

TISKOVÉ STŘEDISKO ČESKÉ BISKUPSKÉ KONFERENCE. *Zemřel Mons. Josef Kavale* [online]. Poslední úpravy 18. 2. 2016 [cit. 18. 2. 2016]. Dostupné na: <http://tisk.cirkev.cz/z-domova/zemrel-mons-josef-kavale/>.

Bible a církevní dokumenty

Bible. Písmo svaté Starého i Nového zákona. Praha: Česká biblická společnost, 1993. ISBN 80-900881-8-X.

Katechismus katolické církve. Praha: Zvon, 1995. ISBN 80-7113-132-6.

Kodex kanonického práva. Praha: Zvon, 1994. ISBN 80-7113—082-6.

Rozhovory

Marie Bartoňová

Jana Maděrová

Karel Novák

Jana Ryjáčková

Jiří Souček

Seznam zkratek

CIC	Kodex kanonického práva
CT	církevní tajemník
č. j.	číslo jednací
Dr.	doktor
inv. č.	inventární číslo
JZD	jednotné zemědělské družstvo
KNV	krajský národní výbor
L. P.	léta Páně
MHKD	Mírové hnutí katolického duchovenstva
MNV	místní národní výbor
Mons.	příp. Msgr. Monsignore, čestný titul v katolické církvi
NF	Národní fronta
NPÚ	Národní památkový ústav
NSO	Nejsvětější svátost oltářní
OCT	okresní církevní tajemník
OFM ^{Cap.}	kapucíni
ONV	okresní národní výbor
OPraem.	premonstráti
OSF ^{Gr.}	šedé sestry
OÚ	okresní úřad
P.	Pater
ŘKF	římskokatolická farnost
SokA	státní okresní archiv
ThDr.	doktor teologie
ZŠ	základní škola

Seznam příloh

Příloha I	Seznam kněží, kteří působili ve farnosti Jistebnice.
Příloha II	Znak města Jistebnice.
Příloha III	Pohled do presbytáře z roku 1954. NPÚ České Budějovice, fotoarchiv, inv. č. 8163 (fotografie je přílohou Restaurátorské dokumentace – Zpráva o výsledcích restaurátorského průzkumu v interiéru farního kostela sv. Michaela Archanděla).
Příloha IV	Pohled z presbytáře do lodi kostela z roku 1954. NPÚ České Budějovice, fotoarchiv, inv. č. 8167/c (fotografie je přílohou Restaurátorské dokumentace – Zpráva o výsledcích restaurátorského průzkumu v interiéru farního kostela sv. Michaela Archanděla).
Příloha V	1. svaté přijímání 19. května 1968
Příloha VI	Boží Tělo 1969
Příloha VII	P. Wolfgang Jileček
Příloha VIII	Biřmování 2004
Příloha IX	Titulní strana časopisu Michael
Příloha X	Letní tábor pro děti Štěkeň 2004
Příloha XI	Oslavy 500 let zvonu Michael
Příloha XII	Báseň P. Mikuláše k oslavám zvonu Michael

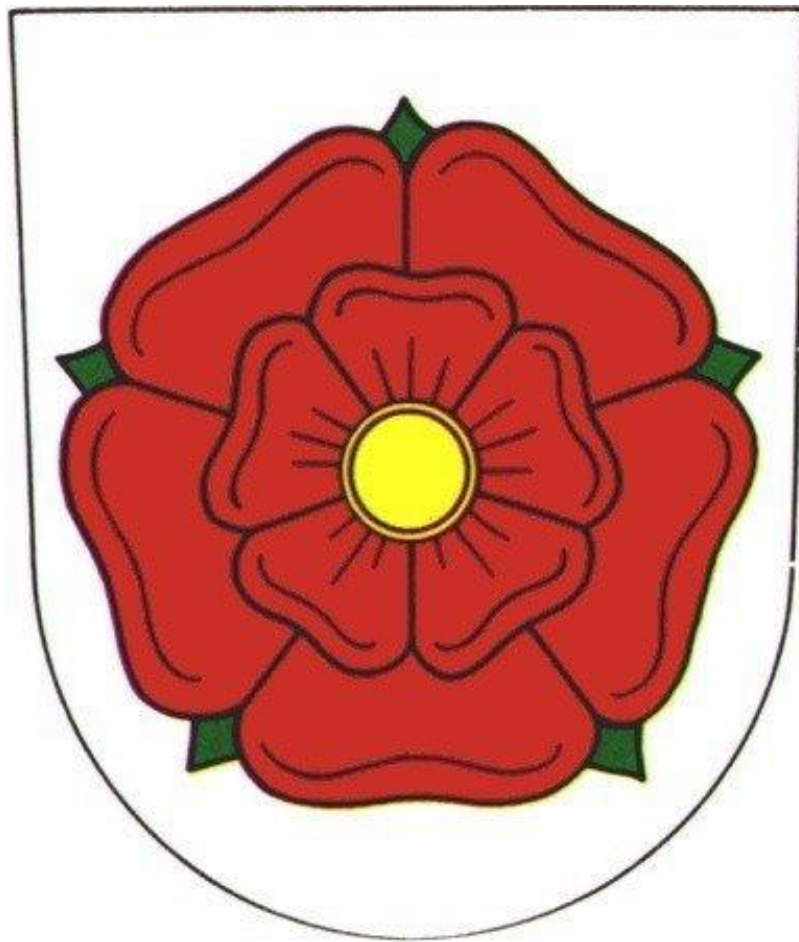

Příloha I

Přehled kněží, kteří v Jistebnici působili po jejím povýšení na děkanství v roce 1906:

P. Julius Slivka	děkan	01. 05. 1906 - 31. 08. 1921
P. František Stupka	kaplan	01. 10. 1914 - 31. 08. 1921
	administrátor	01. 09. 1921 - 28. 02. 1922
	děkan	01. 03. 1922 - 30. 09. 1928
P. Gotthard Felix	administrátor	01. 10. 1928 - 31. 01. 1929
	děkan	01. 02. 1929 - 01. 09. 1939
P. Petr Mikeš	kaplan	01. 07. 1938 - 01. 09. 1939
P. Antonín Mikolášek	kaplan	31. 07. 1940 - 30. 09. 1940
P. František Kubát	administrátor	25. 09. 1940 - 31. 07. 1941
P. Josef Pynta	administrátor	01. 08. 1941 - 31. 08. 1943
	děkan	01. 09. 1943 - 24. 07. 1950
P. Josef Komínek	kaplan	01. 01. 1944 - 31. 12. 1945
P. Zdeněk Lameš	kaplan	01. 08. 1949 - 28. 02. 1950
P. Václav Wohlmuth	administrátor	01. 09. 1950 - 31. 01. 1952
P. Tomáš Pirný	administrátor	01. 12. 1951 - 31. 05. 1954
P. Ondřej Rytíř	administrátor	01. 06. 1954 - 31. 08. 1967
P. Josef Hlavnička	administrátor	01. 09. 1967 - 21. 06. 1971
P. Wolfgang Jileček	administrátor	01. 08. 1971 - 30. 06. 1997
P. Gereon Biňovec OPraem.	admin. in spirit.	01. 09. 1997 - 31. 10. 1999
P. Norbert Vehovský OPraem.	admin. in spirit.	01. 11. 1999 - 31. 07. 2011
P. Mikuláš Selvek OPraem.	admin. in spirit.	01. 08. 2011 - 31. 08. 2015
	admin. excurrento	01. 09. 2015 - dosud

Příloha II

Příloha IV

Příloha V

Příloha VI

Příloha VII

Příloha VIII

MICHAEL

ČASOPIS
JISTEBNICKÉ
FARNOSTI

II. LITURGICKÉ
MEZIDOBÍ 2004
6. ČÍSLO

SV. MICHAEL PODLE G. RENIHO

Příloha X

500 let zvonu Michael

Farnost Jistebnice Vás srdečně zve na

Poutní slavnost sv. Michaela

v neděli **4.10.2015,**

10,30 - mše svatá v kostele svatého Michaela,
hlavní celebrant **Mons. Michael Josef Pojezdný**

O. Praem, opat strahovský

Příloha XII

P. Mikuláš Selvek

Hlas zvonu

Již pět století zní hlas jeho nad městem

a ovzduším nese se tón,

jenž ke chvále Boží lidská srdce zve.

Jako by říkal: Jen pojd'te a vzdejte čest tomu,

kteřý vše stvořil a láskou vás chce obejmout.

Jen pojd'te a modlete se, děkujte a chválu pěj'te tomu, kteřý láskou je.

Jen pojd'te a zpívejte píseň, ať ze srdcí vašich hlas pozvedá se k Bohu,

kteřý s otevřenou náručí čeká trpělivě a tiše.

Slyšíte ten hlas? Hlas zvonu, kteřý již pět století do chrámu zve?

Srdce jeho znovu a znovu tluče.

Srdce, ač z kovu, přece živé a k srdcím lidským doléhá tlukot jeho.

Probouzí svědomí. Tluče na dveře srdcí našich.

Jen pojd'te a nezapomínejte na Pána svého.

Jen pojd'te a poklekněte, hříchy své vyznejte, o odpuštění proste.

Jen pojd'te a proste. Proste a dostanete.

Nenechte marně hlas zvonu znít a srdce prastaré nadarmo bít.

Jen slyšte ten hlas zvonu, jenž pět století nad městem zní

a tluče na dveře srdcí jistebnických.

Slyšte ten hlas a chvalte Boha, kteřý láskou je.

Jen slyšte...

ABSTRAKT

ŠITTOVÁ, M. *Římskokatolická farnost Jistebnice od roku 1945 do současnosti*. České Budějovice 2016. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra teologických věd. Vedoucí práce prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th.D.

Klíčová slova: Jistebnice, římskokatolická farnost, duchovní, výuka náboženství, církevní tradice a obřady

Tato diplomová práce se zabývá historií Římskokatolické farnosti Jistebnice od roku 1945 do současnosti. První část práce přibližuje starší historii města a farnosti Jistebnice, další části práce jsou pak věnovány poválečné historii jistebnické farnosti. Práce je řazena chronologicky – podle působení jednotlivých duchovních správců farnosti. Důležité politické události v dějinách naší země, které měly vliv na život římskokatolické církve a tím i na život farnosti Jistebnice, jsou zařazeny v úvodu jednotlivých kapitol.

ABSTRACT

ŠITTOVÁ, M. *History of a Roman Catholic parish in Jistebnice in period of years 1945 – 2015.*

Key words: Jistebnice, Roman Catholic Church, clergyman, religious education, church traditions and ceremonies

This diploma thesis deals with history of Roman Catholic parish in Jistebnice in the period from 1945 till present. The first part of the thesis describes earlier history of the town Jistebnice and its parish. Other parts are concerned with postwar history of the parish. The thesis is organized chronologically – according to particular priests who administered the parish. The key political events from the history of the Czech Republic, which had impact on the life of the Roman Catholic Church as well as the parish in Jistebnice, are discussed in the beginning of each chapter.